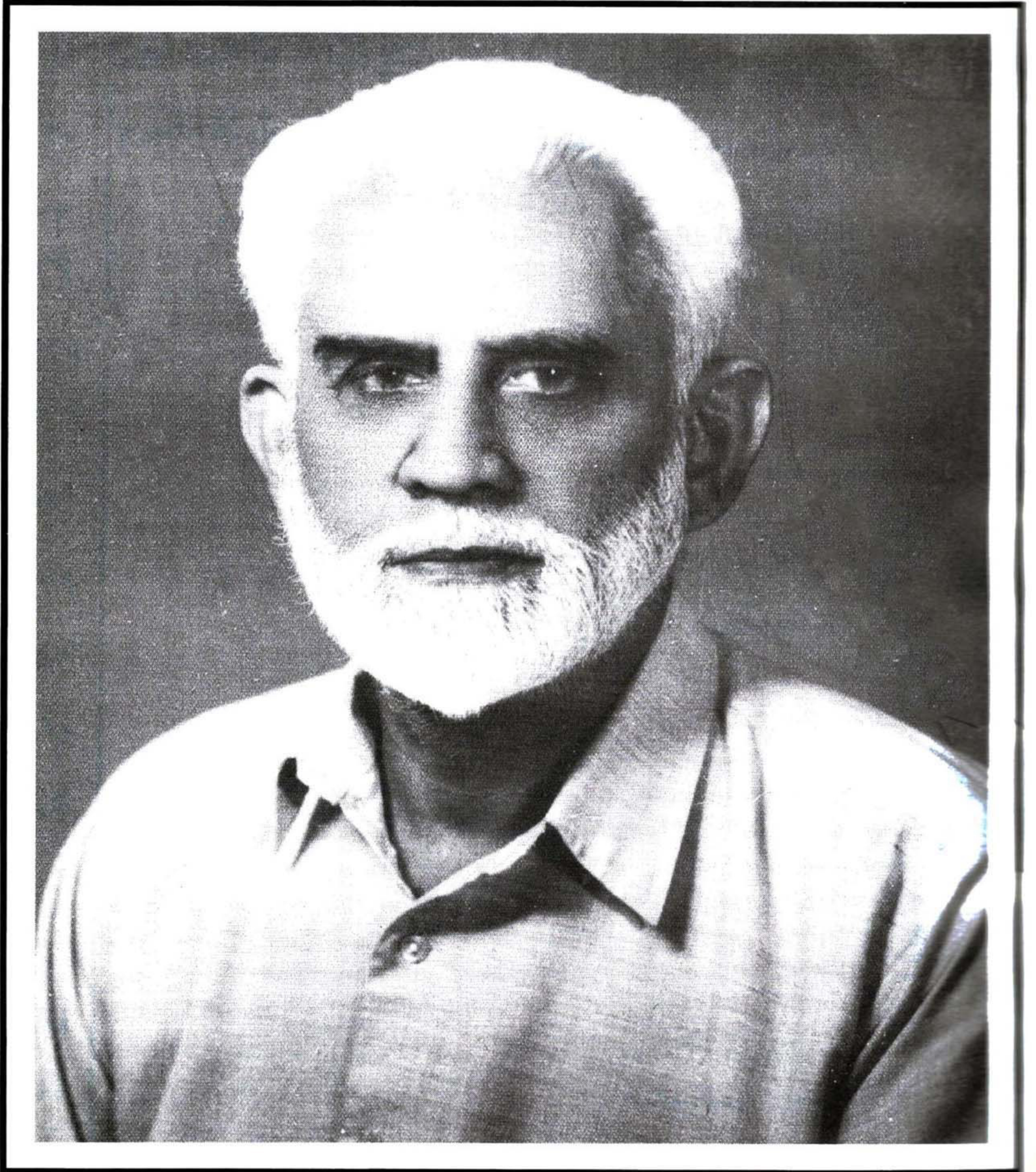

Ketabton.com

عبدُ اللّٰه جان مغموم

تروٺ

دَ هغور ٺور ٺو او ٺاڪو او ٺٺاڪو ٺٺو ٺو

ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو

ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو

ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو ٺٺو

مغوم

ٲول حقونہ ٲہ حق ڈیکو نیکی کبھی محفوظ دی

د کتاب نوم _____ "ارمانونہ حسرتونہ"
 د چاپ کال _____ فروری ۲۰۰۱ء
 شمیر _____ ۵۰۰
 قیمت غیر جلد _____ ۲۰ / روپی
 قیمت جلد _____ ۱۰۰ / روپی
 پرپس _____
 کاتب _____ محمد رسول ٲسنتو اکٲریمی

ڈموند لو درک :

۱- یونیورسٹی بک ایجنسی - نجیب بازار ٲبسنور

۲- عبد اللہ جان مغموم

معرفت ٲوسٹ ماسٹر

شاہین ٹاؤن

یونیورسٹی ٲشاور

ڈکٲرفون نمبر ۴۵۵۵۹

فہرست

شمار	عنوان	صفحہ
۱	عبداللہ جامغوم نبی شاعر، شہ ادیب او بنکی انسا - جا محمد زلمے	۱۱
۲	ارمانوتہ حسرتونہ (د کتاب پدہ حقہ شوخیر پی) عبداللہ جامغوم	۲۰
۳	خلورمه لور	۲۲
۴	جبینہ	۲۹
۵	حرص	۳۹
۶	شمشیر کا کا	۴۶
۷	دوہ میٹان	۵۸
۸	مقدّسہ ہستی	۶۸
۹	سزا	۷۲
۱۰	پنپماتی	۸۱
۱۱	انتقام	۸۹
۱۲	او بنکی	۹۵
۱۳	چپی	۱۰۱
۱۴	انسان او انسانیت	۱۱۰
۱۵	دوہ یاران	۱۲۱
۱۶	تربور	۱۲۸
۱۷	وی بابا	۱۳۲
۱۸	احمد	۱۴۰
۱۹	ژوند	۱۴۶

عبدالله جا مغموم

”بنه شاعر - بنه اديب او بنڪلے انسا“

(جان محمد زلمے)

عبدالله جان مغموم زه پيشتم - دورو کوايي نه ئي پيشتم زما
 نچل دے - زما زبه ته ڊپر نزدې دے - حڪه چي بنه انسان دے حقو
 په دې موقعه به زه دهغه د بنه سرپيتوب خبري نه کوم - دهغه
 د شرافت - د پښتو او د غيرت خبري به نه کوم - حڪه چي دغه
 داستان ڊپر او بند دے او په دې لندتگ وخت کښي دومره اوږد
 داستان احاطه کول گران دي - خودومره قدر له به او وپم چي دغه
 بنڪلے شاعر - اديب او بنڪلے انسان په تپرو ورځو کښي مالہ دانغو او
 راتہ ئي اووے لاله زه ترې نه په عمر کښي مشریم نو حڪه ماته
 لاله وايي) دا فائل واخله دې کښي ما مختلف مضمونونه ليکلي دي
 دا اوگوره ڊپر په غوس او په فکر سره ئي اوگوره شو ورځي پس به
 زه راشم توپه دې حقله به هي دچيلې راځي حني بيا خبر کړي دې مضمونو
 له ما نوم اېښے دے - ”ارماتونه حسرتونه“ فائل ئي مالہ راکړو
 او په نچله لارو - خدائے شته چي فائل ته هي اوکتل نو وارې ورته
 خطا شو چي دا به خذکه گورم - خود مغموم نموندي خوب نبي آدم
 ته هي انکار نه شو کولے - فائل هي ترې نه وانستو او د شپي هي ڊپر

په نانوالی راواځستوما وچې و عدہ دې کرې دہ نو پوره کول به
 غواړي - د فائیل دوه پانې ټپي ټپي واپو ټپي نو په دریمه پانہ د اولني
 مضمون نوم وہ " خلورمه لور " په لوستو ټپي ټپي شروع او کره ،
 اولني پانہ ورپسې دویمه پانہ او بیا دریمه پانہ - تلم ورپسې د
 هرې پانې په لوستو به ټپي د زړه د زارے سپو ا کیدو - د هرې کرښې
 په لوستو به ټپي نوله نوره زیاته او چه او چه کیدو - غونے به ټپي
 زیگ زیگ کیدو او تا سو یقین او کرښې ټپي د قصې آخري پانہ سرته
 اورسپده نو په خان لهر وپوئے نه وم خو رښې رښې تر ټپي تر ټپي
 او بنکي ټپي د سترگو نه را واپي وې په مخ ټپي خوري وري بهې ټپي
 او په گرېوان کښې ټپي ټپي ټپي - د دې نه پس په قصې ټپي قصه - په
 واقعي ټپي واقعه او په حادثې ټپي حادثه ټپي اولوسته - په
 یو نشست کښې ټپي ټپي قصې اولوستې - د ټول فائل نه بوت
 او و تم او هغه دروند فائیل ټپي زما ورته وارخطا وہ ټپي دا به
 ټپي کورم هغه ټپي ټپي او په سلگو کښې ټپي ټپي او لوستو -
 د هرې قصې په لوستو ټپي غونے زیگ زیگ شو - هرہ یوہ قصه یو
 غم لړ لے غم لړ لے او غم سینز لے داستان وہ - یو د بلي نه زیاته
 دردې ټپي او په غمونو کښې لړ لړ وہ - هرہ یوہ قصه ټپي اولوسته
 او د لوستو نه پس به ټپي د غم یوہ سریکه په ټول بدن کښې خوره شوہ -
 او سوچ به و ا خستم ټپي دا ژوند د ټپي خالقو د پارہ ټپي غمناک
 دے ټپي دردې لے او تننېد لے دے -

مغوم د پرہ مودہ ما په رپہ یو اورپ لے وہ - د ټپي خان

په ڪردار ڪنڀي ڏ "پائنده خان" په ڪردار ڪنڀي ڏ "مرچڪي" په ڪردار ڪنڀي
 او د پښتو هري ڊرامه ڪنڀي ما ڏهنه ڏ فن او صلاحيتون نونداره
 ڪري وه - نو ماته ڏانه وه معلوم ڪري دا هر وخت په خندا مغموم
 دا هر وخت نو شحاله مغموم ڪنڀي په زړه ڪنڀي دومره غم هم لري
 ڪي قلم ڀي ڏ اور بڻهي هم شيند له شي - زه نه وم خبر ڪي دم مغموم
 ذهن او قلم د منظر مانو انسانانو ڏ جذباتو او احساساتو ترجياني
 په ڊي ڊول هم ڪول شي - ماته ڏانه وه معلوم ڪري ڏ مغموم په
 قلم ڪنڀي دومره زور شته ڪي لوستون ڪي هم ڏ خپل خان سره ڏ
 احساساتو په بهير ڪنڀي بهول شي - زما په ذهن ڪنڀي مغموم يو
 هر وخت نو شحاله او په خندا انسان وه يودا سي انسان ڪي نه ڏ غمونو
 نه خبر وه او نه ڀي ڏ ڇا په غمونو دومره خه پروا وه - زما په ذهن
 ڪنڀي مغموم يو نيڪل رنگين شاعر او ڊپنٽو ٿري يو منفرد طنز نگار
 او مزاح نگار نو وه، نو د ڊي نه خدا ڏ شته ڪي نه وم خبر ڪي دا
 په ظاهره خندا او نو شحاله مغموم په خپل زړه او سينه ڪنڀي ڏ
 ڊرډونو او غمونو دومره لوڏ لوڏ طوفانونه هم ڪرڻوي - ڏ
 "ارمانون حسرتون تو" ڏ سرخط (انڊي) تي ڀي ليڪل شو ڀي قصي او
 واقعي ڀي په ڊي يقين سره بنه په غور سره اولوستي ڪي دا هر
 خه حقيقت ده - "وايي" قصي ته ڊي - ڏا لکه ڏا ڪثرو داستانو
 په رنگ افسانن ڏي - ڪه ڪي مغموم ڪي ماله ڏ "ارمانونه حسرتونه"
 فائيل را ڪولو نو ورسره ڀي راته دا وياي ووي ڊا هر خه ڪي ماليڪي
 ڊي نو ڏهر ڀي قصي او هري واقعي بنياد په حقيقت باندي اڀنوده

شوء دے۔ البته هرې قصې او هرې واقعي له ما په خپلو الفاظو کښې
سرڅنډه کړې دي او د الفاظو جاېې ېې ورته اغوستولي دي۔

نو ورځې پس مغموم راغلو تپوس ېې او کړو چې قصې دې اولوستې۔
ما ورته وے او يار او ېې لوستې نوزۀ درنه يو تپوس کوم چې دې
لوستونکو تاسره څۀ بد کړې دي چې تاي داسې په خفه کولو او زهيرولو
پسې قلم راخستے دے۔ تاسره نو د ځنډا خبرې هم شته۔ د ټوقو
وشتو داستانونه درسره هم شته نو په دې غمونو ژپلي ماخول
کښې نحو تاله پکار و وچې پر پشانه زړونه دې نحو شحال کړے وے۔ او
څۀ داسې قصې او واقعي دې په دې کتاب کښې را جمع کړے وے چې د
لوستونکو نه د څۀ ساعت دپاره خپل غمونه او پر پشانې هرې شوے
وے۔ ما نو ټولې قصې اولوستې او د هرې قصې په لوستو ېې غم سپوا
او زړۀ دگيره شو۔ هرې واقعي په سرو سترگو او ژړولوم۔ او دا ېې
يقين دے چې هر لوستونکے به لکه زما د هرې قصې د لوستونه پس
د خپلو او بنکو د اوچولو دپاره يا د رومال او يا د څادر د پسکې نه کار
اخلي نو دا گني د لوستونکو سره زياتے نه دے۔

زما په دې اوبد بيان مغموم مسکے غونډې شو او راته ېې
او وے چې ”غم او نحو شحالي“ ورور او نور دي نو د ورور او نور
تر منځه برنا حقي جدايې وې راولئ۔ د نحو شحالي په غونډهغه خلق
پوهېدے شي چې د غمونو په اغزنه لار منزل او کړې۔

د مغموم په دې دليل باندې زۀ غلے شوم۔ دهر شاعر او هر اديب
خپل خپل اصول دي۔ په تېر و ورځو کښې د مغموم صېب د شاعرۍ

کتاب دَتور اوربل تورو کمتو خبري ” لوستلے وه د هغي په نقله
 مي شو تپوسونه په زره کبني وو نودا موقعه راته موزونه نښکاره
 شوه او تپوس مي ترې نه اوکړو چي مغموم صېب دا دومره موده
 خبر نو وه چي خپله د خوانی شاعري دي داسې پته ساتلې وه او
 په دي آخر عمر کبني دي د خوانی رباب او تنگولو پکار خودا وه چي دا
 د خوانی شاعري دي په خوانی کبني چاپ کړے وے او په دي عمر
 کبني دي دي عمر شاعري له کتابي شکل ورکړے وے - زما دي خبري
 په جواب کبني مغموم مسکے غونډي شو او راته ئي او وے چي لاله ستا
 خبره په سرسترگو منم نور موبن د خلقو لمبه داده چي موبن د مجبورو
 د لاسه يو کار هم په وخت نه شو کولے - موبن غونډي خلقو خپل ژوند
 د خپلي خوښي او خپلي مرضي مطابق ته چري تپړ کړے دے او نه ئي
 تپړولے شي موبن چي د حالاتو نه مجبور شو نو خپل شپي په ورځو او
 ورځي په شپو بېدلوو - نور ما د خوانی شاعري خوبه ما هله په وخت
 چاپ کړے وے چي زه د رپښيو د دنيا په دل دل کبني وريوخت شوه نه
 وے - حکه چي په رپښيو کبني زما ژوند نور وور او دانه وانه شو
 زه يواځي د ستودن تياتو او زلمو رنگين شاعر پاتي نه شوم بلکي
 زما شخصيت په مختلفو برخو کبني په داسي طريقي سره تقسيم شو چي
 زما نه ئي شاعري هره کړه - هغه شاعري چي د طالب العلمانو او زلمو په
 نوبته وه هغه شاعري چي زما په هر هنر به زلمو او خوانانو
 ماله دومره شايسته را کولو چي شا ا اندازه ئي نه وه - زما دپاره شاعري
 هېرول نامکته خبره وه نو لاله ! دا خلق هم عجيبه دي - يا خوبه

دوئي زماپه شاعري دومره مست و وچي په واه واه بيا اووايه په
 چغو سوروبه ئي اسمان په سر راخسته وه - او يا چي زه درپلايو د
 يو اهم پروگرام "حجره" ديو اهم كردار "پاښنده خان" په نامه يوه
 ورځ په سنڌا سورج چري ته راغلم نو ځوانان او زلمي نو پريښوده
 چي بوداگانو مې هم داسي هرکلي او کړوچي راشه که ئي گوري -
 هغه چا به چي زماپه مستو مستو شعرو نولا سونه پر قول اوس
 زه د "پاښنده خان" په شکل کښي دهغويي آئيډيل شوم - د
 انسان د فطرت د چي په کوم کار کښي هغه ته زيات شاباسه ملاوږن
 هغه کار په زيات شوق او مينې سره کوي نو ما هم شاعري هپره کړه
 او درپلايو پروگرامونو ته اړم شوم - نوې نوې تجربې مې پکښي شروع
 کړې - نوي نوي پروگرامونه به مې ليکل - نوې نوې ډرامې او فيچرونه
 به مې ليکل او پيش کول -

رپړيو ته د ننوتو په وخت زه صرف يو شاعر وم - او چي
 رپړيو ته ورننوتم نوزه اناؤ نسرهم شوم - کو مينټيټر هم
 شوم - پروډيوسر او راټيټر هم شوم د ډرامو هير و هم شوم -
 د هرې ډرامې د سرکردار به ما ادا کولو ځکه چي ما به د هر چا نه ښه
 ادا کول شول - نو په دې وجه د هر ډرامه لکار به دا خوا هس وه
 چي زماپه يکلي ډرامه کښي دې د سرکردار (دهيس و پارت)

عبدالله جان مغموم ادا کړي - او د هرې ډرامې پروډيوسر به
 داکوشش وه چي زه دې دهغه په پيش کوونکي ډرامه کښي حصه
 واخلم - په ډرامه کښي زما شموليت به د ډرامې دکاميابي سند

کٺيلے شو -

لا لاءِ تہ نو پھ رپڊيو کٺي پيا ٿي شوے ٿي - تاتہ ڊڄوا نو
 خلقو محنت او نواري معلمہ دہ - پھ دغہ نواري کٺو افسرانو کٺي
 يو مشهور نوم ڊ قاضي احمد سعيد صاحب ہم دے تاتہ پتہ دہ ڇي
 هغه به ڊ ڇيل پروگرام سره نومره محنت کولو - نو دا ڊ کال ۱۹۶۱ ڊ خبره
 دہ پھ ۲۷ ڊ سمير زما واده وه ڊ ڊولي ورځ وه) او پھ دغہ ورځ
 دغہ قاضي احمد سعيد ڇي هغه وخت ڊ پٺتو ڊ رامو اڄارج وه پھ
 سا پٺل سور زمونن کلي ته راتلو - ڇي ما اوليد و نو تپوس هي تر ٿي
 اوکرو ڇي قاضي صيب وليمه نو صباله دہ او تاسونن ..... نو مسڪي
 غونڊي شو او راتہ ٿي او وے ڇي او وليمه صباله دہ نمونن ما ځيگر
 له ”محمد بن قاسم“ ڊ رامه نشر کٺي او ماسره تانه ڊ ڄر بل شوک داسي
 نشته ڇي ڊ محمد بن قاسم پارت سره انصاف اوکرے شي - نو ته به
 مهرباني اوکر ٿي او ماسره به لار شي ڇي ڊ رامه او شي بيابيه راڻي - نو
 ما قاضي صيب ته ڇيلي مجبوري پھ مخکٺي کٺي سوڊي او مغدرت هي ور
 تبڪاره کرو - نو دا دومره او ڊ ڊ بيان هي پھ ڊي پوري اوکر و ڇي پھ
 رپڊيو کٺي زما ژوند برخي برخي شوے وه - به مختلفو حصو کٺي تقسيم
 شوے وه او زما ورپڊونکو ڊ رپڊيو ڊ پروگرامونو پھ هره برخه کٺي
 زما آواز او رپڊل غوبنل - زما کردار ادا کول ٿي پکٺي نمونن - ڊ
 خلقونه زما د شاعري ڊ ”تور اور بل تور و کٺو خبري“ هڀي شو
 و ٿي او زمانه هغه مسته شاعري هغه ڇي ڊ ٿوانا نو پھ جذباتو
 کٺي به ٿي زلزلي راوستي هغه رانه داسي پيا ٿي شو ڇي هڀو و بيارانه

رايادہ نئے شوہ -

اؤ لاله! داڻي لاشه ڪوڀي، ڊرپڊيو ڊعروج په زمانه ڪنڀي
 چي ڊهو اڀه ڇڀو صرف ڊرپڊيو بادشاهي وه - چي لاهيايو ڀرن
 ڊپاڪستان په مزڪا ڦدام نه و ايتنود لے - په رغه وخت ڪنڀي زه ڊ
 هدايت خان او پائنده خان ڊڪرداروتونه علاوه ڊرپڊيايي ژوند
 يو بل اهم دور ڪنڀي داخل شوم - په ڊي دور ڪنڀي ماهغه مقصد تر لاه
 ڪرو چي ڪوم ڊرپڊيو په نشريا تو ڪنڀي يونوے مثال قائم ڪرو ڊ
 يو نوي باب افاغه ڀي پڪنڀي او ڪرڙه - په ڊي دور ڪنڀي زه او رپڊونكو
 ته ڊيو نوي پروگرام ”نوابه تراخه“ او ڊيو نوي نوم ”مرچڪي“
 سره مخالف شوم - اؤ لاله زما په رپڊيايي ژوند ڪنڀي زما ڊپاره دا
 يو ڄلنده ”دور وه“، يو ڊاسي دور چي ما پڪنڀي ڊڀنڀتون قام او
 ڀنڀنڀي معاشرې هغه خدمت او ڪرو چي ڪوم به شائڊ چي ما ڊشعرونو
 په ڙبه نه وے ڪرے شوے - او ڄڪه نو چي زه ڄيل ڊرپڊيو په
 مھ ڪاله ژوند يو سرسري نظر او ڇوم نو ”ڊخوب و ترخو“ ڊپرو ڪوام
 په تخليق او ”ڊمرچڪي“ په ڪردار فخر محسوسوم - ”نوابه تراخه“ يو
 ڊاسي اصلاحي پروگرام وه او ”مرچڪي“ ڊدغه اصلاحي پروگرام
 يو ڊاسي ڪردار وه چي ڪا يو خواته به ڀي خالق ٿول عمر ياد سائي نو
 بل خواته به ڊادب او ڊنشريا تو په دنيا ڪنڀي زما نوم هم ٿول عمر
 ژوندے وي -

نو لاله ڊرپڊيو په ڊي دومره نا اوزگار ه او ڪنڀي لکه ژوند
 ڪنڀي ڪنڀي ما ڊاولني دور نه علاوه په بل دور ڪنڀي هم شاعري ڪولے شو ه؟

ماسره گني وخت وٺه ۽ زه گني په بي شمپره حايه تقسيم شوه نه ووم-
 نو په داسي حالاتو کښي تاسو زما د دويم دور د شاعري طمعه زمانه
 وپي کوي ۽

ماچي د مغموم بيان واوړېدو نو دا خبره ې او منله چي واقعي
 چي دريږيو په دومره تا اوزکاره ژوند کښي د مغموم نه د دويم دور
 او دريم دور د شاعري طمعه کول زيات دے - زه دا منم چي مغموم د
 ريږيو په ژوند کښي ډېر نه هېرېدو نكي کارونه او کردارونه ادا کړي
 دي نو "نوابه تراخه" او "سرچکي" به ټول عمر د خلقو يادوي -
 او د مغموم نوم به په عزت او احترام سره اخلي -

(زلمی)

”ارمانونہ حسرتونہ“

(د کتاب پمقله خو خبري)

دا زما د هغه کتاب نوم دے چي په شروع کبسي ور له ما د ستر شاعر صابر شاه صابر په نويښه ”يادونه يادگارونه“ نوم اېښودلے و، خود يو ملگري د خط په بنياد چي دا نوم زما مرحوم پلار دخپل کتاب دپاره خوښ کړے و ه اونن صبا د طباعت د مختلفو مرحلونو لگيادے تېر پښي نو ما مجبوراً خپل کتاب له د ”يادونه يادگارونه“ په هائے ”ارمانونہ حسرتونہ“ نوم نويښ کړو۔ ”ارمانونہ حسرتونہ“ زما د هغو مضمونونو مجموعو ده چي کوم مادخپل رېښ يايي پروگرام ”خوابه تراخه“ دپاره وخت په وخت لیکلي وو۔ او دا هې خيال و چي دا به په خپل آواز اورېدونکو ته پېش کوم او هغه ديد او تحريکي کوپي چي ددې قصو۔ واقعو او حادثو د اورېدو ياد ليکلو په وخت زما زړه ته رسېدلې وې هغه به دخپل د ريدپدلي آواز په ذريعه د خپلو اورېدونکو زړونو ته وربښکته کوم او کوپي او ښکې چي ددې واقعو د ليکلو په وخت زما دسترگونه لکه سپلا ب بهېدلې وې هم هغه رنگ د رڼو رڼو او ترمو ترمو او ښکويو سپلا ب به دخپلو اورېدونکو دسترگونه رادوانوم۔ خو زما دا ارمان پوره نه

شو نه ٻي دنڀيل زخمي زخمي زرهه حال اور ٻڌ و نڪو ته او وٺيل شو
 او نه ٻي ٻه ڊي غم ڪنڀي هغويي دڄان سره شريڪ ڪري شول -
 غوره دنڀيل خدائے نه دا طمع لرم ٻڄي ڪه لوستون ڪي دڊي ڪتاب
 هره واقعه ٻه غور او سره سينه اولوي نوهم هغه تاو به محسوس
 ڪري ڪوم ٻڄي ما محسوس ڪري و - دهر ٻي واقعي ٻه لوستوي ڪه د
 او بنڪو لري د سترگو نه راروانه نه شوه نوبيا زه ملاسه. زما
 دمضمونونو. واقعو او حادثو ڊي مجموعي له زه دا فسانو نوم
 نه ورڪوم ڪڍي شي ٻڄي ٻه ڊي ڪنڀي اڪثري واقعي دا فساني دفن ٻه
 تله پوره او نه خپري دا مضمونونه ما د رپريو د اور ٻڌ و نڪو
 دپاره خاص د رپريو ٻه ٽيڪنيڪ ليکي دي. نو حڪم زه دا نه شم
 وٺيل ٻڄي " ارمانونه حسرتونه " ڪني د فسانو مجموعه ده. ٻه
 ڊي ڪنڀي به فساني هم وي. ٻه ڊي ڪنڀي به قصي. حادثي او
 واقعي هم وي. نو يوه خبره زه تاسوته ٻه ڊي يقين سره
 ڪوم ٻڄي دا هرڻه لڪه د فسانو ٻه رنگ صرف فساني نه دي
 بلڪه دا هرڻه ٻڄي ما ليکي دي دا ٿولي داسي واقعي ڊي ٻڄي بنيادي
 ٻه حقيقت باندي اپنودے شوعے دے. دا رشتيا، قصي ٻي
 را جمع ڪري دي. ڪتابي شکل ٻي ورله ورڪري دے او نوم ٻي ورله
 " ارمانونه حسرتونه " اپنودے دے او اوس ٻي ٻه ڊي ٻڄي
 تاسوته وراندي ڪوم ٻڄي تاسو ٻي ٻه خپله هم اولوي
 زبانه او ماشومان ڊي هم اولوي. زه دنڀيل خدائے نه دا طمع لرم
 ٻي هر لوستون ڪي به تر ٻي نه دنڀيل خولي ڊڪه ڪري. انشاء الله.

خاورمه لور

ببگاه د زرغن د دوو مياشتو ماشومه لور آخرمه شوه خدا ئے
 د چي او بڅبي... تويقينا چي خدا ئے به بڅبي وي حڪه چي د دوو مياشتو
 د ماشوم دنه بڅبلو هرو سوال نه پيدا كېني... او داسي ماشومه -
 داسي تنكي كلي چي چاته په دنيا كېني د سترگو د غرو لوسره سمه ستي د
 نفرت په نظر او كټ شول... د چاهه پيدا ئش چي د زرغن مور خپلي ابن و
 له په نوله كېني د پېغوس پستونه وراو مندل او د چاهه پيدا ئش چي
 د زرغن تېر په سرو سترگو او ژر پيدا - و لپي... حڪه چي دا د زرغن
 خاورمه لور وه... او د زرغن لور نه زوے پكار و... د زرغن دمور
 نمسي نه نمسي پكار و... نه د زرغن په قسمت كېني زوے او د زرغن
 د مور په قسمت كېني نمسي نه و... قدرت ته به دا نه وه منطوسه
 چي دمور او د زوے دا ارمان د چي پوښ شي... نه د زرغن مور د
 قدرت فېصلي ته سر بڅكته كولو ته تياره نه وه... هغې دا لله پاك
 فېصلي ته غاړه نه اېښودله... نو حڪه نه داسي لپونې سپېلني
 شوه... حڪه نه داسي په كندو كېس و سر شوه... د مالت د بودي
 كاتو بڅو سره صلاح كاڼي او شوپي د دايا نوسره مشورې او شوپي -
 چا ورته و... چي زرغن له بل واده او كړه - او چا ورته او وے چي

ماشوڀي له د خلو پښتۍ نه اگا هو اگا هو په سوډ کړي انگار کښي په
 سر وکړو سيخونو د واره پوندي اودا غه - که غواړي چي د زرغن زوڼ
 دي اوشي نو راپاسه او د ماشوڀي د واره پوندي په سوډ کړي سيخ
 اودا غه چي خداي پاک در له نمسه در کړي - چي د جينکو پاتلي
 بدله شي - د زرغن دمور زړه ته دا صلاح پر پوتنه ..... او آفس
 يوه ورځ سحر وختي دوه سيخونه د نغري په سوډ انگار کښي سيخ
 پرې شو ..... اور بېلېدو - سيخونه سره کېدو - ماشومه د خپلي نيا
 د ارادونه نا خبره - په اور نري کښي تر پي په خوابه خوب اوده وه ..
 .... ماشومه کلې نه وه خبر چي په خه ساعت پس خه قيا ست
 راتلونکي دے - تنکي کلې نه وه خبر چي دا اوسني خوب د دي د ژوند
 آخرني خوب دے - او شائد چي بيا تر مرگه پوري داسي د آرام خوب اونه
 کړي شي ..... او چي خه ساعت پس و نو ..... د واره سيخونو يو
 پخ نارې کړل - د ماشوڀي د خوږي نه داوتلي درد پي سوز پي کړيکه
 د سحر په خاموشي کښي غوږ شوه - په ټول کور کښي د سوز پي غوږي
 يوې شو ..... د ماشوڀي مور د غوږ نه په هپت را منډي کړي او چي
 او ټي ته را ننوته نو د زرغن مور لکه غوږي سره کړي سيخونه
 په لاس ولاړه وه ..... مور په لور ور پر پوتنه ... لور ټي راپورته کړه -
 په سيني پوري ټي اونيوله - او ..... (په ژبا) دا و ټي ټي - دا دي
 خه او کړل - زما په لور دي خه او کړل هس ..... چپ شه سر دي او خړپه
 شه که غبر دي او کړو نو دا سيخونه درته په سترگو کښي منډم - ته
 نور شي تاخو زما د زوڼ ژوند په عذاب کړو - دلونو قطار دي جوړ

کریے دے۔ بل تھو علاج ئی نئو۔ جینی لہ می پوندی اودا غی چي
 زما زوے لہ خداے پاک زوے ورکری - (پہ ژیا) بی بی دا دی
 تھو اوکرل - دومره ظلم... زہ به دی مرہ کری وُم - مالہ به دی
 سترگی رندی کری وی، تودی ماشوی لہ به دی دومره درنہ سنا نئو
 ورکولہ... بی بی ددی تھو قصور دے - دی کومہ گناہ کری دہ -
 گناہ تو زما دہ چي مالہ خداے پاک زوے نئو را کوی... دی پر ظلم دی
 اوکرو بی بی -

مور لور پہ سینپی پوری نیو پی پاس پہ کوتہ اوختہ - د پینو
 پہ سرکینناستہ - ماشومہ ئی پہ غیر کبھی و اچولہ - هنجی وریتی
 وریتی چنجی وهلی... د هنجی پوندی سری غونبی وی - مور د
 ماشوی نری نری او سینپی پاسی پہ نیلو سترگو پوری مینلی -
 د مور د سترگو نہ داوینکو لری روانہ وہ پہ خیل قسمت پوری چرا
 وہ - د ماشوی ژیا د هنجی پہ زبہ کبھی پرھرونہ جو رول - د هنجی د
 زبہ نہ وینپی تختی پی - نو پہ نولہ ئی هنجی نہ شو وپلے - د
 ماشوی لور سرہ ئی مکہ د پونو خبری کولی... "لوری ستاد دی
 ماشوی تختی نہ زارشم تہ وپی دی طالہی دنیا تہ راتلی - تاتہ د
 دی دنیا شرفخان نہ و معلوم - تاتہ نہ وہ معلوم چي دلہ د انسانا
 زرونہ دکانی شوی دی - تہ نہ وپی خبر چي دلہ د نیاکانو پہ جامہ
 کبھی قصابانی ہم شتہ... تہ وپی راتلی هئ؛ ستاپہ مایاتدی
 ہم زبہ نہ زیر پد و - لونیہ نوتل د میاند ونہ زار پی قربانی،
 نو... تہ نو ہم زما لور ئی کنہ تہ به نہ راتلی - تہ به دی طالہی

دنيا ته نه راتلي چي دومره نه په عذاب پي او زما ژوند درسره هم
 داسي نه په سرو تیکو کېدے .... ته مړه شه لورې - دې دنيا ته ستا
 ضرورت نشته - ددې خلقو زامن پکار دي زامن -

يو لور ته چي د پيداکېدو حق نشته نو اے لويه خدايه ته بيا
 دا لونه ولې پيدا کوي - ولې پرې باندي مياندي زه پروې - ولې ....
 ولې .... (ژړا) او دلته د ماشوې د مور په ذريه تياره رانغله بي هوشه
 شوه - او نوره وره په زمکي سملاسته - ماشوې ژړل او مور د
 دنيا د حالاتو نه بي خبره - د لور د ژړا انگولانه بي پرواه په
 زمکي بوږي بوږي پرته وه - خداے خير چي تحه ونختي ئي نوانبي
 پاس اونخته - ماشوم ئي د مور د غېږي نه راؤشوکوله په زانگو
 کښي ئي ور لږه کړه او په انگور ئي د خرثوري کبل واپوله ....
 د ژوند شپي ورچي تپېدې د ماشوې دواړه پوندي سخاشوې -
 دوه مياشتي مور او لور د ژوند شپي ورچي لکه په سور زنگار او
 سرو سرو تیکو تپې کړې - په دې دومره موده کښي مور او لور
 نه د ورچي سترگه پټه کړه او نه ئي د شپي آرام او کړو .... او
 آفرېنگاه د زرغن د لور سختي معاف شوه .... ر غريو) ماشوم
 کلي دکل کېدو نه مخکښي او ژړېدو - د مسېدو نه آکا هو او ژړېدو -
 د غوږېدو نه آکا هو او دوږېدو .... نه ئي سپرله او ليدو او نند
 د سپرلي نه خبر شوه د ماڅيگر نس چي زيږېدو نو ماشوم تورو
 هاوړو ته او سپارلے شوه .... مور ئي ژړل دېر ئي ژړل - په
 ژړا ژړا ئي سترغلي پر سپدلي وو - د مور د سينې سي راويخ

شوي وو. نو د پښو ټڪو ټڪي د ٿورو خاورو د لاندې په جوانه
 خوب اوده وه .... مور شپه په اٿون بيلون ټپره ڪره - او سحر
 وختي چي ملا بانگ وپلو مور برقعو په سر اديري ته لاره ...
 لويه اديره .... ڪنڊر ڪنڊر ، هپت هپت اديره خاموشه
 خاموشي - زرهه لڙوونڪي او يو ڪنوونڪي خاموشي ..... ڪپر چا پيره
 قبر ونه - ڊپر قبر ونه - بي شپه قبر ونه .... او ڏقير ونو په
 دغه بنا ريه ڪنڀي ڏڍي ڏما شوڀي لور قبر دے ته لکه ڏيو ورکوڀي
 تاج محل په رنگي بنا سته ٻسڪاره شو - او بنا سته به وڀي سته
 ٻسڪار ڀڏو - ڏيوڀي منظوڀي تنڀڀي لي ماشوڀي قبر نو د تاج محل نه
 زيات بنا سته وي .... مور دنڀي لور په قبر ور پر پوته - قبر
 له ٽي غاره ور ڪره - لکه چي ٽيله ماشوم لورڀي سيني ته رانڙڀي
 ڪره - ڏيوڻو ٻي واره ٻي واره چغڀي ٽي او وهلي - او بيا .... ۹ .....
 ور لورڀي ٽا بڀگاه شپه په ڍي نموشي بي بيان ڪنڀي يواڻي ٽپره ڪره -
 وير ڀڏي نونه وي ... ته نو به اوڀري شوڀي وي ڪنه ... پوني
 زما سينه نو هم هغڀي ڊکه ده - راپاسه راپاسه چي په ٽيلو
 پڻو ڍي سره ڪرم لورڀي پڻي نو ڍي بڀگاه نه نو ڀڏي ڪنه ....
 بڀگاه نو به ڍي ڊپوندو دلاسه ٽر ٽهي نه وي وهلي ڪنه ۹
 او ته به بڀگاه به آرام وي بڀگاه به ڍي ايله به آرام خوب ڪرڀي
 وي .... لورڀي مانو بڀگاه هم ٿوله شپه په سترگو سترگو ڪنڀي
 ٽپره ڪره - زهه نو بڀگاه هم ناقلا ره وم - ڊپره ناقلا ره -
 دوسره ناقلا ره چي زرهه ٻي بس ٿيڻ چا وڙو - اوس ٻي هم زرهه

خريکي وهلي - دراتلو توان هي نه و نوتاله را علم - ما و ٻي چي سنا
 دا نو ٻي کور اوگورم.... ٻي ٻي ناسنه دے - لوري ٻي ناسنه کور
 ٻي دے دا نو ٻي کور ٻي مبارک شه -

د مور ٻي مري کني اواز اولينتو - د او بنکو سپلا ب دسترگو
 نه داروان شو.... دغه سپلا ب رو رو مکيد و مکيد و چي دوه او بنکي
 تر ٻي نه جو ٻي شو ٻي - دوه رني ٻي رني او بنکي دکونه رايهر
 شو ٻي او د دوو سترگو ٻي بنو کني لکه پيني مرغلري را حصار ٻي
 شو ٻي - او تحه ساعت پس چي دغه د او بنکو مرغلري د بنونه
 د ٻي ٻي کلونو را تو ٻي شو ٻي نو.... د لور مور ٻي آخري سلگي
 او وهله..... لک چي د مور زيه او چودو.... او د بد نصيبي مو
 زيه ٻي رشتيا او چاودو - د مور زيه چي د اولاد د پاره او نه چوي
 نو نور به د چا د پاره چوي.... ۹

د مور د پاره ٻي زو ٻي او لور کني فرق نشته - دا فرق د جا هلانو
 د پاره شته - د طالمانو د پاره شته - کني دخدا ٻي نه نزد زو ٻي او لور
 يو برابر دي - نو اے د جهالت ٻي تورو ٻي کني پر تو رو ٻي - اے د کور کي
 او نفرت ٻي ناو لو جذبو ککو رو ٻي او بنو ٻي د قدرت ٻي قانون
 کني گو ٻي مه وهي - الله پاک چي تحه کوي نه کوي - لور د زو ٻي
 نه ٻي هر لحاظ سره نه ده - لور نو د زو ٻي نه زياته مينه ناکه ده - د
 مور پلار د پاره ٻي زيه کني د ميني او محبت ٻي شانه د پر جديا ت
 لري - لور نور حدت دے - هم دغه لور صياله د چا نور شي د چا د
 لور کي د چا مور شي - نو اے دخدا ٻي د قانون خلاف بغاوت

کوٺکونخوا بنیانو دا ظلم مٺہ کوٺی - دا ناروا مٺہ کوٺی - دُخا اے دُقہر
نہ اوپر پئی - گورے دا اللہ تعالیٰ انتقام دے پر سخت دے - دُظلم انجام
گورے دے پر بوگنوؤ نکه دے - او اے دزرغن بنچي - اے دیوپی بد نصیپی
گور بد نصیپی مورپی - ستا سوک دوارو یختاوتہ نصیب شه - پہ دپی دنیا
نو دنیا اوسپد ونکو دے پر او ژرولی دے پر پی اوکرولی - اوس مودھغر
جهان خوشحالی نصیب شه - آمین -

جینہ

پہ مرگ بہ دوارہ سرہ مرہ شو
ارمان ہی دادے چي بہ مخبني روسوسو

د مرگ ہنچ پتہ نہ لگی ہیشوک نہ دی خیر چي زہ بہ کلہ
کوم خائے اوخہ رنگی مرم - مرگ چي اتيارہ شين دے دمرگ
ديارہ دحہ نہي د وخت او د عمر قيد نشستہ - اوکہ شہ تو
ہم انسان ترې نہ دے خیر مرگ یوہ ناگھانی حادثہ دہ -
مرگ یو ناگھانی شرک دے چي

پہ چا راپر پوئی او خپلی نونری پيچي ورتہ پہ مری خبني کري -
ثومرہ ماشومان پہ ماشومرہ ختہ
مرگ د لحد تورو خاورو تہ اورسول

ثومرہ نيکلي نيکلي ثوانان چي
د پلارانو د ملا تير او د مياندو دسترگو توري و

د مرگ ناترسہ چي پي پي

د دنيانہ پورتنہ کپل

ثومرہ پلاران او ژر پدل ؟

ثومرہ مياند چي بوري شوپي ؟

او ثومرہ توري سرې گونہ چي شوپي ؟

تور سر ڀي !
 او هغه توري سر ڀي
 ڀڄي ٿوڪ ڊپلار ڊڪوره
 ڊي ٿمپره ارمانون سره ڀه ڊولي ڪڀي
 ڀه سره ڊولي ڪڀي
 ڊخاوند انو ڪورونو ته راغلي وڃي ته ٿو ڊچيل ٿي ته خبر نه وڃي
 ڊچيل قسمت نه خبر نه وڃي
 ڀڄي دا سره ڊولي ڊ ڊوئي
 ڊ غمونو ڀه لور .... مصيبتونو ڀه لور او از مڀيبتونو ڀه لور آخر نه
 سفر ڊي او هر ڪله ڀڄي دا سفر ڀوئي شي نو ڊب ٻڌي او
 ڊ ٺهي يونو ڊو ڊو ڊو ڊو شروع شي -
 جڀينه ! .... هغه ٺڪلي او ٺيائستہ جڀينه -
 هغه ڊ ڪلاب گل به ڀي ڀڄي ڊي نه شرميدو ، هغه ڀڄي شفق به
 ورتہ ڀڄي ڊو -
 هغه جڀينه ! هغه ڀڄي ڊڀرہ ٺڪلي او ٺيائستہ وه - دومره
 ٺيائستہ ڀڄي زه ڀي ٺيائستہ ڀه (نفاطو ڪڀي نشم بيانولہ -
 جڀينه ٺڪلي وه ،
 نو اڪبر هم ڀه ٺيائستہ ڪڀي ڊچانه ڪم نه وڃي -
 ڪه ڊ جڀيني ڊ ٺيائستہ ڊڪريه جڀينو ڀه ڪو ڊرو نو ڪولو
 نو ڊ اڪبر خان ٺڪلي ٺو اتي به ڀه حجر و ڪڀي ستا ڀيل شوه -
 جڀينه ڪه ڊڪو ٺخته وه نو اڪبر خان ڊڪلاب گل -

جيينه ڪه ڏ ڄو نو درنو وه، نو اڪبر خان ڏ ڏم و آڏم خان و -

دوه ٻنڪڙي، يوه ٻنڪڙي او يو زلمي

ڌ تره لور او ڌ تره زوئي -

دواپه ڏ يونيڪه اولاد

ٻنڪڙي رشتو وه - ٻنڪڙي پوره وه - ٻنڪڙي سيالان وو -

او ٽڪه نوجي ڏ اڪبر خان مور ڊ جييني ڏ غوڻيو ڏ پاره هغوي

ڪره لاره نو .... خدائے خير چي ٿه ڄل و -

نو نن جييني ته ڊنچي چاچي راتگ ٿه بل رنگ ٻنڪاره شونن

به چي هغه ٺي چاچي ته مخاڻ ڪپهه نو شر مپدا به ترپي اودغه

وجه وه چي ٿنگه ٺي چاچي به ڪوڻه رانڪاره شوه جيينه لاره

په ڪوته ڪنڀي پته شو ه -

ڏ اڪبر خان مور ڊ راتلو سره ڏ جييني ڏ مور سره خيره او چيپهه -

جييني ڏ مور او چاچي خبري اورپي ڏره ٺي پي وارو درپهه -

نه پوهيده چي دا وڻي ڏ ٺان نه ٺي تپوس او ڪرو جييني دا وڻي؟

دا وڻي نن ستادا ڏره ڏا سڀي پي قابو درپهه پي اسي ڏره ڏا سڀي

پي قابو ڪپهه مه - ڪه نن ته ٺي قابو شوپي ڪه نن ته ڏ قابو

ته او وڻي نورما ڏرون ٺول ارمانونه به ڪور م پوره پوره

شي -

جيينه ! ڏ ٺان سره لگيا وه، اوچي ڏ خيالاتو ڏ سمندر ته رابهر ^{شوه}

نو ڏ مور غنڀي تر غوبو شو -

ڊ جيينه نو ستاسو امانت ڏ موري چي ڪله ستاسو غوڻيه

وي " نچل کورته ڀي بوتلے شئي -

لاره ڊجيٽي ۱۰ اڪبرخان دنيا بدله شوه - دواره به هر وخت
 ديوبل په خيال اتو کښي چپه چپه وو - ڊيوبل په تصور کښي
 به ڀي ډرونډ شپي ورځي تپري پي - ڊ خيالونو او تصور دنيا
 يوه رنگينه دنيا - دارمانونو او خوشحالو دنيا - يوه داسي دنيا چي
 ډوډو مټنو زبونو درزا پکښي په يوتوله وه - حرکت ڀي په
 يورفتار و -

دوارو داسي محسوسوله لکه چي ډ شپي ډ آسمان ډ ستور و
 پرقا نور هم سپو شوه -

دوارو ته سپو زمي هم ډ چو ا په نسبت زياته ښکلي او
 ښائسته ښکارپده ټوله فضا او ټول ماحول -
 ډ ځواني په رنگينو کښي راو نغښته شو -

او! دوه مټن زبونو چي ډ ډرونډ په لاري ډ ملگر تيا تايو

او کري نوم ماحول ورته هم دغه رنگي رنگين ښکاري - لنډا دا

چي ډ ډرونډ شپي ورځي ډ رنگيني دنيا په تصور کښي په تپري

تپري پي او چي اڪبرخان ډا نچينري ډ کري او نسته نومور

پلار ڀي ډ واده بند بنا او کره - ډ واده نپته کښو دے شوه

جيينه په کڼي کښي کښناسته -

کڼي ..... چي ډ مور پلار په کور کښي ډ جيني د ناستي ځاي

وي چي جيني پکښي مېلمنه وي -

خداي خبر چي څه چل و - ډ جيني په زړه کښي ويره غوندې

۵ - خدائے خبر چي ڄڻ ۽ ڄي نن ڊ جيئي ڊ ذره ڀه درانار
 کيئي هغه تلوسه نه ۵ - هغه خوشحالي نه ۵ - هغه ڊ خيالونو
 او تصور رنگينه دنيا جيئي ته ڄڻ سپهره سپهره او ورانه
 ويچاره نيڪار ۵ -

ڀه لاسونو او پيسو بگڊ لو نڪريو نڪريو ڄي ڄي ڄي ڄي ڄي ڄي ڄي
 نمونن ڄي دانگريزي ڊ لاسونو او پيسون نه لري کوي - او لاسونه
 پيسي ڀه - خورخو او بو او - ڄي ڄي ڄي ڄي ڄي ڄي ڄي ڄي
 شي - هو جيئي ڊاسي نه شو کول - ڄي ڄي هغه ڀه کيئي
 کيئي ناسته ۵ - شپه ڀه شوه .... عمره شوه - ماڻگر
 شو - مڱيئي ورا .... او ورسي جنج رانلو ڊ جيئي اوڙيل
 نور شو .... بنايست ڄي ڀه ڀه شو هرچا ڊ ناوي بناست
 او ستا ڀلو -

ڀه خوشحالي او نندارو دولي پوري ته شو -
 ڊالا ڀه چغو سورو اوڙيل ڀه پکونو ڀه تيار کيئي دولي ڊ
 اکبر خان ڀه کوشه وردنه شو -

او دڙي ڄڻ نه ڊ جيئي ڊ ڊوڙ ڊوڙ شروع شو -
 اکبر خان به ڊ جيئي سترگو ته کٽل - ڀه ڀه ڀه ڀه ڀه ڀه -
 ڀه جيئي هم اکبر خان کم گوان نه ۽ -

ڊيني کور ۽ - ڊ خوشحالي او اطمینان ورڄي شپي وي ڄي
 ڀه ڀه - اکبر خان انجنيئر ۽ - او يوه ورڄ ڊاسي رانلو
 ڄي هغه ڊ اعليٰ تعليم ڊ پاره لندن ته روان شو -

د رخصتيد و په وخت ټي جبينې ته اووې -

«و جبينې خفه کېږه م زه به که خپري دراشم»

«ثومره زربه راشي اکبرخان»

«بس که خپري دوه کاله دي د سترگو په رپ کېږي به تپري شي»

«دوه کاله به د سترگو په رپ کېږي تپري شي»

اکبرخان ته نه ټي خبرچي د جد ايي يوه لمحده هم لکه د کاله

هومره او بده وي نو دوه کاله به خنکه د سترگو په رپ کېږي تپري شي»

«جبيني زما د پاره هم دا جد ايي گرانده توحه او کرم»؟

«اکبرخان حد اے خبرچي زما دا زړه وږي دومره ناقلا ره دے -

ستالندن ته په تلوزما زړه وږي دو بېږي - ستاپه دې تلوکېږي

مانه نچله تياهي وږي بنکاري»؟

«ناداني جبيني ستاخه خيال دے چي ستا اکبر به کني تا هېره

کري»؟

«ته په مادا سپي بدگمانه ټي»

او هره بنخه په نچل خاوند باندې ترخه حده پورې بدگمانه وي -

زما ستاپه مينه باندې باوردے - وږي بيا هم زما زړه ....»

«د زړه نه وسوسي او باسه - پښتون په ژوند کېږي يوځل

مينه کوي بيابانه کوي»

«اونوره ددې ماشوې لونگيني په سر قسم -

اکبرخان د لونگيني په سر دواړه لاسونه کېښودل او د جبيني

سره ټي لوظ اوکرو چي زه به تانه هېروم» جبيني په

ڌر ٻڌ لو سترگو اکبر له رخصت و رکرو او دا ٽپه ڙي ورته او وڻي

په مرگ به دواڻ سره مره شو!

ارمان ښي دار ڇي به مخکښي روستوشونه

اکبر لاهو په کوڅه او وٽو - جبينه کوڅي ته ننوته په کٽ

کښي پر مخي پر پوته او په چغو چغو ڙي او ڌرل -

هم دغه رنگ سگرونه په ماڻها موٽو رومانها مونه په توروشيو

بدل - په هره دوښه ورځ به د اکبر خط راتلو - د جبينې

سره د مينې لوظونه به پکښي تازه کدل - جبينې به ديو خط

ته تر بل خط پوري ورځي شپي شمېرلي -

خطونه رو رو کدل د دوښي ورځي نه خط هفتي ته

اورسپد و - او د هفتي نه خبره مياشتو ته ورسپده د

اکبر خان په خطونو کښي د مينه ناکو الفاظو ځاي سپور و

ستغو او بي مطلبه خبر و اوتيو لو -

جبينې به د لوظ مطابق هر ورځ اکبر خان ته خط ليکلو ځپل

لوظونه به ڙي ورته يادول - د لونيگڼي خبرې به ڙي ورته

ليکلې - ورته به ڙي ليکلې ڇي لونيگڼه زما ډېره خوښه ده

ځکه ڇي ددې سترگي بالکل ستا په شان دي - اکبره لونيگڼه

دې ډېر ياده وي - اوس ڙي بابا هم زده کړي دي - په

تر ټري څر به خبرې هم کوي - خو ددې دومره اوږد خط

په جواب کښي به صرف دوه کښي خط راتلو - زه ډېر

ناوزگارم يم دومره نا اوزگار ڇي تاسو ته د خط ليکلو وقت

راسره هم نشته -

لايه جيته د فکرونو او وسوسويه سيند لاهوشوه - د
 اکبرسره اوس دومره وخت نشته چي جيئي ته خط اويکي؛
 د جيئي زيه تبه اونهو په ... او چي خه وخت د کلي يو
 بل زلمه دندان نه راغلو اودا خبري راوړو چي اکبرخان
 هله بل واده کرے دے - نوجينه پوني شوه - بالکل
 پوني - جاپي ٺي اوشلوي - د سرو پينته ٺي په موتومو
 را اوشوکول اوکھ لونگينه ترپي نه هوا بني انواکرے نه و
 نوشاند چي په سري به ٺي ورته زور کرے و - ډيره لويه
 صدمه وه - د جيئي نازک زيه دومره لويه صدمه داسي په
 اسانه نه شوه زعملے - نو انسان له خداے پاک ډير صبر
 ورکرے دے - شو ور ٺي د پونيوب دا چيه وه - دورو د
 جيئي زيه د حالاتو سره سمجهوته اوکره او چي بز ساہ صور
 شوه نو خيله اور لونگينه ٺي راتر غاڙه رسته په چغو چغو
 ٺي اوڙيل ... " نوڌي لوري ارمان چي ستادا سترگي
 ڊي وفا کير په شان نه وے - زيه ٺي غواڙي چي دادواڙه
 سترگي درله رندي کره - چي ستادا غت غت کاتي ويلي
 شي - چي ستادا چي چي بانه بونڊي سونڊي شي -
 وپم چي دا ڊي وفا اکبر نخينه ستادري پين مخ نه
 را و شو کوم نو ... خه اوکره هنج هم نشم کولے لوري -
 ته زما لوري زما د پلتون د تکو تورو شپو ملگري زه به

دا چيل پاڻي ٿو نڊ ستا پيه مينه پوري ٿي پروم ..... نو خنگه
 به ٿي شي ..... په ٿوانه ٿو اني ڪنهي د جدايي لمڇي ڊڙي
 بوگنو وڻڪي شي - ڊڙي درني او ڊڙي سپڙي شي پيه
 جدايي ڪنهي خود جدايي ڏرونڊ شي ورڇي پيه غنوپه
 اغزو ٿي پڙي - زه به دا اوڊڊ ٿونڊ پيه غنوپه اغزو
 ٿرنگ ٿي ڪرم - د خاوند جدايي خود بنڇي ڊياره مرگ دے
 ..... زه هم پيه ٿونڊ مره شوم مره - داسي مره چي .....
 خلقو ته به ٿونڊ ڪارم ٿو اڪبرز ما پيه ٿو اني پوري
 خدا او ڪره ..... بنڇه ذات هرڇه ز عمل شي نو پيه مينه
 ڪنهي شريڪ نشي ز عمل هغه چا ٿيه ڪر پيه چي -

هره ناپسنده به ڊي يوسم

يو ڊي پيه مينه ڪنهي شريڪ نه ٿيلو مره

هرڇه وڻ - دولت و جا پڻڊاد و چيل خيلوان وڻ، نو .....
 بنڇه ذات نو صرف د سر سورے غواڙي - او چي د چا د
 سر نه سورے انو شي نو هغه پيه ٿونڊ و ني مره شي ...
 غم د جيني زره ته پر پوتو - هغه د چا خبره چي پيه زره ٿي
 گو نه او لگيدو ..... نرے رخ ٿي شو هر وختي تبه
 او ٿو نه ..... او يو ورڇ زيرے ما ٿيگر چي پيه جيني پهلوشي
 دانعله ، نو پيه اشاره ٿي لونگينه خان له را و غو بنه - لونگينه
 مورته رانز ڊي شوه - د جيني نظر د لونگيني پيه غبو غبو
 سترگو پر پوتو - زر ٿي سترگي پتي ڪري - لونگيني د مور

په سينه سرکېښودو په ژړا شوه - د مور د سترگو نه دا وينکو
سپلا ب داروانی و - په ترټرې ژبې د لور سره لکيا وه -

پې وفا کبره د ژوند په آخرتو سلگو کښې هم را ښکاره نشوې -
لږ نمو به را غلې وے - زما د زندگي دا سلگي نمو به دې لږې

يندې وې - زما نمو دا خيال و چې مونږ دواړه به يوځای مرو -

د مرگ په نموشي لاره به يوځای سره شو ..... اکبره که ستا

ياد شي نو ستا د رختې و په وخت درته ما دا تپه کړې وه -

په مرگ به دواړه سرد مره شو

ارمان مې دا چې به مخکښې روستوشونه

نواے ديورپ په رنگينو کښې ورک شويه اکبره جبينه روانه

ده يواځې روانه ده زبه چاؤدې روانه ده ته نموشماله

اوسې هرځای کښې چې ټي - نو د قيامت په ورځ به ستا

گډوډان او زمالاس وي - اکبره ..... پې وفا کبره ....

او چې هوښې لونگينه د مور د سينې ته راپورته کړه نو جبينې

يوه آخرتې سلگي او وهله او ښکې داروانې وې او د جبينې

په زير مخ په زير و انگو اول سپينې سپينې او بيا زيرې زيرې

غوندي مورې شوې او بيا اوچې شوې -

حرص

(اسوڀلے) او... دچاپه سترکوچي دحرص پږدي راواوږي هغه انسان
 بيا د انسان په جامه کښي چوان شي - حرصي انسان بيا چيچل
 کوي - حرصي انسان بيا دارل کوي - توبه خدايه توبه انسان
 نومره ناپوهه مخلوق دے - دنيا ددي شو ورځي ژوندون
 دپاره دے نومره ناپاکوچاروته تيارشي -
 ښه ږي يادشي داسي ږي يادشي لکه داساعت - که اتبار
 مونه کږي نو ورشي دکل آبادکلي هغه کنډرونه دماضي هغه
 يادکارونه بد درته اوس هم دسيد خان دحرص داستان دحال په
 ژبه بيان کوي - ورشي اوگورځي دکل آبادکلي کنډرونه اوس هم د
 سيد خان په ناپاک کردار د غم او ښکي تويوي - ورشي اوگورځي چي
 دکل آبادکلي کنډرونه اوس هم د سيد خان د مشر ورور امير خان د
 مظلوميت قصه په سلگو سلگو بيان وي - رونه که تاسوکل آباد
 ته نه شي تلے - که تاسو دکل آباد وران ويجار کنډرونه نه شي
 يدے نو دد غم داستان به درته زه بيان کړم - راشي چي د انسان
 په جامه کښي د شوي قصه درته زه اوکړم -
 امير خان دکل آبادکلي خان و - ډر دروند - ډر خوب او ډر
 د عزت خاوند و - ددي امير خان د کشر رور نوم سيد خان و - د

هغه هم ډاڻا مير خان هو مړه جا پندار و - نو په دغه جا پندار ډ
 سپد خان ډاڻا حصر تنده سره شوې نه وه - هغه په خپل جا پندار
 کښې نور زياتواله کول غوښتل - او ددې د پاره ډاڻا پري موري
 نه هغه يوه منصوبه جوړه کړې وه نو د حالاتو انتظارې کولو -
 راځي چې ډاڻا ساعت د پاره سپد خان پرېږدي - او امير
 له به لار شو - امير خان چې څنگه په ظاهره دروند غوږ دے، داسې
 ور له خدايې نوي هم مور او دروند ورکړے دے - ډاڻا مير خان يو
 زوے و " فرید " د لسو کالو ماشوم - دومره بنا سته و لکه د کلاب
 کل - سور سپين - غټې غټې سترگې - پلن تنده - لوړه دستگه
 پونه - فرید په پلار ډاڻا پوکران و - ځکه چې هم دغه يوزوے ټي و -
 نور اولاد ټي نه و - نو ځکه نو فرید د مور د سترگو توب او د پلار
 د زړه ټکور و - امير خان به د هرې جمعې په ورځ د ما سپين
 موخ له بيارته تلو - هم دغه رنگ يوه جمعې چې د هرې شکل سما
 گرمي وه امير خان سم د سکره پاکی جاې و او غوستې څادرې په اوږه
 کېښو او بيارته روان شو - او د تلو به وخت ټي فرید ته تاکيد او کړو
 چې زهر ته لامبار پاره لار نه شي نو فرید چې د غرمې ډوډي
 او غوړه نو مور ته ټي او وے چې زه په زهر کښې لامبم نو سمه ستي
 راځم - مور ډېر منع کړو نو فرید لار و ډکو شې نه او ووتو - په لاره
 کښې ورسره خپل تره سپد خان مگرے شو - سپد خان په خيرو
 خيرو کښې فرید ډکلي نه بهر ته باغونو ته بوتلو - او ځه وخت
 چې دا دواړه تره او وراره د باغ صبح ته اور سپدل - نو سپد خان

ناسايه فرید دمری نه اونیوؤ۔ په مزکه ئی را سوملو لو او دوریه
 پینچی ئی نکه دشو مخ دخیل وراره په مری نینسی کرپی فرید د پری
 لپی اوتیکوئی۔ د خان د خلا صولو د پری وسپی ئی رکرپی نو د
 سپد خان د نو نرو پنچونه ئی خان خلاص نه کرپی سر۔ لنه دا
 چچی بقی سترگی ئی راووتی۔ په نوله کینی ئی زگونه را غل او
 آفریح شو... فرید ساه ورکه د خیلو تاو لو ارادو د تکمیل دپاره
 یو حرمی انسان دخیل نو بن وراره په وینو خیل لاسونه سره کره
 او بیا... د تکیه غرپی په خاموشی کینی سپد خان دمور
 پلار د اکی یو نیازین زوئ لاش د مزکی نه رپورته کرو او بخت
 د نهر اوبو ته ئی او سپارلو۔ چپو نکه د مور د غپن پی په شانی
 فرید په خیلو خانگونو کینی را غونو کرو او د خان سره ئی تل ته
 نیکته کرو۔

د فرید د مور زبه نا قدره و۔ کله کوشی او کله دروازی ته
 کیده او نومره چچی وقت آپرید و د مور په زبه کینی قسم قسم شکر تو
 غزون پی کوئی۔ پر پشانی زیاتپده د زبه حرکت پی واره کیدو۔
 فرید وپی را نغلو۔ وپی ئی دومره ناوخته کرو۔ ده ته د مور زبه
 نه دے معلوم چچی... زما زبه د فرید په نه لید و نومره خرپی
 خرپی وی نومور غریبه نه وه خیر چچی فرید سره خه کانی وشو۔
 کوپی لوی ورسره وشوپی لاره غرمه په ماسپنچین بدله شوه
 او دمور پر پشانی نوٹ هم سپورا شوه۔ بی شمپره وسوسپی
 ئی په زبه کینی را پید وشوپی۔ قسم قسم شکونه او کما نونه

په زړه کښې کړمېدل - وخت په تېږې سره مخ په وړاندې روان
 ؤ - لاپو ما پښخېن په ما ځيگر بدل شو نو د فرید هېڅ پته ونه لگېد -
 او تېر ما ځيگر چې اميرخان د بنار نه کور ته راغلو نو د فرید مور ته
 ټوله قصه تېره کړه - اميرخان هم په هغه پښو د کور نه اووتو او د
 فرید په لټون پسې ټې سړي تواره کړه نو تر ما سختن پورې د
 د فرید هېڅ پته ونه لگېده - د اميرخان زړه ټکه او جوړه نه...
 هېڅ نېټې ته ونه رسېدو - په خپل کشر ورور سيد خان پسې ټې
 جواب اوکړو او چې هغه راغلو نو اميرخان ورته ټوله قصه تېره کړه -
 سيد خان صلاح ورکړه چې ..... راځئ چې نهر کښې ټې اولټوؤ
 کېد مې شي چې په نهر کښې ټې لامل ماشوم ؤ او د وې شوې وي -
 دکلي خلق راغونډ شول لالټېنو نه په لاس د فرید په لټون
 پسې نهر ته روان شو - سيد خان هم د دې خلقو سره مگره ؤ -
 او هر کله چې دا خلق د باغ نوارو شا را ورسېدل نو په نهر کښې د
 ونو په يوې جنگي کښې د فرید سپين لاسونه او پښې د لالټېنونو
 په رڼا کښې خلقو ته ښکاره شوې - لاش د نهر نه راوويستې شو
 او په غاړه باندې په شين کېل واچولې شو - د فرید سترگې ټې
 ټې راوتې وې - پلار خپل نياز بين زوځ په خپلو لاسونو کښې راټور
 کړو - د اميرخان زړه غوښتل چې په چغو چغو او ژاړې نو دا
 ورته خپله کمزوري ښکاره شوه نو چې پاټې شو - او ټول خلق
 چپه ټوله خاموش زورېدند سر وټه مخ په کلي روان ؤ - اميرخان
 سر زوځ په خپلو څانگو نو کښې نيولې مخکښې مخکښې او نور خلق

وريسي روان وٿو - اوچي خاڪو وقت دا دلہ دباغ منج تہ را اور سپداہ نو
 .... ناگھانہ دکلاشن کوف يوبار او چلبدو - امير خان پر پرخ را پر پوتو
 زوڪ لاش لاندې او د پيلار لاش پرې د پاسه په وينو کبني پت
 پت پراته وٿو - خلقو د پرې مندې تر پرې او وهلي نو د شپي په
 تياره کبني هنج پته اوتہ لکبده برچي داهرخه وٿي اوشو؛ داچا
 اوکړه .... دکلي نه کټ را او نغو بنټي شو، په يو کټ کبني پيلار او
 زوڪ دواړه غاړي غري واپچولے شول - او هرکله چي دا کټ په
 کوخه وردننه شو، نورونو زه به درته هغه نقشه خنکه بيان
 کيم - ماسره دومره د پردې لي الفاظ نشته، ماسره داسي په غم
 ليري الفاظ نشته چي زه په دغه زخمي زخمي واقعي نقشه رکابم -
 د فرید دمور هغه پوني پوني چغې هغه خيري گريوان او
 بير سر .... توبه خدايه توبه دومره لوٽي غم - داسي نیکار پده
 مکي چي د آسمان فرشتي هم په ژبا دي - داسي معلوميد ه لکه
 چي ٿول کائنات يوه سلگي شو - يوه اوچه سلگي يوه داسي
 سلگي چي دهرچا په زبه کبني ٿي پر هر جوړولو - هر شوک د امير خان
 او د هغه زوٽي فرید په مرگ خفه وٿو - ٿول کله خفه وٿو، دوسره
 خفه وٿو - چي دغه خفگان د بيانولو دپاره ماسره الفاظ نشته -
 ماسره حوصله نشته .... او صباله چي دا عبرتي بخازي دکوٽي نه
 او وٿي، نو د فرید دمور لکه چي زبه اوچوده - په زبه باندې ٿي
 داسي تياره را غله چي دغه تياره بيا په رنجا بدله نشوه - دغه
 تير ٿي د امير خان تير او د فرید مور، هم دکير تورو تير وٿه اورسو-
 له

رپور تہونہ اوشول - تفتیشونہ اوشول ، تپوسونہ اوشول تو
 ددې وراڼي ماشورپي سر را بنڪاره نه شو - (اشعوري طور د سپد خان
 حرکات سکناٽ داسي ووچي د پوليس پرې باندي شک راتلو
 د هغه حرکات سکناٽ داسي ووچي لکه دغل په بديره نس وي -
 سپد خان خپل ضمير ملا متہ کړو چي دا څه اوکړه - د جاڼد ادرپاره
 څي اول د خپل نياز بين وراهه په مري زور کړو - او بيا څي د خپل مشر
 رور سينه په گولو سوري سوري کړه دا ماڅه اوکړه دا ماوڼي
 اوکړه - لنډه اچي د سپد خان مرضير راژوند مے شو - او دے
 څي دومره ملا متہ کړو چي يوه شپه تاسا په راپا سپد و ټوپک څي
 راوا نستو - گړني څي ملا تہ واچوله او په کوڅه اووتو .....
 سپد خان کله پر پښو دو وطن څي پر پښو دو - بنځه او پچي څي پر پښو د
 اولارو د تور و غرونو مسافر شو -

سپد خان د امير خان نمونه ورا نه کړه او د سپد خان نه قدرت
 انتقام و انستو - داسي انتقام چي د سپد خان ژوند - د سپد خان کور
 د خلقو دپاره يو عبرت شو - يو داسي عبرت چي ټول عمر به
 د خلقو ياد وي -

روڼو راشي او گوري د کلا آباد کلي هغه کنډرونه نن هم
 د امير خان په منظوميت او د سپد خان په بربريت د غم او بنسکي
 تحثوي - امير خان او فرید شهيدان شول او سپد خان دوزخي -
 د الله تعالی انتقام چي بوگنو ونکے دے - د ظلم انجام چي عبرت ناک
 وي - اے د دنيا په مال او جاڼد ادرپسي پوتو روڼي مہ کوڅي ظلم

مٺ ڪوٺي - ڄاڻندا آهن ڇا خان سره قبر ته نه ڏي اوري - مرڪه
ڇا خان سره په سر نه ده مگر ٺوڻي - دا هر شاهه پاڻي ڪپڻ وٺي ڏي -
دا هر شاهه به دلته پاڻي شي - او هر شوڪ به دوه لاس اودوه پيئي
دقبر تورو خاورو ته اوسپار لئ شي - نوبيا؛ بيا داڇي دحرص انجام
پر بوگنو وٺي وي -

۵

ارمان به هغه وٺت ڪنهي در شي
ڇڏي ڪٿي ڏي واخلو توري و خاورو ته ڏي ورينه

شمپرڪاڪا

اے لوید حدایہ، اے عظیمہ خدایہ، ستاپہ دے پي شمپر مخلوق
 کني ستاپہ دے پي شمپرہ بندیا نو کني نپکان ہم شتہ، بدان ہم
 شتہ، ینہ ہم شتہ نراب ہم شتہ - پہ دے پي شمپرہ مخلوق کني
 داسي ہم شتہ چي ستا دقهر و غضب نہ شپہ ورخي پہ لوزان دي -
 چي ستا دويري نہ ئي حراموتہ شاکرپدہ - بد و چاروتہ ئي شاکرپدہ -
 اوداسي انسانان ہم شتہ چي دچا دژوند هرہ لمحہ پہ کناہونو
 کني تپپزي چي دچا هر قدم ديدی پہ لور پوس تہ کپزي - منہ
 پو هپزم چي داسي کسانو پہ خيلو زرو نو کني تحہ فيصلہ کرپدہ -
 نہ پو هپزم چي دوي و لي داسي باغيان شوي دي آيا دوي دا
 خيال دے چي دوي سرہ بہ د قیامت پہ ورخ دوي د عمل حنا
 کتاب نہ کپزي - کہ چري دوي دا خيال وي چي دا تو لي بي حقیقتہ
 خبري دي - دا تو لي دنہ منو خبري دي نو دا خيال ئي غلط دے -
 د قیامت پہ ورخ د حساب کتاب پہ ورخ بہ دهرچا سرہ د ذري ذري
 حساب کولے شي -

ددي حقیقت نہ انکار شي کپدے چي کناہ کوونکے گنہگار دے
 اود قیامت پہ ورخ بہ ورلہ سزا ورکولے شي - هر بي کوؤ منکے

دَ لوئے خدائے مجرم دے او ددڙي جرم سزا به ورکولے شي - هغه لوئے
 خدائے دوزخ د گنهگارانو د پاره د مجرمانو د پاره - د قاتلانو د پاره
 د منکرانو د پاره پور کړے دے - په دږي وجهه درته منت کوم چي
 روڼو داسي بي پروا کږي مه - داسي بي سره کږي مه - هسي نه
 چي اوبه د ورخه پږي شي نو بيا به کورے خبره گرانه شي - هسي
 نه چي دږو ناکهري ناکهانه پوښ شي نو بيا به کورے د توږي وخت
 هم نه وي -

اے لويه خدایه موبن انسانان کږي - موبن پکان او صالحان
 کږي موبن ټول صحيح مسلمانان کږي چي په بنه بد کښي تميز او کړے
 شو - چي ستا په نبودلې شوې لار باندې روان شو - چي دکمراهي او
 بد ناهي په تورو تير وکښي رانه لاره خطانه شي - چي په ناپوهي
 کښي د تباهي تورو تير وکښي ورک نه شو -

اے عظيمه خدایه ! په دږي کښي شک نشته چي تا انسان
 اشرف المخلوقات پيدا کړے دے - په ټولو مخلوقاتو کښي اشرف
 د عزتونو خاوند - د مراتبو خاوند خو... هله چي انسان په صحيح معنو
 کښي انسان وي - چي انسان د انسانيت په چوکاټ کښي دننه ژوند
 تېروي - چي انسان په نېغه لار روان وي - او هرکله چي انسان د
 انسانيت د دږي نه اوځي نو بيا د حيوان نه بدتر شي - چي انسان د
 انسانيت د چوکاټ نه بهر اوځي نو بيا ترې انسانيت هم امان غوږي -
 او نو شرح د اهل کوي - شرح مائول کوي - شرح خورل کوي نو
 هله چي اهل کوي - چي دلودږي د لاسه مجبوس شي - چي په

گهڙو نه رشي نو هله .... گني چي په گهڙو موروي نو په خنڪل گني د
 وني د سوري لاندې پتهي سترگي يونخوا ته پروت وي، كه دنيا پري پري
 را پري پري نو هم عرض پري نه كوي -

او انسان؟ انسان چي مورشي نو دارل كوي -

انسان چي مورشي نو ظالم شي -

انسان چي مالداره شي نو حرص ئي زيات شي - او د بل په مري غلي

كيدل ورته هم خپل حق بنكاري -

نو اے روڼو! زه تاسو نه دا پيسو كوم - تاسو مال ددي خبري

يو اب راكړي چي دداسي انسان نه گني شرحه بنه نه شو داسي انسا

گني د چوانيت د درهونه لاندې پري نه وټو -

ولي پري نه وټو - دداسي انسان نه چوان - بلكه شرحه پري

كارې د خپلي گهڙي د تنوس د كولو د پاره د ژوند و چوانانو او

انسانانو دارل دي - ددغه شرحه نه هم داسي حرصي انسان چي

د خپل حرص د تندي سرولو د پاره د بل انسان په مري چاره راكاروي

بدتر دے - پر پوتے او د نفرت جوگه دے - او د لاشه كوئي - دا خبر

به پري پري دو - بل مثال به دركوم بل حقيقت به درته په گوته كرم -

تاسو ماته دا او وايي چي پسي تر شو پوري وار نه وي راوړل

نو پسي پري باندي غم عرض كوي! - تاسو چري ليدلي دي چي

يو پسي چري پسي ته لاره نيولې ده - يو پسي پسي ته ئي په بد نظر

كتلي دي - د غسي هريو خناور به را واخو - د هر خناور مثال به

خنكسي كيدو چي په دي حقله يو خناور هم د مقره حدونو نه

تجاوز نه کوي - بلکه د تجاوز د کولو مثال قدر له هم زمونږ په
مخکښې نشته په ځناورو کې د يو صنف ځناور به هېڅ کله د خپل
مخالف صنف سره د هغې د مرضي نه بغير غير اخلاقي عمل رونه
کړي - غير فطري حرکت به ورسره رونه کړي -

رو انسان .... ؟ چې الله تعالی ور له د اشرف المخلوقات درجه
ورکړې ده ، د دې چې د انسانیت د دائرې نه روحي - نو د دې چې
نه بدتر شي - په دې باندې سترگې پټې شي د شرافت ټول
رځپورونه وشلوي ، د بيا خورنه پېژني د بيا مور نه پېژني - د
بيا نچله نه پېژني ، پردې نه پېژني نو تاسو نه زه پټوس کوم -
چې ! مے روڼو داسې انسان گني د انسان بللو جوگه دے - داسې
انسان گني د چوان نه بدتر نه دے - داسې انسان گني د سپي غوندې
د گنده چوان نه هم سپک کنده او ذليل نه دے - روڼو دوه لاسونه
او دوه پټې - دوه غوږونه او دوه سترگې او ژبه د انسان نه اتا
نه جوړه وي - انسان د انسانیت نوم دے - انسان د شرافت نوم
دے - انسان د اخلاقو نوم دے - او په چاکښې چې دا څيزونه
نه وي دا خوبې نه وي - دا اخلاق نه وي نو بيا زه بخښنه غواړم
چې داسې انسان ته نه زه انسان وپلې شم او نه بل - ځکه چې
داسې انسان د الله تعالی د طرفه مقرر کړې شوو وحدونونه تجاوز
کړے دے د خداي د لارې نه روگرداني کړې ده نو ..... داسې
انسان ته به څوک څنگه انسان او وایي -

۲ مے لويه خدايه ! ته په خپل فضل و کرم سره مونږ انسانان

کری صحیح انسانان - موبن دکنا هونونہ پہ امان کری - موبن مسلمانان
 کری چچی پہ بندہ بد کنی تمیز اوکری شو -

انسان ثومره غافل دے - ثومره ناپو هه دے ثومره احسان فرامو
 دے کہ چری انسان غافلہ نه وے - ناپو هه نه وے - احسان
 فراموشه نه وے توده به دالله تعالیٰ داپی شمپره احسانونہ وپی
 هپرول ده به دمور پلار سره پی رنجی وپی کولہ - دھغوی پی عزتی
 به پی وپی کولہ - وپی به پی دھغوی حقونہ هپرول ؟

مور او پلار ! چچی د اولاد دپاره دکبپی حیثیت لری - چچی دک
 پینولاند پی بی جنتونہ لونگری پی - چچی دک چا دک موندو خا وری
 دک اولاد دپاره دک بنکلولو جوکه دی - نو دک داسی هستوسره دک اولاد
 سپک او نارواسلوک کنی ناروانه دے - دمور پلار په پی عزتی
 به کنی الله تعالیٰ نه خفه کپی پی وپی به نه خفه کپی پی - شوک چچی
 دھغ لوٹے ذات دک حکامو خلاف ورزی کوی الله تعالیٰ به تری ضرر
 ناراضه کپی پی -

نو بیا ..... ؟ بیا وپی دا ٹھنی ٹھنی اولاد دک الله تعالیٰ دک دی
 اتل قانون خلاف ورزی کوی - وپی دمور پلار سپکا وے کوی وپی
 دمور پلار سره په ترس چلبی پی دا اولاد وپی دومره تا فرمانه ،
 داسی سرکشه ، او دومره احسان فراموشه شی ؟ .....
 خدائے پاک دی شمپرا کا او بجنبی - دپر بندہ سرے و - دپر
 نیک انسان و نو .... دپر زره چا و دے د دنیا نه لارو - د دنیا بول
 غمونہ او مہبتونہ دایو خائے شوی وو او دشمپرا کا کا شومند

ترې نه بور شوے و - د شمشپر کا کا د ژوند دو پم نوم غم و -
 او بکې او سلگی چي د ژوند په آخونو ورکو کبني د هغه ملگر مے شوے
 وے - سلگی چي په آخر عمر کبني د شمشپر کا کا په شونډو و مېشته
 شوې وې - د هغه ټول ژوند يوه سلگی وه يوه داسې سلگی چي
 د هغه د هر پر هر زړه د تل نه به راپورته کېد ه - د هغه د
 زړه د مسيد و نکو پر هر و نو نه به راپورته کېد - د هغه د زړه
 د تناکونه به راپورته کېد ه - د هرې سلگی سره د شمشپر کا کا دا
 خيال و چي کني درد به لن قلا ر شي خريکې به بزې په آرام شي - نو
 د هغه دا خيال غلط و دردونه او غمونه، خريکې او فريادونه اوس
 د هغه د ژوند سره بيخي غاړه غړی شوي وو - او چي ژوند ختم شو -
 نو سلگی هم په قلا ر شوې - دردونه هم په تو او غرونو
 سر شول -

اوس د شمشپر کا کا په دگونو کبني نه وينه ز غلبد ه اونه د
 هغه په شونډو او چي او چي سپرې سلگی نور پې - اوس د
 هغه په سينه کبني نه پر هر پر هر زړه حرکت کولو اونه د زړه د
 تناکونه اوچ اوچ دردونه راپورته کېدل - هرڅه يخ يخ شول -
 چي شمشپر کا کا يخ شو نو پر هر و نو هم خوږې وروستې - تناکې اوچود
 او سلگی په قلا ر شوې -

شمشپر کا کا ! نه يم خبر چي د مرگ په وخت به ستا احساسات
 څه وو - چي تابه ټومره په ناخوالی مرگ ته غاړه اېښود لي وي -
 چي تابه ټومره په نامرادی ساه ورکړي وي -

اے غم ڈھیلیہ شمشیر کا خدائے دی اور بجنہ - ہفتہ دنیا دی بناسۂ
 شہ - ددی کپاخ ژوند پہ بدل کبھی دی دہفتہ دنیا ژوند د خوشحالونہ
 چک شہ - کہ دلہ د دنیا پہ اوسپد ونکو کبھی انصاف نشتر نونہ یہ
 وی ہو د الله تعالیٰ پہ دربار کبھی انصاف شتر پی انصافی نشتر -
 زور زیاتے نشتر -

رونیو د شمشیر کا د ژوند قیصہ، د غمونو قیصہ دہ - د
 اسو پلو اور یادونو قیصہ دہ، د دردونو اور یادونو قیصہ دہ -
 یہ دی قصہ کبھی عبرت دے خو د ہفتہ چا دیارہ چی د چا ذرہ
 سترگی بیناوی - چی د چا احساسات ژوندي وی - چی ضمیر ٹی مر
 نہ ژوندے وی -

داسی پی یاد شی لکہ دا ساعت چی د شمشیر کا کاروئے کل شہر
 پیدا شونو دی پری خوشحالی اور شوپی - د شمشیر کا د خوشحالی
 ہدیو حہ انتہانہ وہ - ہفتہ خوشحالہ وہ چی د ہفتہ د جا پید ا د مالک
 پیدا شو - د ہفتہ وارث پیدا شو د ہفتہ ملا تیر پیدا شو نو حکہ
 نو دومرہ چر خوشحالہ ووکنہ -

کل شہر د پیلار ایکی یوزوئے، د مور د سترگو تومی او د
 پیلار د ذرہ تھکوی چر نیاز بین و - د مور پیلار د غہ ایکی یو
 نیاز بین روئے پہ نازونو نعمتونو کبھی د ژوند شہی ورچی تپرو لی -
 ورچی پہ میاشتو اور میاشتی پہ کلونو بد پیدے - لارو لہ نصیرہ
 کل شہر زلمے شو، اور شمشیر کا د کل شہر پہ وادہ کبھی سستی
 اونہ کرہ اور سمدستی ٹی ورلہ وادہ او کرو - د کل شہر د وادہ پہ

رومبي کال دکل شپن مور مره شوہ شمشپن کا کا کنده شوہ۔ یو اچي شوہ،
 د ژوند په لويه لاره تگ خو یو لوئے شوانون و نو شمشپن کا دکل شپن
 په واد د تنهائی احساس خان ته نزدې نه پرېښودو۔ دکل شپن
 بچي شو۔ ماشومان شو، هغه د خپلو پخو سره مشغول شو۔ او
 داسې مشغول شو چې پلار ترې نه هم هېر شو۔ پلار یو فالتو
 تحین شو یوه بچي کاره پر زړه شوہ۔ کله کور کله بهر د خپلي تنهائی
 احساس ټي په سینې پورې نیولے و۔ د خپل ژوند نه خوشحاله نه و۔
 ټکله چې هغه خو خپلي ټولې خوشحالی او س گل شپن پورې غوټه
 کړې وې۔ او گل شپن د پلار نه بچي پروا د ژوند په ډگر لکه
 بچي مهاره او ښ روان و۔ دولت و جا پندار و۔ دومره جا پندار چې
 گل شپن پرې خاني کوله۔ دا جا پندار دکل شپن نه و پېدا کړے۔ دا
 د شمشپن کا د سرخپرات و چې گل شپن پرې خاني کوله۔ گل شپن
 خاني کوله او دهغه پلار شمشپن کا کا په خپل کور۔ خپل جا پندار کښي
 د بچي ارزى ژوند تېرولو۔ هر څه ټي بدل۔ دکل شپن سلوک اورويي
 ته ټي کتل نو په حوله ټي غبر نه کولو۔ ټکله چې گل شپن و پېدا
 نیاز بین و۔ دومره نیاز بین چې پلار ورته یوه حوله گیله قدره
 هم نه شوہ کولے۔ نو د خپل نیاز بین زوے په بچي رخی او بچي
 پروا هې به هر وخت نمژن و۔ او چې د شپې به په کتې کښي
 پرېوتو نو توله شپه به ټي په سترگو سترگو کښي پېر کړه۔
 د پرو غمونو او فکرونو شمشپن کا کا د زړه په رنج اخته کړو۔
 سالنډے ټي مدگرے شو۔ لارو هغه لور دنگ شمشپن کا کا په لړه موده

دَھرو کو پَنجَرہ شوہ ... شپہ ورچی تو خچی او دَ سینہی نرُنجارے
 او ورسره بلغم دَ شمشپر کا کا دَ ژوند ملگری شول او دَ پلار دَ سینہی
 نرُنجاری دَ بی وارہ تو خچی او بلغمونو نہ کل شپر تنگ شوئے و۔
 او رشتیا جدرہ خودادہ چچی زوئے لہ او س دَ پلار نہ کو کہ ورتلہ ہفہ
 نہ غر بنتل چچی دہغہ ماشومان دپی نیکہ تہ نزدپی شی نوپہ دپی
 وجہ کل شپر پہ کور کبھی یو حواتہ ورہ غوندپی کو تہنہی وہ ہنی کبھی
 دَ پلار کتہ واپولو د او بو منگے پی ورتہ کبسنودو او کیتورے پی پرپی
 سنکور کپو۔ لارو شمشپر کا کا پہ خیل کور کبھی دَ خان لہ دنیا خاوند شو۔
 تنگ ترشہ کو تہنہی خان لہ یو حواتہ چچی نہ پرپی دَ چالار وہ او
 نہ بہ ورلہ شوک راتل۔ تو لہ ورخ توئے بلغمونہ او تنہائی
 دَ ہفہ ملگری وو۔ دغہ پی کور شو، او پہ دغہ کور کبھی بہ دشتہ
 جا پُدارد خاوند۔ دشتہ زوئے پلار شمشپر شپہ ورچی یو اچی پروو۔
 او یوہ ورخ چچی دکل شپر زلمو تہ زوئے اسلام دنیکہ کو تہنہی
 تہ را غلو نو شمشپر کا کا خان تہ را نزدپی کپو۔ پہ تندی پی نیکل
 کپو او ورتہ پی او وئے چچی بچیہ دا سردپی بز زما پہ سینہ کپو۔
 او ہر کلہ چچی اسلام دَ خیل نیکہ پہ سینہ سر کبسنودو نو شمشپر کا کا
 پی پہ ویستو کبھی گو تی وھپی اور نہ رنہے او بکی پی دَ سترگو
 نہ بھپ۔ پی۔ د او بکو بھیر دَ بابا دَ سترگو نہ داروان و او
 چچی اسلام سر را پور تہ کپو نو... د تہ و پی ژار پی بابا بخنی
 دپی کپری او در پزہ چچی کبیل درلہ داورم“ ... نہ بچیہ زما
 بخنی نہ کپری۔ زما شوگر می کپری۔ زما پہ سینہ کبھی اور بلی۔

” نه بابا نڻ ڊڀره ڀڃي ده - اودر ڀڙه زه تالا ڪمبل را ورم“

” نه ڀڃيه زه اوس دگرمي ڀڃي د احساس د حد نه ٿي

ٿو ڪم - اوس زمانه گري ڪڀري اونئ ڀڃي“

ڀڃيه خدائے دڀي لوءِ ڪڙه - دنڀيل ڀلار ڀه بنه راشي ستاسو

دغم د آوز نه هي خدائے ساڻه - خه ڀڃيه لار شه لوءِ شي -

او... اسلم ڇي ڪور ته را غلو نو ڀلار ته ڀي اوو ڪي ڇي

د بابا ڊڀره ڀڃي ڪڀري - نو... گل شپر ڊڀر ڀه ڀي پروا هي

سره زوئ ته اوو ڪي ڇي ور شه ڀه گودام ڪڀري هغه زره

ڪمبل پر ته ده هغه را واخه او واڻي چوه ڀري - اسلم د

گودام نه ڪمبل را واخه را غلو د مور نه ڀي ڀڃي اوغو

ڀلار ٿري نه ٿيوس او ڪرو ڇي... ڀڃي خه ڪوي ڀڃيه -

اسلم ور ته اوو ڪي ڇي دا ڪمبل به دوه خايه ڪرم نيمه به

ڀه بابا واچوم او نيمه به سنباله ڪڀم ڇي صباله ته د بابا

ڀه رنگ بودا او ناتوانه شي نو دا ڀاتي نيمه ڪمبل به بيا

زه ڀه تاباندي واچوم د اسلم دڀي خبر ڀي گل شپر لڪي ڇي

د غفلت د خوب نه را ڀڀار ڪرو - د زوئ ولى او ڀلار ولى

احساس ڀي ور له را ژوند ڪرو - ڀه خيل ڪور ڀي شرمند

ڪرو او ڀه درنو درنو قد مونو ڪو ٿي ته روان شي

هغه ڪو ٿي ته ڇي ڀڃي شمشير خان ڀي پر سانه ژوند

ٿي ولو - ڇي ڀڃي د گل شپر ڀلار د ژوند شي ور ڇي شپر ڀي

... زوئ ڊيلار نه د معافي غوڻتو د پار ه روان و...

زوء پٽلار ته په پٽو پٽو تو د پاره روان و زورند سر -
 ملامتہ ملامتہ چي دکو تنهي دروازہ ٿي لري کره نو په پٽلار
 وري پوتو .... د بابازہ معافي غوارم زہ بخشنہ غوارم ما
 او بخشنہ - زہ په خيلو کيو پٽنمانہ يم مامعاف کره بابا .....
 (ڌاري) د اوبگو سٺلاب د گل شير د سترگو نه روان و -
 شمشير کا کا خيل زوء ٿي خيالي سيني ته رانزدي کيو - د سر
 وينتو کني ٿي ور له گوٽي وهلي -

د دستا و پٽننه تو هم هغه رنگ پاسته دي بچيه .....
 ستا ددي و پٽننه تو هم هغه رنگ خوب خوب بوي راجي
 لکچي په ورو کوالي به تري ختو - بچيه د مرگ نه مخکني
 هي دارمان و چي تايو ٺل بيا خيالي سيني ته رانزدي کيو
 اوستا د و پٽننه در اوڀي مر اوڀي خوشبويي يو ٺل بيا زما
 په سپين مو ورننوځي - روزما زبه ته آرام اوسکون
 اوسي - تو بچيه ته جوڙ جوڙ نا روزگار وڀي دومره ناروڙگار
 وڀي چي زما دا معمولي غوندي ارمان دي هم نه شو پوره کولي -
 ... خوشڪر دے چي نن رانعلي - شڪر دے چي نن زما د زبه
 ارمان پور شو - اوس به زما سا به ٺلار اوسکون سره
 روځي - خدا ٿي دي خوشحال ره تود باد درباندي او مه بنه -
 د ژوند په خوب و مور شي - د سردې بن زما په سينه باندي
 کپده گل شپره چي دا زبه هي بن په ٺلار شي - روزما روح په
 آرام رو اطمینان سره اوځي .... په دي کني په شمشير کا

۱. سالنڌي دورہ را غلہ - توخے شروع شو - سالنڌي لنڌي شوہ -
 او يو ٺل ٻي شمشير کا کا يوہ او بددہ سا را کتبلہ نو بيا واپس نہ
 شوہ - بيا هم ٻيہ بدن کني دننہ مرہ شوہ - بيا دغي سا هم د
 شمشير کا کا ٻيہ و جو کني ساہ ورکيہ او د دنيا د غمونو - مہيتونو او
 شوانون نہ د ٺول عمر د پارہ خلاص شو - گل شير ٻيہ نچلو کيو
 پينمانہ و - ديلار سرہ ٻيہ د ٻي سلوک نادمہ و دو مرہ نادمہ چي ٻي
 ٻي او ٺريل ٻي ٻي او نيکي ٻي تو ٻي کري نو اوس هڻج هم نہ شو
 کيدے اوس وخت ٻي و - او در حمان بابا خيره -

۲. تر ورخہ ٻي ٻيہ او ٻيہ ٻي ٻيہ نہ جلاو ٻي
 نہ جلاو ٻي ٻي ٻيہ ٻيہ ٻي ٻيہ ٻي

دوه مٺيان

نه ٻو هينم چي ڌ روح تسكين به انسان ته کوم ڄاڻ حاصل
 شي ڊا سڀ به کوم ڄاڻ وي چي انسان به ڊنيا ڊي کڻالو ڊ ڊي
 لاجو کونجو. ڊ ڊي مهيتونو او زرهه چا وڊون نه ڊڻون ڊو
 ڻو گهري به آم او اطمينان تپري کري. به ڊي دنيا کڻي
 ڻوڻون ڊ پرگراڻ شو. هر طرفته خود غرضي او فريب ڊے.
 اولاد خود غرضه خپل تپلوان خود غرضه. دوستان خود غرضه
 او کله کله خود مور او پيلار هم خود غرضه شي. ڊ مور به سترگو
 هم ڊ حرص به ڊي را او وري. مور هم ڊ نام و نمود به خبر
 سڀلاب کڻي لاهوشي مور هم ڊ خپل اولاد ڊ پاره ظالمه شي.
 دومره ظالمه چي ڊ هني ڊ ظلم ڊا ستان ڊ انسانيت به لمن توري
 داغ شي. ڊ هني حرص ڊ ڻوان زوڻي. ڊ زلمي زوڻي ڊ
 فرمان برداره زوڻي به ڻون کڻي ازني او کسي ڊ هغه ڊ
 ڻوانو به لار کڻي غني چوکه کري. نو ڊا سڀ مور ته به
 هم کڻي ڻوڻ مور او واري. ڊا سڀ مور هم کڻي هغه مقدسه هستي
 ده چي ڊ چا ڊ قدمونو ڊ لان ڊي جنت ڊے؛ ڻه او وڻم نو. به
 ڊي حقله نوزه خپله ڊاڻي نشم ورکولے. زه به ڊي حقله هڻڻ
 هم نشم وڻلے. حڪه چي به ڊي کڻي ڊڻه وڻلو هڻو کڻاڻش

نشته؟

رونهوا زه د تاسونه تپوس کوم - تاسو مال زما د د ډي
 تپوس جواب راکړي چې کومه مورچي نهه؟ ميا شتي اولاد په نس
 او کس حوي دوه کاله پرې باندې د زړه وينې او ثبنيوي چې
 د ژمي اوبدې اوبدې شپې ورسره شوکيره کړي - چې
 په زړه چاودون او شوانخونې لولې کړي نودغه موس
 هم دغه اولاد سره زيات کول شي - په دغه اولاد
 باندې ظلم کول شي - او دخپله لاسه ډي د غمونو او
 مهيبتونو کنگ ته ورلږه کول شي؟ ..... تاسو به واي چې
 نه، مور دومره ظالمه کېد ښه شي - مور دومره سنگدله
 کېد ښه شي - ځکه چې اولاد خو د مور د زړه تکره وي -
 اولاد خو د مور ژوند وي - د مور ساه وي - نو خپل ژوند
 خو ځوک پخپله نشي ناقلا ره کولې - خپله د زړه تکره
 خو اورته د خپله لاسه نشي ورلږه کولې، خو ... رونهوا
 شته په دنيا کې داسې مياندي هم شته چې د دنيا حرص - چې
 د دنيا لالچ او نام ونمود ورباندې داسې سترگې پټې کړي، چې
 دخپل زړه تکره پخپله، په خپل لاس د اورسرو لمبو ته
 ورلږه کړي -

اسلم ډي ياد شي - هغه د انسانيت او شرافت نمونه ډي ياد
 شي - هغه د مور د سترگو تور ډي ياد شي - هغه چې هر وخت
 به ډي د مور سترگو ته کتل - چې هر وخت به ډي د مور زړه

ته کتل - هغه چي هروخت به مورته لاس په نامه و لار و ه - اسلم
 نپل ژوند د مور خدمت ته وقف کړه و ه - د مور د عاگاني د
 اسلم سره وې - د نيږي شپي په خاموشو کني چي ټوله دنيا به
 په نوابه خوب اوده وه، د اسلم مور به خداي پاک ته په
 سجده پرته وه - د اسلم د کاميابي او کامراني د عاگاني به چي
 کولې - اورا د دغه مور د عاگانو برکت و ه چي اسلم د ژوند
 په لارې په کاميابي سره روان و ه، ژوند مخ په وړاندې روان
 و ه - د اسلم د مور ارمانونه رږپدل د کندهتون د بي ازلي
 د ژوند هغه په غم لرلې و رچي شپي تپره شوې او هپري شوې
 اسلم د اکټر شو - د مور د زړه يو ډېر لوک ارمان پوښ
 شو - او اوس لکه د نوسو ميان و په شان د اسلم د مور په
 زړه کني هم د زړه په سرد واره د شهر و د ليد و ارمان غزونې
 او کړې - هر وخت به په دې سوچونو کني ډوبه وه چي هغه
 به کومه ورځ وي چي د اسلم سره ډولې په کوڅه رادننه کړي -
 بل نواته به اسلم هم د تصور په يوه رنگينه دنيا کني هر وختي
 ورک و ه - د مينې او محبت يوه رنگينه دنيا چي کله سانگه د دغي
 دنيا بڼا پيداي وه - دده د محبت شهزادگي وه او و لې به نه وه
 کله سانگه نو دده د تور لور وه - چي دده په نامه ناسته وه
 چي په وړو کوالي کني د دواړو د قسمت فيصله شوې وه، چي
 د وړو کوالي نه دواړو د يو بل په حقله سوچونه کول -
 کله سانگه د اسلم سياله وه - او حکه د اسلم ډېره زياته نوبه

وه - هغه په خپل زېږه کښې دکل سانگې د پاره د مينې تاج محل د
 پخوانه جوړکړه وه - او حکم توبه اسلام د شپې په خاموشي
 کښې اکثر دکل سانگې په حقله سوچونه کول نو اسلام د مور د
 ارادونه نه وه خیر - هغه ته پته نه وه چې د مور په سترگو
 د دولت پېر دې راوړېدلی دي - د هغې نه خپله غریبي هېره شوې
 ده د هغې نه خپله ناداري هېره شوې ده، حکم چې د هغې
 په خیال اسلام اوس لوټه سره شو دے - اوس اسلام پېسې
 گټې - دکټې خاوند شو، په دواؤ کسانو کښې ئې نوم اخستے شي،
 نو حکم نو د هغه د مور ارادې بدې شوې - د هغې خیالات
 بدل شو - اوس د هغې په نزد د اسلام اوکل سانگې جوړ نه
 برابرېدو - حکم چې کل سانگه غریبه وه - تر لسم پورې
 تعلیم ئې وه نو د اسلام د مور په نظر کښې دا تعلیم د پر کم وه - هر
 شوکه کل سانگه د اسلام د مور غورزه وه سکه غورزه، نو هغه
 سکه غورزه که هر شو د دې غورزه وه نو غریبه وه، او چې غریبه
 وه نو د مور په خیال کښې د اسلام سره ئې جوړ نه برابرېدو و حکم
 چې اسلام اوس د اکثر وه، او هغه به هر ما شام د روپو پنگه مور
 ته بولي کښې اچوله - نوبیا؟

بیا دا چې د اسلام مور هېڅ کله دا نه غوښتل چې دکل سانگې او
 اسلام د رشتې حقله پخواني لوظ له عملي شکل ورکړي - نتیجه دا
 شوه چې د اسلام مور خپلې خور له جواب وراولېدلو چې لور دې
 سنبهال کړه - ستا لور زما د زوټه سیاله نه ده - زما اسلام اوس هغه

اسلم نه دے چي ستا اور ورتہ ترغاره کرم - زه به اسلم له واده
 کوم نحو..... دچا عزت دارو کره د چا يادو خلقو کره - د جرگو مرگو
 خلقو کره..... د مور دا انکار د اسلم دپاره د شين آسمان تندر
 وه - مور د سترگو په رپ کبني د زوئے د مينې په دنيا اور او لگولو -
 د هغه د مينې تاج محل ئي درې ورې کره و - اسلم مور ته زاري اوکړي
 منونه ئي ورته اوکره - په پښو ورته پر پوتو چي مورې دا ظلم
 راسره مژکوه - دا زياته راسره مژکوه - گل سانگه پردی نه ده ،
 ستا خورزه ده - گل سانگه پردی نه ده زما د ترور لورده - زما په
 نامه ناسته ده - د پنخوا راسي ناسته ده ، مورې اوبه شرمين و -
 په خپلو خپلوانو او چم کاوند کبني به او شرمين و - د خدايے خاطر
 اوکره چي داسي مژکوه -

نوک اسلم دارو او مننونو د هغه مور د خپلي رادې نه منع
 نه کرے شوه - او چي شو ورئي تېرېدې نو خبره نوره شوه چي د
 اسلم مور د اسلم دپاره د کوز کندي د خان کا کاور او غوښته ، او
 د خان کا کاور والا ورته "ينه" اوکره - خبره په ټول کلي کبني
 نوره شوه - هرچا واورېدو - د هرچا تر غوښتو او رسېده - اسلم
 هم خبر شو او گل سانگه هم خبر شوه..... گل سانگه..... چي د
 اسلم په تصور کبني ئي د ژوند شپي ورئي تېرولې چي اسلم سره د
 نوي ژوند سوچونه ئي کول د اسلم په مينه کبني ورکي گل سانگي
 چي د خان دپاره د مينې يوه رنگينه دنيا آبادول غوښتل - دې آواز
 د هغې دنيا درې ورې کره - د هغې زره غوښتل چي په چغو چغو

اوترا پري - نوهنئي نه ٿه ۽ وٺيل شو او نه ٿي ٿه ڪولے شو - هنجي
 نمونستل چي سيند ته تهوپ ڪري او ڏنچيل ٿوند خاتمه اوڪري .
 نو پينتنپي پينغلي نه سيند ته تهوپ ڪري او نه ٿي جاموته اوڀوري
 ڪري - غم ٿي زرهه ته واپولو - چپ ٿي او نيوو - هر وخت خاموشه
 هر وخت لک چي ڏ فڪر په تهال زانگي - هر وخت په فڪرونو او خيالونو
 ڪنبي ورکه - نه ڏرو ٿي فڪر او نه ڏچاڻي - بس ڏ ناخوالي ٿوند
 وه چي ٿي پيدا و - نو ڏ ناخوالي ٿوند به ترڪومر پوري داسي غلے غلے
 او خاموشه ٿي پيدا و - ترڪومر پوري به گل سانگي دا دومره دروند
 غم داسي په خاموشي سره ڪرڻولو ... آخر اول ٿونءَ ، شپه ورڻ
 ٿونءَ - هر وختي ٿونءَ ، او بيا ورسره ٿيه - ڪله ٿينءَ او تنده ٿيه
 او ڪله نري او مره ٿيه ، ٿيه او ٿونءَ دوه مرضونه ڏ گل سانگي په
 وجود پوري لک گونهي او نينستل - او دغه گونهي ڏ نه دننه
 ڏ گل سانگي پرپوس نوريو - ڏ گل سانگي اينه ٿي نوريه - ڏهنئي زرهه
 ٿي نوريو -

بل نواته ڏ اسلام حالت هم بنده نه و - موربه ورته هره ورڻ
 ڏ واده په حقله وڪي چي بچيه پدي گوربه ترڪومر پوري ناسته وڪي
 هنجي به ترڪومر زمون انٺا ڪوي - اسلام به مورله هنج جواب
 ورنڪرو نو په سترگو سترگو ڪنبي به ٿي ورته او وڪي مورپي زرهه
 واده نه ڪوم - خدائے خير چي وٺي مائه داسي بنڪاري چي ستادا
 ارمان به شاڻڊ چي هم دغسي ارمان پاتي شي - شاڻڊ چي ستازما
 په سرد واده ڏ ٿهرو ڏ ليد و ارمان پوره نشي - اسلام به هر وخت

خان له ناست وه - د فکرونو په تال به څنگېدو - نه به کينک ته
 تلو او نه به ږي مريضان کتل - د هرڅه نه ږي زړه مور وه - ورځ
 په ورځ به ږي صحت پرېوتو - داسې معلومېده چې اسلام لکه ناجوره
 وي، چې ناجوره وي - نو که ناجوره وي نو بيا دې د خان علاج
 اوکړي کنه - دے نو د اکټر دے، دے نو په خپل مرض او د دغه
 مرض په علاج د هرچاته بڼه پو هېدے شي - نو..... هغه ته که
 خپل مرض معلوم هم وه نو علاج ږي هغه سره نه وه - بلکې د هېچا
 سره نه وه د يو د اکټر سره هم، ځکه چې د هغه مور د هغه په
 زړه کښې داسې پرهر جوړکړے وه، چې د هغې نه ناسور جوړ شو...
 ناسور، هغه ناسور چې علاج ږي نشته، هغه ناسور چې رغېدن
 ترې نشته، هغه ناسور چې انجام ږي مرگ وي - نو اسلام په ناعلا^{جه}
 مرض پرېوتو - مور د پرې منډې ترې اووهلې - چېر علاجونه
 ږي اوکړل - په دېرو د اکټرانو ږي اوکړولو - نو آخر د اکټرانو جلاي
 کړه - د اکټرانو ورته اووے چې د څو ورځو مېلمه له ژوند په بيه
 نه شي اخستے - هسې خان مډکړه وه..... او آخر يوه ورځ زيرے
 ماڅيگر چې د ورځې نمر سترے ستومانه د غرونو نه پناه کېدو نو
 اسلام خپلې مور ته اشاره اوکړه - خان سره ږي کښېنو له او ورته
 ږي اووے -

د مورې زما د ژوند شمعه په گل کېدو ده - په دې کښې
 شک نشته چې زما مرگ به ستاد پاره يوه لويه صدمه
 وي، نو د خداے په کارونو کښې څوک هېڅ نشي کولے

مورې زما په زړه کښې پر هرونه دي - زما د زړه نه وښي
 خاڅي - ما د پره موده غم په زړه او گرځولو - خودې غم
 آخر زما زړه سورے سورے کړو - زما ژوند په ختمېدو
 دے - خود ژوند په دې آخر نو سلگو کښې زه تاته داسوا
 کوم چې لاره شه کل سانگې ته په سر لاس را کاږه خپلې سينې
 ته پي رانزدې کړه او ورته او وایه چې د تقدیر يک نوریدے
 نشي - دا به زمونږ په قسمت کښې يکلي وو - مورې د
 کل سانگې د ذهن نه د غريبې احساس او باسه - او
 ..... ورته ..... او ..... وایه ..... چې ..... (ساه ورکړې)
 (اسو پلے) اسلام خبره پوره نکرے شوه ..... یوه وړه
 غوندې سلگې پي او وهله او د دواړو وښکونه پي دوه
 خاڅکي توش وينه داروانه شوه واقعي چې دا سلم
 زړه او چاؤدو ..... څومره توره وينه وه، او توره
 به وپي نه وه، .. چې د هغه په زړه او سينه کښې
 اور بېدو اسلام مرشو، اسلام ټوانی مرگ شو - او چې
 څه وخت کل سانگې ته د اسلام د مرگ خبر اورسېدو
 نو اوچته په کټ کښې کښناسته رڼے رڼے اوچې کلکې
 سترگې پي اخواد پخوا وارو پي - خو ..... په حوله پي
 هيڅ اونه وے - هغې غوښتل چې په پخو پخو
 او ژارې نو پښتني پښعلي ژر له هم نشو ..... په
 شونډو شونډو کښې پي دومره قدر له اووے چې .....

د تروری زویہ آخر حوائی مرگ شوہی - آخر زبہ چاؤدے لاری -

تہ نو داکٹر وی .... د تروری داکٹرہ زویہ تانویہ د نورو

خلقو د رنخونو علاج کولو، نو د نخل رنخ علاج دی اونہ کپے شو

داسی زر دی مرگ تہ خان اوسپارلو - تانہ نوزہ بنجہ ذات

بنہ یم چي تر اوسہ ہی دمرگ مقابله اوکرہ .... اسلمہ! زمانو

هم دپره مودہ کبني چي زبہ چاؤدے دے - مانو چي ستا د

کوژدني اور پيلي وو لاپه هغه ورخ هي زبہ چاؤدے وو، نوما

ددي هر تخه مقابله کوله مانو ستاپه چا د هر تخه تپدول،

خوچي تہ هم لاري نو .... اوس په دي ژوند کبني تخه پاتي شو -

اوس به زه دا ژوند د چاپه چا د تپدوم - نور ژوند تپدول نو

گران دي - دپر دپر (اسوپلے) په کل سانگي د تپوني دوره

را غله .... دپره سخته دوره وه - او د تخه ساعت تپوني تنه

پس کل سانگه علي شوه .... چپ شوه .... خاموش شوه - مور

ئي را مندي کري نو کل سانگه يخه پخه وه - غمونو ورله

زبہ او چولو - او زبہ چاؤدې د دنیا نه لاره -

صبا سحر له ديوکلي ديو مالت نه دوه جنازي پورته شوپي -

دواپه حوائی مرگان وو - د دواپو زبہ چاؤدے وه او دواپه په

يوه اديره کبني خاورو ته اوسپارلے شو - تپول خلق خفه وو - تپول

کلي ژرل - په دغه خلقو کبني د اسلم مور هم وه .... بيسر

پبني آبله پبني - سيري گس پوان - هغي هم ژرل - دپر ئي ژرل -

په وازه نوله ئي ژرل .... ماوے چي ورشم او ورته اوو پم چي اے

د مور په جامه کښې د خپل زوڅ د شمنې! خپل زوڅ دې د خپله
لاسه د دولت د سره زار کړو - د زوڅ خون هم ستا په غاړه دے
د يو اڅي د زوڅ نه، د خپلې خورې هم - هغه هم ستا د حرص
د د نيا پرستي د سره زار شوه.... اسلام د وکل سانگه دوه انسانان
وو - دوه مښان وو - دوه شهيدان وو - الله پاک دې ور له
په جنت کښې څاڅ ورکړي - (آمين)

مَقْدَسَه هَسْتِي

روڻو .... نوبو روڻو .... نن به دُخه ساعت د پاره
 خندا پر پڻ دو .... دُخه ساعت د پاره به هو ٿي و شٽي پر پڻ دو
 را حئي چي دنيا ددي رنگينونه دنيا ددي هنگامونه .... دنيا
 ددي نظارونه دُخه ساعت د پاره يو نواته لار شو .... لڻ تنهائي
 ته لار شو .... لري نه .... يئڪه نڙدي .... ڇو نڙدي .... دا خپل
 سرونه به لڙ په دي خپلو گروپوانونو کيڻي بنڪته ڪرو .... خپل
 احساسات او خپل جذبات به لڙ دا و لڙو و .... د خپل زرهه پر پڻ دي
 به لڙي اولتو و ددي خپل زرهه نه به لڙ ٽپوس او ڪرو ....
 دؤمره قدر له ٽپوس چي اے زما زرهه ته وڻي ناقلا ره ٿي ....
 ته وڻي پر پڻانه ٿي .... ستا د پر پڻانو خه علاج شته - ستا
 د پاره اطمينان شته ۽ .... او ا د ناقلا ره زرهه د پاره قدر شته ،
 د پر پڻانه زرهه د پاره تسكين شته - هو ڪه چرچي مونڊن د خپل زرهه نه
 ٽپوس او ڪرو .... مونڊن په خپل گروپوان کيڻي سرونه بنڪته ڪرو
 .... ڪه چرچي مونڊن د خپل عمل جائزه واخلو .... نو تسكين او
 اطمينان .... سکون اونوشحالي هر خه شته - هر خه پيدا ڪيڻو ڪي
 ٿيڙونه دي .... هر خه مونڊن ڪيڻو ٿيڙونه دي ....

انسان الله تعالى اشرف المخلوقات پيدا ڪرڻ دے ..... د تولو
 مخلوقاتو نه افضل د تولو مخلوقاتو نه غوره ..... نويو دومره
 افضل مخلوق دومره غوره مخلوق ، تنگه ناقلا ره ڪبدے شي - تنگه
 پر پشانه ڪبدے شي ؛ ..... را حئي چي موبن صحيح انسان شو ، نواو ڪوڊي
 چي دنيا ٿولي خوشحالي زمونن نصيب ڪبي اوکته ..... را حئي چي
 دا خپل سرونه هغه لئے الله ته بنکته ڪرو ، چي کوم رازق دے ، کوم
 مسبب الاسباب دے - چي د چا په اختيار ڪبي زمونن ٿوند او زمونن
 مرگ دے - را حئي چي د انسان جو شامندي پس پن دو - را حئي چي
 انسان ته صرف د انسان په نظر او ڪورو ، د رازق په نظر نه .....
 را حئي چي انسان صرف انسان او ڪنهي خپل خدا لئے او خپل رازق نه -
 را حئي چي په خپل خدا لئے باندي د مقبوط ايمان او مفيوطي عقيدي
 موتو ٿولن واخلو - را حئي چي په دي رنگ د خپلو ٿي لو پر پشانو
 او مهيتونو خاتمه او ڪرو د زبرد تسكين الله تعالى ته په سجده
 لکولو ڪبي دے ..... د روح تسكين د الله په دربار ڪبي په زاري او
 منت ڪبي دے - د دنيا او د آخرت ٿولي جو شحالي ٿولي سکالي
 د الله تعالى په حضور ڪبي شته ، نور حئي چي دا خپل سرونه هغه
 ته بنکته ڪرو ، او د خپلو مشڪلاتي او مهيتونو د حل د عاڙي نه
 او غوارو ..... يو حل نه ، دوہ حل نه ، دري حل نه ، ٿول عمر .....
 چي ترڻو پوري هو په بدن ڪبي ساه شته - چي ترڻو پوري هو په
 بدن ڪبي طاقت شته -

دا شو د تسكين او اطمينان يو مقام - د الله تعالى په مخڪبي سجده ،

او بيا ۹.... يو هائے بل هم شته، يو مقام بل هم شته، يوه هستي بله
 هم شته، چي ډېره مقدسه - ډېره پاڪه او ډېره بزرگه هستي ده دغه
 بزرگه هستي مور او .. دغه مقام دمور د پښو خاوري دي - دغه مقدسه
 هستي مور ده، چي د چا د پښو لاندې جنت دے - دغه بزرگه هستي
 مور ده، چي د اولاد د پاره رحمت دے - مينه ده، محبت دے... چي د چا
 دسترگو يوه او بنكه د کاني پي په شان زړونه هم نرم کړي - موم کړي
 .... دمور د دسترگو او بنكه ۹.... او دمور د دسترگو په اوښکو کښي
 دومره طاقت شته چي عرش په لوزان کړي - دمور او بنکي د الله تعالی
 غيبت راليزوله شي، د الله تعالی قهر او غضب راليزوله شي، نو اے
 د ميانندو زامنو! ستاسو دا زړونه کني د کاني نه هم سخت شو؟
 ستاسو احساسات کني داسي مړه شوي دي، چي دمور د پاكو دسترگو
 پاكي او بنکي ټي هم راليزوله نه شي ۹....

اے رو ټو! لب په غور سره، لب په فکر سره د خپلي مور
 مخ ته اوگورئ، لب په ژور نظر ورته اوگورئ - نو په دغه مخ
 کښي به، په دغه پاک مخ کښي به تاسو ته د انسانيت حقيقي تصور
 ښکاره شي.... په دغه مخ کښي انسانيت شته، په دغه مخ کښي
 شرافت شته، په دغه مخ کښي، د دغه مخ د تندي په گنجو مونجو
 کښو کښي زمونږ د پاره محبت شته، .... نو په داسي مخ باندې، د
 اوښکو سپلا ب کني زمونږ د انسانيت او شرافت په لمن تور تو،
 داغونه نه جوړوي ....؟ مور د کور برکت دے.... مور د کور
 عظمت دے.... مور د کور رڼا ده - اے د شته ميانندو زامنو

ڏمور قدر اوڪري چي ڏڪور برڪت موزيات شي، دمور په سرد مينې
 لاس راڪڙي چي ڏڪور عظمت موزيات شي - مور هو شحاله اوسائي
 چي ڏڪور رها موقائمه پاتي شي - مورمڙ ڙروئي مورمڙ خفه ڪوئي -
 مورمڙ زيروئي، گني يقين اوڪري چي حواريه شي - سپڪ به شي - او
 ڙوت به مويه عذاب شي -

مور مورده - د انسانيت په دې ويڙه دنيا ڪنڀي ڏمور نه زيات
 همدرد گني بل هم ڏوڪ شته ۽ .... نشته، بالڪل نشته .... گني
 نو ڏ درد او ٽڪليف په موقعه ڏ مصيبت او زبره چاودون په موقعه
 به وڻي مونڙ چغني وهلي چي .... ”و وي مورې مر شوم“ ....
 وڻي د بيا نوم نه اخلو - وڻي د دادا نوم نه اخلو .... ۽
 اے روڻو ڏ هغه ساعت نه اوڀرڻي - د هغه موقعي نه
 اوڀرڻي چي مور سر سرتور ڪري او د الله تعاليٰ په حضور ڪنڀي ڏ
 د اولاد نه ڏ فریاد د پاره لاسونه پورته ڪري - په دغه فریاد
 ڪنڀي طوفانونه وي گورے - په دغه فریاد ڪنڀي قیامتونه
 وي گورے -

اے روڻو! ڏمور سترگو ته اوگورئي - ڏدغه سترگو په ڪو
 ڪنڀي اوگورئي - نو درته به معلومه شي چي دمور په دغه سترگو ڪنڀي
 ڏدغه سترگو په ڪو ڪنڀي ڏ اولاد د پاره د مينې او محبت يو طوفان
 په غورنگ دے - په دغه ڪو ڪنڀي به تاسو ڄاڻونه او وينئو - تاسو
 به پڪنڀي ڏ ڇيل ڄاڻ د پاره مينه او محبت بيا موئي - په دغه ڪو
 ڪنڀي ستاسو د پاره ڪر ڪه نشته - نفرت نشته - بغض نشته، ڪينه،

نشتر ، صرف او صرف مينه ده -

اے رو نو ! تاسو يقين او کړي څي څي د مور شال دکل دے - کل - يو
 غور پد لے کل يو سپد لے کل - بلکه مور خو دکل نه ايناسته ده -
 دکلاب نه يناسته ده - کل هر ونختي مسکے وي ، خو څي تر شو دخزان
 سپر و بادونو نه وي وهله خو څي د خزان سپر ه سيلی راشي
 نوکل مراوے شي کل اور پښ يي - او مور ؛ دخزان سپر ه بادونه
 د مور دشونو نه ، د اولاد د پاره مسکاشي ختمولے - مور اولاد نه
 تل په خندا وي - تل به ورته مسکي وي ، ان که د دنيا ټول غمونو
 او مصيبتونو د هغي په برخه شي نو هم - د خدائے په مخلوق کښي
 د ټولو نه ينه او افضل مخلوق مور ده ، مور د اولاد په شکل
 کښي يو انسان زپن وي مور د انسان ژوند جوړ وي ، مور انسان ،
 د انسانيت در څي ته رسوي ، مور انسان ته په ينه بد کښي تمين نښايي -
 د مور جولي د انسان د پاره اولني مدرسه ده -

د اولاد د پاره د ټولو نه ينه څائے د مور زړه دے - د هر اولاد
 د پاره د مور په زړه کښي څائے شته ، داسي څائے څي هلته د مينې
 او محبت نه سوا بل څه هډوشته نه -

اے رو نو ! د هغه زړه خيال اوسائے ، کوم زړه څي ستاسو
 د آرام د خاطر ه تل ناقلا ره وي - د مور زړه د اولاد د پاره څومر
 تکليفونه پښکړي دي - څومره غمونو پي پښکړي دي - څومره زخمو
 پي خوړلي دي - او دې دوهره تکليفونو او مصيبتونو هم چرې د مور
 په زړه کښي د اولاد د پاره نفرت راپيدا نه کړو - بلکه په غم او

مهيتت کڻي ٻه تکليف او شوانون کڻي د اولاد د پاره د مور ٻه زره
کڻي مينه او محبت نور هم زيات شي -

نوا ۽ رو نوا داسي هستي - داسي نوب منہ مور هم کڻي د خراب
سلوک حقداره ده - مور هم لاچر ځي د ضدونو او قصدونو ده - کوم
داسي بد قسمته اولاد به وي چي هغه به خپلي مور ته سپک گوري کوم
داسي بد نصيب اولاد به وي چي هغه به مور سره ٻه ترس چليني ....
شته به دنيا کڻي داسي ناپوهه کسان شته، داسي بد قسمته اولاد شته
چي د هغوي د نارامو د کبله د ميانو ٻه زره نو پولی را ختي دي -
د هغوي د ظلمونو د لاسه د ميانو ٻه زره نو تنيا کي جوړي شوې
دي -

ا ۽ رو نو داپولي به آخريوه ورځ اوچوي - د تنيا کي به
آخريوه ورځ تهق نارې کړي... او زه تاسو ته به يقين سره
وېم چي د مور د زره د تنيا کو چودل به ستاسو د پاره يو قيامت
وي - ستاسو د پاره به دوزخ وي - او به سوزېږي گورے ....
لولپه به شي گورے - مڙه کوئي رو نو د خدائے خاطر او کسري
چي د مور سره زياته مڙه کوئي - د مور سره ٻه ترس مڙه چليني -
مور ته سپک مڙه گوري - مور مور ده، د مينې او محبت يو
غز... د مينې محبت يو سمندر... راشي د مور احترام او کري
چي د عزت ژوند تېر کړے شي - راشي د مور عزت او کري چي
ٻه دنيا او آخرت سرخرو شي - راشي د مور قدر او کري چي ټولي پرېشاني او
مهيتونه مو ختم شي - د مور د پښو خاورې جنت ته در سپد و د پاره يو آسانه

” سزا “

ورستے یار و پھرکانو کله پہ سر را خستے و۔ جھاکل دچرکانو
 یانگوتہ اورپدل۔ نوارخ پئی وارولو اوخ سرپئی پہ
 برستن کبھی را ونغبتل۔ خدائے خبرچی تحہ چل و
 نن دھنہ زبہ پاسپدوتہ نہ کپدو۔ نن دھنہ زبہ
 وپل چھی دا شپہ نوحہ ہم او بندہ شی۔ دومرہ او بندہ
 شی چھی دصباکپدو ویرہ ہدو ورکہ شی۔ ہنہ د شپئی
 نہ پہ پتئی کبھی تخم شیندلے و پہ دپی تیت چھی سحر
 ونختی بہ پتے اہوم ..... ہنہ تہ پتے او شیندلے تخم
 دوارہ یاد و۔ نوبیا پئی ہم پاسپدو تہ زبہ نہ کپدو
 .... بنہ ساعت پشسو۔ د کوزکندی دجات نہ دبانگ
 غبڑ پئی ترغوب وئسو ..... دپرتوب او از و۔ دے دبانگ
 دالفاظو پہ معنی نہ پو ہپدو۔ دے پہ دپی نہ پو ہپدو
 چھی دپی بانگ کبھی پہ نوانہ نوب او دو دیارہ کوم
 پیغام او رولے شی۔ ہرثو کہ جھاکل د بانگ پہ معنو نہ
 پو ہپدو نودہ لہ پئی نن دپرتوبند و رکرو۔ نن د سحر
 بانگ دہ تہ مرگ را یاد کرو۔ دے پئی پہ دپی بانڈ پی پوئے
 کرو چھی دا دنیا فانی دہ او مرگ حق دے۔ د مرگ ہیش وخت

نه ڏس معلوم ٿول ٿروندي به يوه ورڻ مري - اوزر ۽ زه
 نه به هم يوه ورڻ مرم .... او ڪه خدا ئي مٿه ڪر ڏه نن
 مرشوم نورما دا ماشوم زوئي او ٿوانه بنهه به ٿه ڪوي
 دوي به ٿه نوري - زما ٿوانه بنهه به پردي خد متونه
 ڪوي ۽ زما ماشوم زوئي به پرديو ڪو ٿو ڪنهي لونگر پي ۽
 .... دا به ٿه ڪنهي لويه خدا يه ، دا به ٿنگه ڪنهي ۽
 دا سڀ نه او مٿه ڪري خدا يه .... ما ٿو ڏوي نه مٿه ڪنهي
 مرمه ڪري - ڏوي ڏ سر نه نه زما سور ۽ پورته مٿه ڪري
 .... نه سمدي ڏ ڄا ڪل خيال ڏ تصوير بل اڀر ته لارو
 او ڏخان نه ٿي ٿيوس او ڪرو ، ٻي ما ڏوي نه مٿه ڪنهي نه
 مرڪي نو مطلب دا شو ٻي زما زوئي ڏي زما نه مٿه ڪنهي خدائ
 پاڪ مرڪي ٻي ڏي ٿيمي ڏ سپر ۽ آواز نه به ٿي ....
 زما بنهه ڏي زما نه مٿه ڪنهي مرمه ٿي ٻي ڏ ڪنهن ٿون ڏ
 سپر ۽ ٿون نه به امان ٿي .... نه نه دا سڀ هم او مٿه
 ڪري خدا يه ڏ فقير ڪل ٻي مرگ به زه ٿنگه برداشت
 ڪري شم - ڪه فقير ڪل زما نه مٿه ڪنهي مرمه نومانه به بيا بابا
 ٿوڪ وائي اوزر به نه ٿي چانه وپم بيا به ٿي ته ماله روتبي
 ٿوڪ رويي ۽ .... او ڪه بنهه ٻي مرمه ٿو نو .... ڏ هني نه
 بغير به زه ٿنگه ٿون ڏ پاتي شم - ڏ هني نه بغير به ڏ
 ٿون ٿه ٿون وي ۽
 خدا ئي ٿي ٿه ڄل و ٻي نن ڏي ڪنهن رويي ڪورده

خيالاتو دجاگل په زړه کښې طوفان راوستے و... د مرگ
 او ژوند د بې شمېره وسوسو يوه وړانه ماشوره وه چې د
 جاکل زړه او ذهن دواړه ئې پرېشانه کړي وو... آخر
 را پاسېد و قلبه ئې را پرانسته جمع ئې ورته په غاړه کښې
 واچولو او بنجئې ته ئې اووے ”چې پټې ته ما پسې چائے
 مه را لېږه زما طبيعت خراب دے - غرې له سکرک او
 شوملې فقير گل له ورکړه چې پټې ته راوړي“ -
 قلبه مخکښې او جمع گل ورسې د کوڅې نه اووتو - قلبه مخکښې او
 دے ورسې - او هغه خيالات په ذهن کښې بيا راتازه شو چې
 که زه مخکښې مرشوم نو بيا به څه چل کېږي او که دوي مخکښې
 مړه شول نو بيا... بيا به څه چل کېږي؟ هم په دې پرېشانه
 خيالاتو کښې جمع گل پټې ته اورسېدو... در زړې قلبه
 په پټې ورگډه کړه - په خپل سوچونو او فکرونو کښې ور
 هلو و د وخت اندازه او نه لکېده نو چې سر ئې را پورته
 کړو نو نمر نيم آسمان له راغله وه - د جمع گل زړه سپين
 سپين کېدو... دکلې په لارې يو نظر واچولو نو فقير گل
 ښکاره نه شو - ده بيا غوي له چوکه ورکړه او په زړه کښې
 ئې اووے چې فقير گل روټی راوړي راوړي نو، نو ما به
 دا لږ غوندې وينکے اړولے وي...
 نو... په دې کښې دکلې نه نيمردار سرے را و لېږ لوچې خان

راغلي دے تھول دھقانان راغلي دي فوراً حجرې ته راشه -
 زمونږ تھول کله ددغي اكي يو خان جاگير و - او دکلي تھول
 دھقانان دکري اكي يو خان لکه چي غلامان وو .....
 خان به کله کله زمونږ دکلي چکر لگولو - په خپل جاگير
 به گورخېد و او دخپلو دھقانانو دکالاتو به ئي خان خبرولو -
 دا اكي يو خان به چي زمونږ کلي ته راغلو تودے به يو
 سم کري کت کينې لکه د فرعون کيناستو او تھولو دھقانانو
 به په شنه منده ددي خان دک سلام دپاره خان حجرې ته
 رارسولو او کير چاپيره به په مزکه دپيشوپه سرناست و -
 نن هم چي دا اكي يو خان کلي ته راغلو ... په کت کينې کيناستو -
 خلق به يوقو دک سلام دپاره راوچلېدل او په مزکه دپيشو
 په سر کيناسته نو خان کير چاپيره به خلقو يونظر و اچولو -
 تھول راغلي وو - تھول دک سلام دپاره حاضر شوي و ونو ...
 جمعه کل ... ؛ جمعه کل په دي خلقو کينې نه و - دکا سترکي
 ددپرې غصي نه برکي غوندي شوي - دنمبردارنه ئي
 تپوس اوکرو چي جهاگه خه شو ؛ هغه ورته وے چي
 تخم ئي شيند لے دے دوه کيله ورته پاتي وو وے دا پتھوم
 نودرخم .... دخان طبيعت خته شو - په غونونو ئي
 دا خبره بنه رونه کپده ، دخان سره ئي اووے چي رما
 نه دوه کيله تخم زيات اهم شو ... حکم ئي اوکرو
 چي ورشي لاس نيولے ئي راولي ... دوه کسان پسي ته

لاپل ... جمعہ کل ٺي لاس نيولے روستو۔ جمعہ کل خان تہ
 سلام اوکرو اونچیل عذر ٺي ورتہ پیش کرو۔ خان نہ
 سلام وانستو او نہ ٺي دادہ پہ عذر غوب اوکرو لو...
 حکم ٺي اوکرو چي پہ خلور بولي غوب ونہ او نیسہ .....
 جمعہ کل پہ چپہ حوله غوب ونہ اونیول او بیا ..... ہ بیا
 پہ حجرہ کبني یوہ غتبہ تیگہ .... دپرہ غتبہ خدائے می
 دپی غارہ نہ نیسی خو د لسو منونہ بہ سپواوہ پہ دپی
 تیگہ بہ دکلي خلقو دلدرسی تیکو پی .... حکم او شوچی
 دا تیگہ جھاکل تہ پہ ملا کپردئی .... خلور کسان راپا خپدل
 دغہ تیگہ ٺي راپورتہ کرہ او جمعہ کل تہ ٺي پہ ملا کپنسود
 .... تیگہ دپرہ درنہ وہ۔ جمعہ کل دپر فریاد ونہ اوکرل، خو
 د خان پہ زبہ درحم او بہ توكے نشوی۔
 یل خو اد جھاکل بنجی تنوس اچولے و۔ پہ تادی تادی
 لگیا وہ سکرکان ٺي پہ تنور کبني پوری کرپی و۔ هغی سرہ
 د جھاکل فکر و۔ هغی تہ پتہ وہ چي سرپی سکرچائے ہم
 نہ دی شکلي هغہ بہ او بڑے وی۔ دپر بہ او بڑے وی نوچی
 روتھی ورلہ زر او لپنم۔ سکرکان ٺي را اونرول پہ دسترخوان
 کبني ٺي زر او شرل۔ شوملی ٺي پہ بستی کبني واچو پی
 اوزوے تہ ٺي اووے چي پکیہ پہ مندرہ پتھی تہ حہ پلار
 بہ دپی او بڑے وی ... دپی لا دا خبرہ کولہ چي پہ دپی
 کبني یو ماشوم پہ مندرہ مندرہ راغلو او د جھاکل بنجی تہ ٺي

اوو ۽ ڇي "خان" جمعہ کل باندی خوبونہ نیوی دی او
 دجری ہفتہ غتہ تیگہ ڻی ورتہ پہ ملا سورہ کری دہ...
 د جمعہ کل بنی سینہ لہ درز وکرہ و - سرتوی سر پینی ابلہ
 پینی پہ شنه مندرہ جری تہ پہ ڙرا راغلہ - فقیر کل ہم
 پہ مور پسی مندری وھلی... مور او زوے دوارہ پہ
 ڙرا انگولا پہ جری را نوتل... د جمعہ کل تیر خان
 تہ منت اوکرو ڇي "خان" معاف ڻی کرہ - ماشوم فقیر کل
 ڻی ورتہ پہ پینو کینی سوملو لو ڇي ددی ماشوم دی ورا نو
 ورا نو کریکو تہ اوگورہ ڇي جمعہ کل معاف کرہ... نو د
 خان پہ زبہ کینی رحم را نغو - د جمعہ کل د تیر ڙرا انگولا
 او د فقیر کل چغی د خان کانپے زبہ نرم نہ کرے شو - د
 جمعہ کل فریاد رو رو پہ کپدو شو... فقیر کل د
 پلار سرتہ ولا و و ڙرا ل ڻی - د اسپ ڻی ڙرا ل ڇي ورسہ
 ناستو خلقو ہم ڙرا ل د جمعہ کل تیر ہم ڙرا ل او ورسہ
 ڻی گرپوان ہم سیری ویری کرے و - د سرو پستہ ڻی
 ہم پہ موتو موتو راشوکولی و - د پرہ د غم نندارہ
 وہ نو... د خان غصہ نہ سرپدہ او ڇنگہ بہ سرپدہ
 جمعہ کل ڇہ و پرہ گستاخی نونہ وہ کری - د پرہ لویہ
 گستاخی ڻی کری وہ - او ددی دومرہ لویہ گستاخی
 سزا ہم دغہ دہ ڇي جمعہ کل ددی تیگی دلاندی ساہ
 وکرہ ڇي صبالہ بل دھقان د خان د اسپ بی عزتی

کولو جُرات اونه کړي ..... اوچې بز ساعت تپېرېدو
نو جمعہ کل یوه سلگی اووهله او ..... فقیر کل یتیم
اود فقیر کل مور کنډره شوه .

انالله وَاَنَا اليه راجعون

پښتانه

(اسو پلے) تپر ماسنجن و. شومہ دم وه - په تاخ کښې د شپږ شمو
 ديوه تته تته بلده ..... د ديوي تورو تورو لوگو
 په کوټه کښې دهند و کار جوړ کړے و ..... شمشپږ د پسر
 کوشش اوکړو نو خدا ئے خبر چي د هغه د سترگو نه
 خوب نن کوم خو ا ټينټيدلے و ..... هغه د پسر کوشش
 اوکړو چي د سپنوس دا خبره د خپلو معزونه او باسي
 ..... چي " لاس دې آزاد چي څه کولے شي اوکړه " .....
 د پسر کوشش ئې اوکړو چي دا خبره هپره کړي د خپلو معزو
 نه ئې او باسي خو ..... خوندي او نه کړو - د شمشپږ په
 سينه کښې د سپنوس خبرې اور بل کړے و - د پسر سوچونه
 ئې اوکړه - د زړه سره ئې د پسرې صلاح کاني اوکړي نو هڅ
 په حساب ئې پوټے نه شو چي څه اوکړي ..... کومه لار
 اختيار کړي ..... خودکشي اوکړم ؟ خو ..... چي په کتب
 کښې په خوابه خوب اوده ماشومانو باندي به ئې نظر پرېو
 نو ..... خودکشي ؟ ..... زه خودکشي اوکړم ؟ ..... خان
 او ورنه ؟ چي د خلقو د پېغوس نه خلاص شم ؟ خو .....
 دا سرې خو لي ماشومان چاته پرېن دم ؟ ..... دوي به

خه کوي؟ دوي به خه خوري؟ دوي به بيا په پردو کوڅو
 کښې لوغړېږي؟ دوي به بيا خپرونه غواړي؟ .....
 نه نه زه خودکشي نشم کولې - زه خپل ماشومان بچي پر دو
 کوڅو کښې لوغړېږدو ته نشم پرېښودے -

(اسويلې) په تاخ کښې بيله د يوه هم هغسې بېدله - د دېوې
 توري لومړي داسې ښکارېدل لکه چې د شمشېر د سينې نه راوتې
 ساړه ساړه اسويلې د دېوې د لومړي سره يوځای شوي
 دي ..... هلته د دېوې باتي سوزېده او دلته د شمشېر
 په سينه کښې اور بل و - د انتقام اور - د دشمني اور -
 د پېغور اور - په شته جاېد (د کښې شمشېر د ناداري ژوند
 تېرولو - دغه د ناداري ژوندې نور نشو تېرولې -
 هغه نور ناکام نشو کولې - او د پېغور دې خبرې چې
 "لاس دې خلاص که خه کول شي نو ....."

دې خبرې خوشمشېر دې ته تيار کړو چې يا خان او ورتني او
 يا د رور په مري زور کړي او خپله حصه ترې نه قبضه
 کړي ..... شمشېر د خان سره کرل د پيل ... "په شته جاېد
 کښې دې زما بچي لوبې تېروي - ولې په دغه جاېد کښې
 گني زما حصه نشته؟ ولې نشته؟ نو بيا؟ په ټول جاېد
 سپنوري ولې خپته اچولې ده؟ زه به ..... خپل حق اخلم -
 ان که د سر په بدل وي نو هم - او دلته د روستي پار په
 بوکنونکي خاموشي کښې شمشېر د خپل کتونه راپاسېدو ...

گهر دني ٻي گهي اوبڙي ته او توپڪ ٻي بني اوکي ته واپو -
 ..... ماشومان په خوابه خوب اوده وو - د دنيا د حاله
 بي خبره ..... د خپل پلار د ارادونه ناخبره په خوابه
 خوب اوده وو - شمشير په ماشومانو يونظر واپو لو .....
 د ماشومانو مورهم توله ورخ جاپي وينکلي وپي، هغه هم
 د خان د حاله بي خبره په خوابه خوب اوده وه .....
 په ناخ کني بلېدونکي ديوي ته ٻي يونظر اوکتل - ديوه
 په سلگو وه - په آخرنو سلگو ..... او شمشير ته هم خپله
 ساه خه لنده لنده اورا نيکلي نيکاره شوه ،
 شمشير داسي محسوسوله چي لکه ددي ديوي سره دده ژوند
 تر لے دے - دا ديوه په سلگونه ده بلکه دده ژوند په سلگو
 دے - او چي خنکه دا ديوه په سلگو سلگو کني مره شي دغي
 يه زه هم په سلگو سلگو کني مرشم - .....
 خوزه ..... زه پينتون يم - زما په متوکني زور شته -
 زه به داسي په آسانه توره دال نه غورخوم - په سلگو
 سلگو کني مرگ به زما دپاره پيغور شي ..... زه يود
 سپغور پيغور طيه طيه کرم نوصباله به زما بچي د تهل
 کلي پيغور خنکه اوز غملي شي - نه نه زه خپل بچي د
 پيغورونو په سومبو سوري کېدو ته نشم پر پينودے - کوم
 خين چي زه د خپل خان دپاره غوره نه گنم هغه خين خنکه
 خپلو ماشومانو ته په ميراث کني پرېدم - خم چي د خپلي

لستې نه د سپنوس د پېغوس داغ د ټوپک د شپلي نه
 به وټي کولې والو اوم خم چي د سپنوري په سرو وينو
 د خپلي لمنې دا تور داغ د توس نه سور کرم .... سور داغ
 تک سور لکه سور کلاب (رخندا) شمشير د کس چي اونصرت نه
 د که خدا او کسره اولارو د کوشچي نه اووتو- د تيرو تک تور
 خادر په ټول کلي راغوس و- يوه يوگنوونکي خاموشي وه-
 لکه چي د کلي ټول خلق د مرگ په خوابه خوب اوده وو-
 سبي هم ټوله شپه د غپيدونه پس په بهوسارو او د
 پلا پي په سنگرونو کبني اوده وو- شمشير په تندو تندو
 قدمونو کوز کندي ته روان و- په زړه کبني ټي د انتقام
 اورپه قدم قدم لمبه کېدو- د زړه حوکت ټي تپنېدو-
 نبفونو ټي ټوپونه وهل سار ټي لنډه لنډه کېده او
 چي ټه وخت شمشير خپل منزل ته ورنژدې شو- د سپنوس
 د کور لويه دروازه ورته نېکاره شوه نو ده ټوپک داوږي
 نه را کوز کړو- جارچر ټي ورله دک کړو چي .... په دې
 کبني د نژدې جات د نارونه د لوه الله د لويي کليمه
 الله اکبر په لاؤ سپيکر کبني په ټول کلي کبني غوره شوه،
 ملا د سحر په بانگ وپلوشروع او کسره شمشير پښه نيول
 شو- خداي خبر چي وپي نن د سحر بانگ د شمشير په زړه کبني
 يونو ټو طرفان را پورته کړو- نن نو د سحر بانگ د هغه دنيا
 بدله کسره ..... نومره نوبت بانگ د ټو سره زړه را کښونکي

آواز دے - ملا بانگ و پُلو او شمشیر د خپلو احساساتو په
 سیند لاهو وه ..... نو خدا ئے خبر چي تحه چل وه چي نن دے
 بانگ شمشیر په دې حقیقت باندې پوکے کرو چي دا دُنیا
 فاني ده - د دنیا ژوند د شمشیر شو ور چي دي - د دې دنیا
 هر تخین فاني دے - دا هر تحه به د انسان نه د لته پاتي شي -
 دوه لاس او دوه پښې به ترې نه روان شي نو د دې باوجود
 هم خني خني انسانان د حرص په خر سپلا ب کښي لاهو
 شوي دي - د دې باوجود هم یو انسان را پاسي اود بل
 انسان په مری چاره راکاري - یو رور را پاسي د بل رور د
 پچو د خو پي نه نوری را و شوکوي یو رور را پاسي د بل
 رور سینه د تویک په گولی غار غار کړي ؟ نومره ظلم
 دے ؟ نومره زیاتی ده - هم د خان سره او هم د خپل بال
 یخ سره ..... د شمشیر زړه ویرې او نیوو ..... رپندے پرې
 را غلو - هغه زړه چي تحه شیبه اگاهو د نصرت او انتقام
 په لمبو غر غندلې شوې وه - د سحر بانگ هغه لمبې مری
 کړې هغه اور ئي - یخ کړو شمشیر خپله اراده بدله کړه ...
 نه نه زه به هیڅ کله د جا پنداد د پاره د رور په سینه
 کښي د تویک گولی سره نه کړم - زه به هیڅ کله خپله
 تور سرې ورنندار کڼده نه کړم - زه به هچرې خپل
 وریرونه په لارو کو شو کښي نو خپرید و تته ورنسکړم - خپر
 دے که زما بچي نه و یی ، خپر دے که زما په جا پنداد

زما مشر رور قبضه ڪرڻي ده ، ورور شوڪ دے ۽ زما رور دے
 ڪنہ ۽ ڏ رور بنجھه شوڪ ده ۽ هم زما بهابجي ده ڪنہ او ڏ
 سڀفور بچي هم زما بچي دي ڪنہ - رور زما رور دے - زما
 وينه ده - زما مٽي دي - نو..... خپله وينه هم شوڪ
 په خپله تويوي - ڏپي مٽي هم چري شوڪ ڏ خپل خان نه
 پخپله پر بکوي ۽ ..... نه نه داسي نه شي ڪدے - داسي
 به هچري اوننه شي - زه به هچري داسي اوننه ڪرم .....
 سڀفور دمڙي آمدن خه ٿول هو پخپله ڪبهه ڪنبي نه
 اچوي - په خپلو بچو او خپلي بچي باند پي ٿي خرچ ڪوي -
 نو ..... اے ناپو هه شمشير ڏ سڀفور اولاد ڪني ستا اولاد
 نه دے - ڏ سڀفور ڏ اولاد خوشحالي ڪني ستا خوشحالي
 نه ده ۽ ..... خپر دے ڪه سڀفور زما رچو ڏ خوڻي نه
 نوري راشو ڪوڻي ده ۽ هغه ته به خان په دي بنه بڪاري -
 نوزه ۽ زه به هيڻ ڪله ڏ سڀفور ماشومان پر دو ڪوڻو
 ڪنبي لو غريب و ته پرڻي نه ڏدم ..... توبه خدا يه توبه ڏدي
 ناپاڪي ارادي په سوچ ٿي غاره مٿ بنده وئي - اے لويه خدا يه
 شڪر دے زما زره ڪنبي ڏ انتقام اور دي په خپل فضل سره
 پنڻ ڪرو ..... حتم خپل ڪورته واپس حتم - خپر دے زه به
 محنت مزدوري ڪوم او ڏخپلو پچو پالنه به ڪوم - خه ڏهر
 چا جا پند ارونه خوننه وي - زه به دا او ڪنم چي زما جا پند اڏ
 هڏو وٺه - زڏ دومره پي همته خوننه يم چي ڪني ڏخپلو

پڇو دياره به روزي شمش پيدا ڪوئي - شڪر دے ڀه صورت
 روغ ڀيم شڪر دے روغ رمتا ڀيم - محنت مزدوري به کوم او حقه
 حلاله روزي به پڇو له راوڀرم - او اوس ..... ؛ اوس خم چي
 به جيات کڻي نمونج او ڪرم او دلوء خدا ئے نه بخڻنه او غواڻ
 شمشير د سڀوس دکوڇي نه واپس ڪڍو وچي ڀه دي کڻي
 هغه ڀه قبلي پسي را روان د خپلي کوڇي نه را او و تو او خه
 وخت ڻي چي شمشير تو پک ڀه لاس او لڀد و نو پوء شو چي
 د شمشير خه ارادي دي - نحو .... شمشير زر تو پک او کي ته
 واپولو او ورمند ڻي ڪري - سڀوس ته ورترا غاره و تو او
 ڀه سنگو سنگو کڻي ڻي ورته توله قصه تپده ڪره سڀوس
 هم شمشير له کله غاره و ڪره او ڀه رتو رتو ڻي او ڌريل ...
 قلبه ڻي راسته ڪره - شمشير ڻي لاس نيولے کورته را وستو - او
 چي کجه غرمه ڪڍده نو کچ ڪر ڀه پولو پتو پڙے اڀسے وه .....
 د سڀوس د مز ڻي نه ڻي د شمشير حصه بيلوله - او خلق ..... ؛
 خلق حق چران ووچي داخه وو او خه او شو - ؛
 نواے رو نو چرا ڀڻي م - د انسانو ڀه سينو کڻي خدا
 پاڪ د غوڻي زرونه پيدا ڪري دي - دغه د غوڻي زرونه
 نرم پڙے هم شي - دغه د غوڻي زرونه پستيدے هم شي - ڀه
 دي زرونو کڻي الله تعالی مينه محبت هم پيدا ڪري دي - نحو
 کاش چي موبن د غوڻي ڀه دغه بو تهی کڻي ڀه خيل صبر او
 خپلي حوصلې سره د مينې او محبت اوده جذبات را وين ڪرو

ارمان چي موبن د زهر و په خائے دگوري نه کار واخلو چي
 موبن په خپل عمل سره يو ظالم په خپل ظلم او يوزياتي نوم
 په خپل زياتي پښېمانه کړو - په خپلو نارامو ټي نارمه کړو -
 په خپلو بدو ټي شرمنده کړو -

خو اے رو نو زما يوه خبره د خپل ذهن پسکي پوري
 اوتري ټي - زما يوه مشوره د خپلي لاري مثال کړي نو بيا اوگوري
 چي ستاسو ټولې گرانې آسانې بي اوکنه - ستاسو ټول نفرونه
 په مينې او محبت باندې بدلې بي اوکنه - ستاسو ټولې دشمني
 په يوې خوبې درنې او نه شلېدونکې ورورولي باندې
 بدلې بي اوکنه - او هغه مشوره داده چي

اے رو نو دهر قدم د پورته کولو نه آگاهو د هغې
 په انجام باندې فکر اوکړي ټي - که چري يوقائل په دې
 خبره په سره سينه سوچ اوکړي چي دهر قتل انجام د
 پھانسي تخته ده - دهر قتل سزا دوزخ ده - نو زما په
 خيال چي هيڅوک به قتل او نه کړي - دغسې دهر غلط
 قدم انجام شرمندگي - رسوايي او پښېماني ده نو بيا پښېمانه
 کېدو نه خه فائده - هغه د رحمان بابا خبره چي

تير ساعت په مثال مرے د لحد دے

مري چا دي ژوندي کړي په ژړا

”انتقام“

(اسو پلے) ٿر وند ..... او ٿر وند ..... يو ٿو وري ٿر وند ..... ڏشمپر
 يو ٿو گهري ٿر وند ..... دا ٿر وند که ڊپر نو بن دے نو په
 ٽنپي ٽنپي حالاتو کي ڊپر تريخ شي ..... سره ڏڊي ظاهري
 رنگينو - سره ڏڊي دومره هنگامو - په حقيقت کي ٿر وند
 تريخ دے ..... دا بيله خبره ده چي مونڊ نچلو خانو نو ل
 تير و رکو و - نچلو زيونو له دھوکه ورکو و - په زور په
 ٿر وند کي هنگامي را پيدا کو و - رنگيني را پيدا کو و - کني
 حقيقت دادے چي ٿر وند تريخ دے ..... شته ڏڊي دنيا په
 مخ کني يو انسان دا سڀ هم چي دفعه په زبره به ٿه غم
 نه وي ۽ دفعه په زبره کي به ٿه ارمان نه وي ۽

هر شوک ناقلاره دي ...

غريب ناقلاره

مير ناقلاره

کونده ناقلاره

تورسڙي ناقلاره

ڏ اولاد خاوند ناقلاره -

ڀي اولاده ناقلاره

۱. دنیا پہ مخ ہر شوک ناقلارہ دی۔ نو بیا، ژوند تر یخ شوکنہ؟
 ۲. دے دی تر یخ ژوند کنبی کنبی وخت داسی حالات را پیدا شی
 داسی واقعات را پینس شی چي ژوند زهر شی گندہ پر شی۔
 ۳. جمالہ بیوی یادہ شی۔ بندہ می یادہ شی۔ هغه سرو هلی برو هلی
 جمالہ هغه لبونی سپیلنی جمالہ۔ هغه چي هروخت به اوتره اوتره
 وه۔ هغه چي هروخت به لکه د پارې ناقلارہ وه... و لپ؟
 ۴. رونو د و لپ جواب چہر دروند دے۔ چہر بو گنو ونکے دے۔
 ۵. د و لپ جواب خود انسان پہ زبہ کنبی پر هرونه جو روی نو
 بیا...؟ بیا به درتہ زہ شخہ او وایم چي جمالہ و لپ داسی ناقلارہ
 وه۔ و لپ داسی لبونی سپیلنی وه۔ و لپ ئی شونده و داسی
 پوستکی نیوی وو... تاسوتہ نہ دہ معلوم چي دجالپ پہ
 زبہ کنبی اور بیلد و رود اور د غولبو د هغی پہ شونده و
 پارونہ جو پکری وو۔ جمالہ د انتقام پہ اور کنبی سوز پدہ۔
 ۶. د هغی پہ زبہ کنبی د انتقام اور پہ غر غندہ و... او انتقام
 ... د چانه؟ دیو داسی تحین نہ چي هغه خبری نہ شوپ کولے۔
 ۷. د غه تحین د جالپ د شونده و پہ پا پر و شخہ کار نہ و۔ نو
 بیا هم جالپ بیو د یومور پہ چشیت د غه چي زیانہ تحین
 نہ داسی انتقام و خستو چي دد نیا د پارہ ئی یو مثال پر پینود۔
 ۸. شخہ او و پمہ جالپ... چي ستادا قدم گنی خود کشی وه۔
 ۹. ستادا انتقام گنی گناه وه... نه نه زہ ستادی قدم تہ، دے
 ۱۰. انتقام تہ خود کشی نشم و پلے۔ تا خود کشی نہ دہ کری۔

جھالڀي بيونودڪشي نه ده ڪرڀي - جھاله نوشهيد ده ده - شهيد ده - حڪه
 ڀڄي هغه مور وه - هغڀي دا هر خه د مور ولي د جذبڀي نه دڀر ڀڄي
 بڄور تيا د ڪبله ڪرڀي دي - د روئڻي... د زلمي زوئڻي ناگھاني
 سرگ د هغڀي د مانغ منلو جه ڪرڀي وه - هغه ڀي ڀونسي ڪرڀي وه...
 شوڪ خه خبر دي ڀڄي ديوي مور ڀه زره ڪنڀي د اولاد د ڀاره د مينڀي
 او محبت خه جذبات وي شوڪ نه دي خبر ڀڄي يو مور ڀه خپل
 اولاد شومره مينه وي... او ڀڄي شوڪ نه دي خبر نو را دي
 شي د جھالڀي بيونود ڀونسوب نه دي خان خبر ڪرڀي - د هغڀي ڀه انتقام
 دي خانونه ڀوئڻي ڪرڀي، او بيا دي دا ڀيصله او ڪرڀي ڀڄي د هغڀي
 دا انتقام ڪنڀي نود ڪشي وه؛

جھاله! زمونڀن د ڪلي يوه سپين سرڀي بوجي - زمونڀن د ڪلي يوه
 غڀرتي ڀيئنه بوجي - د دغڀي بوجي زلمي زوئڻي ڀڄي
 لونگ ڀي نامه وه - روئو د لونگ د ژوند قصه به درته نه
 ڪوم - د دي خبر ڀي د ڪولو هم خه ضرورت نشته ڀڄي لونگ
 مور شنگه لوئڻي ڪري و - ڀه خه شو خون ڀي لوئڻي ڪري و - جھالڀي
 ته لونگ ڀه غڀن ڪنڀي ڀييم ڀاڻي شو و - او د خپل ڪنڀي تون
 دا ۲۵ ڪاله دي صرف د لونگ ڀه دا ڀي ڪرڀي و - پر دي
 خدمتونه ڀي ڪرڀي و - ڀه دي طمع ڀڄي لونگ ڀه مڀي خدائڻي
 لوئڻي ڪرڀي - او زما ٿول ارمانونه به اورڙوي... د جھالڀي
 ڀه زره ڪنڀي ارمانونه توت ڀه قت پرائڻي و - او ڪله ڪله به
 ڀڄي خان له ناسته وه نو د ارمانو نو تنسته بوده به ڀي رابرو -
 وله

او يوه ورځ هم دا سڀي ځا تصورا تو په دنيا کښي ځ ورکي جمالي
ترغوبو دا آواز را غلو « لو تگ په سيند کښي ډوب شو »
.... دې آواز د جمالي دنيا ځ سترگو په رڼ کښي درې وړي کره -
ځ مور دپاره دا آواز د شين آسمان تندر و چي په جمالي راگزار
شو -

روڼو ! زه درته ځ جمالي ځ هغه بي واره بي واره چغو - هغه
ځ لږو نو په رنگي ترکوره او ترکو شي لږو نڼي لږو نڼي منډي
هغه چي په مخ سر وهلو ئي را باندي کړي - هغه چي کس پوان
ئ شيري ويري کړو - هغه چي ځ سر ويښته ئي په موټو
موټو او شوکول - دا ټوله نقشه درته په الفاظو کښي نشم
بيا نوله - ځکه چي ماسره دومره درد ډلي الفاظ نشته چي د هغي
د سپر و سپر و کوکارو نقشه پکښي را ځا کړم - ماسره
دا سڀي په غم لږي الفاظ نشته چي د جمالي غم ته ئي واغونډم -
ماسره دومره موصله هم نشته چي زه درته د هغه وخت او
هغه موقعي حالات په زور زېر ټپر کړم -

يو زبه جمالي ته اووے چي راشه ته هم سيند ته ټوپ کړه
چي د زوے سره ستا هم ځ لاش هډو پته او نه لگي - چي دلونگ
سره سم ستا غوښي هم ځ سيند کبان او غوري - چي مور او
زوے دواړه په يورنگ مرگ مړه شو - نو جمالي ځ زبه نه
ټپوس او کړو چي زما دا عمل به ځ لونگ سره ځ مينې او همدارنگه
دپاره گني ځ اظهار حق ادا کړي ؟ او دا حق که ادا شي نو زما

په زړه کښې چې د انتقام کوم اور بلېږي دا به گني سوړشي؟ نه دا اور داسې نه
 سرېږي. دا اور په صرف د انتقام په ذريعه سرېږي. او نن... زه د دې کلي د خلقو
 په مخکښې قسم نورم چې زما لونگ په اوبو کښې مرشوزه به پس له دې نه تر مرگه پورې
 دا اوبو خاکه د خلق نه تېر نه کړم... جمالي قسم او نور. او د دې قسم نه پس د لونگ
 مور دا اوبو کټور شونډه وته نږدې نه کړو. ورځې تېرې شوې، هفتې تېرې شوې
 نو د جمالي د خلق نه دا اوبو خاکه تېر نشو. ژبه ټي داسې اوچه وه لکه لکه. لکه د
 سارښ لوتبه... آخر تر کومه پورې. خلقو د پرکوشش او کړو چې جماله يو گوت او به اوڅکي نو
 جمالي نه د چا منت منلو او نه زاري... آخر تر کومه پورې...
 تر کوي پورې به غمژپلې مور د تندې مقابله کوله. تر کومه
 پورې به د خپل قصد پوره کولو د پاره د ژوند سره په پزولو
 وه. آخر موصلي جواب ورکړو. د حالاتو د مقابلې د پاره
 توان ختم شو. د زنکدن علاقي شروع شوې. جمالي حق ته
 سترگې او نيوې نو په داسې حالاتو کښې د مالت يوې زنانه د
 اوبو جام د جمالي شونډه ته اونيوه... نو د لونگ مور
 دا اوبو جام له ټپله ورکړه. او په سترگو سترگو کښې ټي دغه
 بنځي ته او وے چې... زما په غيږ پورې خندا مه کوه زما د
 انتقام په لاره کښې اړيکې مه پيدا کوه... پرېن ده چې زه
 خپل قسم پوره کړم. پرېن ده چې زه خپل انتقام واخلم...
 او چې څو لخطي نورې تېرېدې نو جمالي خپل قسم پوره کړو.
 جمالي خپل انتقام پوره کړو. مرگ له غاړه غړی ورغله نو خاکه
 اوبه ټي د خلق نه تېرې ته کړې. او هغې دا اوبو نه د خپل لونگ

بدل و انستو -

(اسو پلے) اے ڊميانڊ ورا منو تھڻ پوئڻ شوي؟

ڊ مور مقام درتہ معلوم شو؟

ڊ مور زيہ درتہ معلوم مر شو؟

لين پيہ خپلو گر پوا نونو کينپي سرونه بنکته کري اور خپل
هغي عمل جائن ه واخلئ کوم چي نن صبا زامن ڊميانڊو
سره کوي -

اے ڊ کوانج پيہ نشه مستوز ملو تو مڻ کوي کورے ڊ
مور سره ضدوتہ قصدوتہ مڻ کوي - مور مڻ خفه کوي -

مور مڻ ٿروئي - ڊ مور ڊ خفگان سره به درنه الله خفه شي

ڊ مور پيہ ٿرا بانڊي عرش پيہ لرتان شي . . . . ڊ مور ڊپر

لوئڻ مقام دے ڊپر ه لويه درجه ٿي ده - ڊ کوي مور ڊ

پيشولانڊي چي جنت وي نود هغي درجه او مرتبه گني

دهر چانه اوچته نشوه . . . . ؛ مور ڊپر ه مقدسه هستي

ده - او دڊي مقدسي هستي عزت او احترام پيہ هر

اولاد بانڊي لازم دے - بلڪه فرض دے - او کوم اولاد چي دا

فرض ادا نه ڪرو نونخيل آخرت ٿي نوار ڪرو - خپل خان ٿي

ڊ دوزخ ڊ مليون حق اڊ ڪرو -

اوبنکي

(اسو پيلے) روستے پارو - ملا لا بانگ نه و وپلے - توله دنيا په
 نوانه خوب اوده وه .... پچيه پچيا او بوگنوونکي خاموشي
 .... نه د سپونغيار اونه دچن پچنو آواز - کله کله به ديونيم
 چرگ آواز په دې خوشي بپديا کښي تر لري لري پوري خوس شو
 اوزما د ويرې نه خوس ووس زړکے به په خه قدرې راتونو
 شو .... د اوبو وارې و - يوم په اوگه پښي ابله پښي
 تند تند پښي ته روان وم - لار راته سمه نه بکار پده - په
 خيل دليل تلم ... چچي لويې اديرې ته اور سپدم نو ....
 خه فریاد غوندې تر غوب و شو .... او فریاد .... زړه
 بوگنوونکے فریاد - دپښو لاندې نه هي مزکه اوتښپده - زړه
 هي په درز پد و شو - په خائے اودر پدم - کپهي هي په خان چف
 کرې - بابا کان هي را اولر زول - په دې اديره کښي زه پخوا
 هم خوشو خله وير پد ليم - دا دپره درنه اديره ده - دلته غيب
 دپريات دي .... حکه نو چچي ما فریاد واوړپد و نور پندي
 وانستم - دکرکښي شاته کښپناستم او غوب ونه هي د فریاد په
 لوري اونيول .... فریاد .... دبتخي فریاد معلومپد و دزړه
 رتل نه راوتے فریاد .... په هر فریاد کښي بي شمېره طوفانونه

نیکار پدال - ما دا سڀي محسو سوله چڀي لکه په دغه وخت کبني کادي رڼي
 کا نهي بوخي وڼي غني هر څه په فرياد وو. دا سڀي معلومېده
 چڀي لکه شپه دا فرياد نور نشي زغملې نو ځکه دا سڀي په منډه منډه
 مخ په وړاندې روانه ده او د صبا سترکه ددې فرياد کاورېدو
 د پاره په بوکڼېدو نکو قد مونو رو رو ساينو لي راروانه ده.....
 زه هم هغه شان غلې ساء را بنگلې دکرکڼې شاته ناست وم - شپه
 ساعت پېر شو - رتارو رو را خورېده - په خواو شاجا تونو کبني
 د سکر بانگونه شروع شول - خو زما په پښو کبني لاهغسې دم نه
 و..... چڀي رنابنه را خوره شوه نو رو په آرام آرام د فرياد
 په لوري روان شوم.... فرياد اوس کم شوه و. څه کورم
 چڀي د يو قبر د پاسه يوه بڼه په سره جوړه کبني چڀي لاسونه
 پښي پي په نکريزوسره وو خوره وره پرته وه زړه يي درزاوکړو.
 په سترگو يي تياره راغله..... دا؟ دا خور شيرين قبر د...
 د خواني مرگ شيرين - د نيمه خوا شيرين - د مور پلار د اځي
 يوزو شيرين - هغه شيرين چڀي تپه شپه پي د واده دولي کور
 ته راوړلي وه - چڀي مور پلار پي په واده د خپل زړه ارمانونه
 رڼولي وو..... هغه شيرين چڀي د جالې ديو نظر کتو د پاره پي
 په کلونو انتظار کړي و..... نن هغه شيرين د جالې ديو نظر کتونه
 مخکښي په دې خوشي بيا بان کبني د خاورو ددې تخلي د لاندې په خوا بڼه
 خوب اودد دے - ماته سمد ستي د شيرين د واده شپه را په مخکښي شو.
 څومره خوند و د شيرين په واده کبني..... څومره په خوشحالي

نو شعالی مود شیرین د ولی داؤر پی وه او بیا دواره په شپه
 هغه تر تیر ما سنخنه پورې شیرین په حجر کبې د دوستانو سره
 نومره خونداک کپ لگوکے و - او بیا موبن هغه کورته په تلو
 مچو م کرو - چچی حه شوک به ستاپه انتظار کبې وی .... شیرین
 سکے غوندي شو او کورته روان شو - په تند و تند و قدمونو
 ..... د هغه کورته د پره تادي وه - د هغه په زړه د پرې خبرې
 وې چچی جمالی ته ئې کول غو بتل - حه کبې هم وې او حه مانی
 هم - حه و عدي هم وې او حه لوطونه هم - د پرو خبرو - د پرو
 سوالونو او د پرو تپوسونو د هغه په زړه کبې دغ دغ بوږ
 کړے و - هم په دغه سوچونو کبې هم په دغه فکرونو کبې د جمالی
 د دیدن نو بدي تلوسې ئې په زړه پورې جختي نیولے روانی و، چچی
 شیرین خپل منزل ته ورنزدي شو - چچی خپلې کوچي ته ورنزدي شو -
 نو ناگهانه درې درې او شوې - هه و په ورومبي دز شیرین پر پخې
 را پر پوتو - بوږې د زړه په سر لگد لے و - د هغه زړه په سر چچی
 کوم د چا د یدو د پاره ناقلا ره و - چچی کوم په دغه وخت کبې د
 مینې محبت د جذباتو ته لبرېز و، د هغه زړه په سر شیرین او لگد و -
 او چچی د جُږې خلق ورسپدل نو هغه یوه آخرتی سلگی او وهله
 او په دغه سلگی کبې هم د هغه په شونډو د جمالی نوم و - .....
 شیرین سا ورکړه - د زړه خبرې په زړه کبې پاتې شوې - نه ئې
 د جمالی مخ او لیدو او نه ئې ورته د خپل زړه خبرې روکړې .....
 د شیرین مور لکه د پونو دامنو کې کبې - پلار ئې سرتور سر

او پڙيڻي ابله پڙيڻي دا غلو .... او .... جمالہ ۽ جمالہ ہم ڀہ سرہ
 جو ڀہ کڙي پڙيڻي ابله پڙيڻي او سرتور سر ڌ شيرين سرتہ و لارہ ور
 ڌ جمالي سڀن ڀہ مزڪه پروت و ڏ ڀہ مرگ ڏي هم ڀہ شونڊو و مسڪانورہ
 وہ - نڪر چي جمالي تہ وايي چي " اڪے ناداني پڙيڻي خندہ کڙو ہرہ -
 ڀہ دنيا کڙي ڌ ڀڃا ڌول ارمانو نہ نشي پورڌ کڙو ڪے ..... دغہ
 يو ارمان موبس و ڀڃي پورہ شو - او تہ ڀہ سرہ دولي اوسرہ
 جو ڀہ کڙي رسونز کرہ دا غلي - او نوس ..... نور ملاقات بہ ڀہ
 صفہ جہان کڙي کوڏو - کوم ڄاڻي نہ غم شتہ او نہ مصيبت -
 کوم ڄاڻي نہ قصد شتہ او نہ حسد - کوم ڄاڻي نہ دوو مڙنو
 تر مڙنڪہ شوڪ رڀو الو نہ نشي وھلے " ..... جمالہ غلي و لارہ و .....
 ٿول کلي ڌ خواني مرگ

شيرين ڀہ ڌا گھانہ مرگ ڌ غم او نڪي توپو ڀي - جو جمالہ غلي وہ -
 ڌ مرگي غر، ختو جو ڌ جمالي نہ ..... دغلي ڀہ سترگو کڙي او نڪي نہ
 وڀ ..... چارانہ وہ چي دا ڄاڻ وڏو او ڄاڻ او شول ۽ ڌا ڌ کوم ڄاڻي
 وم - کوم ڄاڻي تہ دا ورسپدم او ڀہ کوم ڄاڻي کڙي پاڻي شوم ..
 رو غونڊي ڀہ مرگي کڙي کڙي کڙي - ڌ شيرين ڀہ وينو لڙلے سرڙي ڀہ
 ڀيل پتون کڙي و - گونگہ سونگہ کڙي کڙي ..... پڪارده چي
 ڀہ دغہ وخت کڙي جمالي ڀہ رتيو رتيو ڌرلے وے - پڪارده چي ڌ
 شيرين ڀہ وينو لڙلے مخ جمالي ڀہ ڀيلو رنو رنو او نڪو و نڪلے
 وے نو ..... ڌ جمالي ڀہ سترگو کڙي چي او نڪي نہ وڀ نو ڄاڻي
 ڌرلے ہم نشو ..... او چي ڄاڻي وخت شافعي بيو او وڀ چي جمالہ

سپهره ده، دومره سپهره چچا ددې سره د شیرین د پاره دود او بکې
 هم نشته.... د جالې په زره تیاره راغله... یوه تپه کړیکه
 ې او وهله او ېې هوشه په شیرین را پرېوته.... د شیرین
 مور پلار ناوے جماله د لاس پښونک او نیوه او یو نواته کتې کښې
 ې ورواچوله -

روڼو! چېرې د غم ساعت و... سمه د قیامت شپه وه -
 صبا له ما څنگر چې کېد، و نو د شیرین جنازه پورته شوه. د خوانې
 مرگ شیرین جنازه - د مور پلار د اړکي یوزدې جنازه - دیوې شپې
 د زلمې جنازه... مور پلار په وازه خوله ژرېل - هرچا ژرېل -
 تبول کلې ژرېل - نو جماله...؟ جماله هم هغسې گونگه سونگه وه.
 جنازه پورته شوه... شیرین خاورو ته او سپارل شو... قبر
 ې جوړ شو او هم هغه د واده شخړې په قبر او غورولې شوه...
 خلق د کور زورند سرونه کلې ته واپس راغلل -

او اوس...؟ اوس دا هغه دیوې شپې ناوې جماله ده چې بېکاه
 ې ټوله شپه د شیرین په قبر تپه کړې ده - زه وروان شوم -
 ماوے چې را پورته ې کرم او ورتنه او دېم چې اے د اړکي یوې شپې
 ناوې، څه بس دت کورته لاره شاه -

در مری چا دی ژوند یی کړی په ژرېا

نو چې زه ورنزدې شوم نو جالې لکه د پونو د قبر سره خبرې کولې
 .... دو شیرینه - بې و فاشینینه! دو خبرې دې هم راسره او
 کړې اړلارې - دا وه ستا هغه مینم؟ درو شترنه چې مینه دې

پا لئو نشوه نولا في دي حه له کوپي ؛ بي وفا دومره خوبه را بکاره
 شوه و ڪي چي د واده پيه شهور و کينبي خوڻي يد له قدره و ڪي
 نيمه نوا زلميه داسي زر سرور شوڻي - زه سپره دي چا ته
 پر پينودم -

شيرينه مانو د خان سره د ارمانونو يو لويه دنيا را ورتي وه -
 مانو خان له دغو شخالو يولوئي محل جو رکري و - بي وفا حنگه دي
 دسترگو پيه رپ کينبي زما د ارمانونو دنيا ورانه و بجا ره ڪره -
 شيرينه ؛ يو دوه خبري راسره اوکريه صرف دوه خبري
 چي د زره هي پيه بز غوندي داجه شي - ستا دي دنجل واده پيه
 دغه شهور و قسم وي کوپي چي اوس ستا پيه قبر غور پي دي -
 ستا دي زما د پينو لاسونو پيه نڪريو قسم وي شيرينه چي دوه
 خبري راسره اوکريه - دوه خبري - دوه ..... جمالي يوه سلگي او وهله
 اود سلگي سره ديوي شپي ناوي خه خه وه - اوچي اوپي کتل
 نوپه بنو کينبي ٿي دوه غهتي غهتي اوبنکي لکه ملغري اويزان وي -
 (اسو پلي)

رونو ڊيره درد ناکه ننداره وه - زره هي غونبتل چي پيه
 چغو چغو اوڙارم زره هي غونبتل چي لارشم شاقی بيو داوالم
 او ورته اوبنايم چي جماله سپره نه وه - راشه اوگوره د جمالي دسترگو
 نه اوبنکي راتوي شوڻي داسي اوبنکي چي تهوله اديره ٿي اوله زوله ،
 داسي اوبنکي چي قيامتونه پکينبي پت و -

چي

لڪه چي نن سيند بيا په غورنگ و - شل کاله وړاندي
 چي کوم سڀلاب راغلي و اود کوم سڀلاب يو چي چي چي ملا^{له}
 د خان سره راوړلي وه - لڪه چي هغه سڀلاب نن د هغې په
 سينه کښي بهېدو او د سترگونه څي روان و -
 د دوو مياشتو ماشوم ناجوره زوئي د ملا چي په غځښ
 کښي پروت و ژر پدو - د ډېر ساعت نه څي اوچي اوچي سلگي
 وهلي نو اوس داسي غلي شو نو نن د ملا له نه د خان
 د حاله خبر وه او نه د زوئي د حاله - په مزکه څي پرلټا
 وهلي وه او زوئي ورته په غځښ کښي پروت و - د ملا چي گرپوان
 پرانستې و - بېر سر - خبر نه نځښنه - داسي معلومېده چي
 لکه د ملا چي گرپوان هغه زول پرانستې وي - کوم چي د
 سکره راسي د هغې په سينه کښي اوتو - خدائے خير چي په
 هغه خبره کښي تحه وو کومه چي کلدين نن سکر هغې ته
 کړې وه - او کومه به چي کله هم هغه ملا چي ته اوکسره -
 نو د هغې زړه به څي ناقلا ره کسرو - د هغې دنيا به څي تيار
 کسره - باران - سيلبي او طوفان به راغلي او د ملا چي د
 سترگونه به روان شو - د ملا چي قرار - صبر او هغه لږ

دېره تسلي کومه چي د ماشوم زوست په وجه دهني زره
 ته وه - هغه هرڅه به د سترگو په رپ کني په طرفان
 کني لاهو شو - نوکل دين د هرڅه نه بي پرواه د افيمو
 په نشه کني نيم ويخ او نيم اوده و - هغه دهيتخ نه
 نه و خبر - گل دين موچي و - په کلي کني به پي د زور پزار
 مرمت کولو - د افيمونشي د هغه نه په خوانه خواني
 کني بودا جوړ کړي و ..... ملاله په پبغلتوب د
 گل دين د شي طبيعت او سخت مزاجي نه خبر وه - اوکله
 کله به چي د کلي پبغلو د گل دين د سخت طبيعتي ذکر
 ملاپي ته اوکړو نو هغه به ورته مسکي شوه او
 جواب بدې ورکړو چي خبر د د واده نه مخکني هر
 زلمه داسي وي اوچي واده اوکړي نو بيا ..... بيا به
 که خبري هرڅه سم شي ..... او د واده نه پس څه
 موده گل دين سم دم و .. د ملاپي سره پي د پربند تعلق
 و نور ورو هغه بيا په زره لار روان شو سپکي سپوري -
 ستغي خبري اورتل - هر وختي په نه څه خبره بدې
 ردې و پل د گل دين عادت شو - او يوه ورځ خو پي چي
 ملاله په نه څه خبره راگيره کړه او وپي وهله نو د گل دين
 په دې زياتي د ملاپي زره ته لويه صدمه اورسپده ...
 او بيا دا څه يوه ورځ نه وه بلکي وهل او تکل د ملاپي
 تقدير شو - دې تولو نارامو ته ملاپي غاړه ايسودلې وه -

دا هر شاه هغې ز عمل خو ..... يو دا خبره ۹ دا خبره هغې
 نه شوه ز عمل دا هغې نه شوه برداشت كولاى ..... هغې دا
 منله چې هغه په ماشوم والي سيند كېنې د سپلا ب يوې
 چپې د خان سره راوړلې وه - نو د هغې دا يقين و چې
 هغه ..... « هغه » نه ده خه چې كلدان وايي ..... ملاپي د
 كلدان دا خبره نه شوه اوړېدې - او هر كله به چې هغه
 ملاپي ته دا خبره او كړه نو د ملاپي به د خپل خان نه هم
 زړه توي شو او د كلدان نه به هم وړله كركه ورغله .....
 په دې كېنې شك نشته چې د ماشوم د پېدا كېد و نه پس د
 هغې مينه اوس تقسيم شوې وه - د كلدان زور زياتې د
 ماشوم زوئ په مينه كېنې را نغښتلې وه - نو د دې باوجود
 هم د كلدان دا خبره نه د هغې دپاره بڼه وه نه د كلدان
 دپاره او نه د هغويي د ماشوم بېي دپاره بڼه وه .....
 هر شوكه د ملاپي د كلدان سره هغه هومره مينه نه وه كه
 چې پخو او وه نو ..... بيا هم خاوند خو ئې و كنه ۹ ملاپي نه
 غوښتل چې خاوند ورته خه دا سپې خبره او كړي چې هغې له
 پرې د خپل خان - خپل خاوند او د خپل ماشوم زوئ درې
 واړو نه كركه ورشي - نو هغه بېوسه وه ، هغې خاوند
 نه شو منع كولاى - ملا له به د كلدان نه دومره وپېده چې
 د هغه په مخ كېنې به ئې په زوره سا ه هم نه اخسته .....
 نن سكر هم هغه چې د كوره وټو بو په نه خه خبره ئې په

ملاپي دا باندي ڪري ينه ڀي اووهله اوپه تلو ڪنهي ڀي ڌ
 ريڙهي غوتدي تيره هجه ڪنهي اووه ڊ حراموني « اوڌ
 دي تيڪي په اورپد و ڌ ملاپي په زره هغه تياره را غله
 کومرچي ديرون طوفان ڌرا تلو نه اول راڄي .... گلدين لارو
 ڌکوڄي نه اووتو - او ..... طوفان را غلو .... سپڻاپ
 را غلو - کوم سيندچي ڌ ملاپي په سينه ڪنهي غورزنگو نه
 وهل هغه ڌ ملاپي ڌ سترگون نه روان شو ..... چيپي ڀي
 وهلي ..... ڌ سحر نه ما جيگر شونو طوفان ڌ ڪپڻ ويا ڌ
 اورپد و نوم نه انستو ..... ڪپڻ شي چي دي چيو هغه
 لاهو ڪري وڻ - تو په دي ڪنهي ڀي ڌ درواز ڀي ڌ لري ڪپڻ و
 آواز تر غوب و شو ..... ڌ ملاپي ڌ زره درزا په زياتيد و شو -
 ڌ هغي خيال و چي جوڀ موچي گلدين را غلو، او خدا ئي خدا ير
 چي وڀي نن ڌ هغه را تلو ڪنهي ملاپي ته نيل مرگ بنڪارپد و
 .... تو ..... جوڀ هغه نه و ڌ دروازه هو لري ڪري وه - په
 کور ڪنهي گوٽي روي نه وڀي - ڌ جمالي سره فگر شوچي ڌ هغه
 ڌرا تلو نه مخڪنهي ڌ سيند نه يو منگي اوبه را وڀي
 نوبيا به ڪت شي ..... هغي ماشوم زوئي په ڌرا په ڪت
 ڪنهي پر پيسود و او منگي په سر ڌکوڄي نه اووته ڌ واده نه
 پس دوه ڪاله اوشول چي ملاله هم په دي لاره سيند ته ڌ اوبو
 دپاره هجي راڄي ..... نن خدا ئي خيد چي خه ڄل و چي منگي په
 سر په دي لاره اوبوله روانه شو نو خيل پڦلتوب ورته

را مڱڪنڀي ٿيو. ٻه ٻيڙيون به هم ملاه ٿي مالهه ناهه وه -
 وڻي بيا هم دالاره داسي ڇاڙه (وداسي) سپره مونه وه -
 دوه ڪالهه آگاهو به ڇي ملاه منگه ٻه سردنور، وڃينڪوسر
 ٻه ڊي لاره اوبوله تنه نوڇيل خان ورته دومره ٻي وسه
 او مڃوڻ نه ٿيڪار ٻڌو، ٽڪه ڇي ڏڪلڻن خيال او ڏ
 ڪلڻن سره ڏٿون دون ڏ ڀسڪي ٻه ٿرلو هڻي ته خان ڏ
 نور، و همڱولو ڃينڪونه ڊ پر شته من او سڪاله ٿيڪار ٻڌو
 نو هغه ٿيول خيالوند، اونو ٻيونه مونه دروغ ثابت ٿيول...
 ... در وڻي ٻه اوه ٻه ٻه جواب به ملاڻي لاسوڇ ڪولو ڇي
 مڙاڻي سندن ٿيڪاره شو. ڇڻ ڇاپ نل نل... او خاموش
 خاموش بهيدو... مڙاڻي زريه تاري منگه ڏڪ ڪرو او
 ٻه ٿنڊ و ٿنڊ مونه ڪورته راروانه شوه اوڇي ڪورته را غله
 نوماشوم پوري ڊ پر ٿرلي وو. ٽڪه ڇي اوس ٿي ڏٿرا ٻه
 ٽاڻي اوڇي اوڇي سنگي وهلي... ملاڻي منگه ٻه ڪسروڻج
 ڪٽيوردو. ماشوم ٿي راوله ٿي ٿي ٿي ته ٿي راجوخت
 ڪرو او يوه اوبنده ساه ٿي واهسته ڏ ماشوم ٿي ته ٻه
 رانڙي ڪولو ڏ هڻي زريه ته ڊ پر اطمينان اورسپدو. هڻي
 داسي محسوسول لڪه ڇي دهڻي نور وور زريه را ٿيول غونڊ
 شو ماشوم هم داسي ملاڻي ٻه ٿي ٿي ٿي پوري نيول و
 ڇي ٻه ڊي ڪٽي ڪلڻن موي ڏ ٿي ٿي ٿي لاس ٻه ڪوڙه
 راننوٿو. او ڏ راتلو سره ٿي ٻه مراهي آواز اوو...

در تن کار نه وُ را غلے - بس دومره پُسي مي گتلي وي چي
 خان له مي اسيم او د چا پُود پاره مي دا پسي راويل
 گلدين په دالان کني خپل د موچي توباد سامان صند و قح
 کينودو او د پُودو وچي مي ملاپي له ورکړه او ورته مي
 اوو چي زه حجرې ته بز خم چي راشم نو بيا به چا ُ تخنم
 ..... ملاپي دو چي د گلدين نه و اخسته په جارگي مي کينوده
 او بيا مي ماشوم په غيبن کني و اچولو او د سوچونو او فکرونو
 په سمندر لاهو شوه ..... په دې کني پشسو را غله د پُودو
 دو چي مي پر مخي د جارگي نه راگزارکړه ..... پسي توک شول
 او د ملاپي سره غم شو چي اوس به ُ تخه کوم - اوس به چا ُ
 د ُ تخه نه پنوم - اوس که گلدين را غلو او خبر شو چي
 پسي د مزکي خوراک شول نو هغه خوبه مامره کوي - هغه
 خوبه په دې تير ما سختن ماد کوره او باسي - او چي د کوره مي
 او باسي نوزه به چرتي خم - زه به کوم نواتي خم - زه به د
 چاکره خم -

وخت په منډه منډه روان و تيريدو - ملاله هپتچ په
 حساب نه پو هپده چي ُ تخه چل او کوي ... په دې کني
 مي خپاي سيني ته پام شو - ماشوم ناجوره و ُ توله ورځ
 کني مي سینه نه وه تخني ..... سینه مي د که وه - د
 ملاپي سینه د که وه ..... هغي هيو نوس سوچ او نه کرو
 نو دو چي را و اخسته او زرر مي دواړه سيني په

روپو کڻي تشي ڪري - پستي لڙي ڀه نغري سورہ ڪريه ...
 اوڀه ٿهه ساعت پس چي گل دين د حجري نه را غلو... ڀه
 کت کڻي کڻناستونو ملاله ڀه مرو مرو قد مونو لاره - پيالو
 او چائو جوش ڀي راواختل او گلدين ته ڀي ڀه مڱڪڻي کڻنودل -
 گلدين پيالو دکوله او پيالو به ڀي تشوله - ملاڀي ڀه ڪڙه
 سترکه گلدين ته کتل ... د هڱي زرهه نغو بستل چي را پاسي او
 دگلدين د ٺولي نه پيالو راوشو کوي او ورته او وائي چي
 گلدينه مڱڪوه ... دا ٿهه کوي - دا چائو مڱڪڻيه دا چائو
 چي ڀه کومو پشو کڻي پڱي شوي دي هغه پسي ڀه تا حرام
 دي - نغو... ملاڀي له به دومه زرهه چا ورڪريه وٽ - دا
 توڀي خبري که د هڱي زرهه نغو بستل نو هم کولے نغو ڀي نه
 شوڀي ڪنه ... د هڱي ڀه زرهه يوه تياره تله او بله
 راتله ... سوچ ڀي کولو چي دا ٿهه وڏو او ٿهه را پڻين
 شو - دا نور غمونہ کڻي لڙو وڏو چي دا نوے غم ڀي د خپله لاسه
 خپل خان له را پيدا ڪيو ... ساک تري نه سيلی اوڀه
 و - ماشوم هم د لوبڙي د لاسه لون بلون کولو - ڀه ٿريا
 ٿريا ڀي زرهه ستره شو - گلدين ڊپر صبر او ڪرو نغو آخر
 صبر ڀي تمام شو - او ڀه سختي سره ڀي ملاڀي ته اووے ...
 ٿهه له ڀي ٿره وڀي پسي ورڪره ڪنه " ... پسي ڀي ورڪرم
 د ٿهه پسر ورڪرم ... د سيني ته ڀي واپوه ڪنه " ...
 ڀه سينه کڻي ٿهه دي - تاچي کوم پسي راوڀري وو هغه

پيشو توئے ڪرڻ - او مائالہ چائے دنچاپي سيني په پشو ڪنبي
 پيڻي ڪري - هن ٻڪل دين ڏکڻ نه را توپ ڪرو - بخخته ڏکڻ
 سره نڙدي بنخته پرته وه - هغه ڀي را وڻجته ڪره اوچي را
 خطا ڀي ڪره نو ملاله نو پڇم شو نو ماشوم دسر نه يوه سره
 داره ڏ ملاڀي په مخ خوره وره لاپه .... ماشوم اول يوه
 تپه ڪريڪه او بيا يوشو سنگي اووهي او نعل شو - ملاڀي
 ڏروئ ڏسرنه ڏوئي ڌاري چي اوليد ڀي نو بي هوشه په
 مزڪي پر پوته - او گلدين ٻڪلدين را پاسپدو - ملاله ڀي ڏ
 چو نتقي نه او نيوه را وڻجته ڀي ڪره - دهغي مخ په ويو
 لپت پپت وه او په داسي حالت ڪنبي گلدين ورته اووے چي
 يو - دوه - دري - ته په ما طلاقه ڀي - حه او حه ڏدي
 ڪور نه چي ڪوم نو ا دي نو بنه وي لاپه شه ..... او ملاڀي
 خپل ماشوم زوئ را پورته ڪرو او نپغه سيند ته را غله -
 په سيند ڪنبي سڀلاب را نعل و - سيند په غورنگ و چيه
 به راتله او چيه به ڪپناسته ... په دي ڪنبي يوه چيه
 را غله - ڏنور و چيونه لويه ڊهره لويه - او ملاڀي
 ته داسي ڀڪاره شوه چي لڪه دغه چيه ڏدي مور وي هغه
 مور چي دي ليند ڀي نه وه - چي دهغي په سيني دي چيري
 لوي نه وي ڪري - دي داسي محسوسه ڪره چي دغه
 چي خپله غپنه نوره ڪري ده او ملاڀي ته وايي چي اے
 ڏنيا غمونو ڀلي لوري را حه چي زه درله په خپله

غېڙ کڻي ٿاڻي درڪريم او ملاڻي خيل زوئي په سيني پوري کلک
نيولي دغه چيپي ته هان او سپارلو او دغه لويي چيپي ملا
په خيالي غيڙ کڻي واهسته اولاهه په قناره شوہ - او ملاله
د سترې ژوند د ستومانوته د ٿول عمر د پاره خلاصه
شوہ -

انسان او انسانیت

لاسه پیلے) ..... ددې دنیا په مخ د پرداسې زړونه شته چې

د پرو غمونو پکښې تنیاکې جوړې کړي دي .

د پرداسې انسان شته چې د هغوي زړونه

د پرو غمونو د لاسه

سوري سوري او غار غار دي -

د پرداسې پلاران شته

چې په ژړا ژړا کې سترگې کوغالوته پرېوتې دي -

د پردې داسې میندې شته

چې په ژړا ژړا کې د سترگو توی په سپین بدل شوي دي -

د پردې داسې تورسري شته

چې د خپل ځوان خاوند په ناگهاني مرگ کې ځوانې وځا ورو
سره خاورې شوې ده - چې ارمانونه چې په اورستي شوي دي -

څو په ژړا د چاقستونو په چرې نه دي بدل شوي -

مري چرې په ژړا نه دي ژوندي شوي -

ارمان چې د کلاب غوندي بسکلو او نباشته ځوانې مرگانو

د خپلې بودی مور

د خپلې زړه چاودې مور د خپلې غم ژبې مور د زړه نه -

دَ زِرُهٗ دَ تَل نَه رَاوَتے فَرِيَاد اَوَرِيَدے شَوڪے

هَنَعَه فَرِيَاد چِي عَرشِ پُي پَه لِرِزَان كِرِي وَه -

چِي فَرَشْتِي پُي هَم پَه سَرُو سَتَر كُو شَرُو پِي وِي

اَرْمَان چِي دَ كَلَاب پَه رَنگ شَهِيْدَانُو نُو

دَ پِلَار دَسْتَر كُو زَه رَا رَوَان هَنَعَه سِپَلَاب يِدے شَوڪے كَوْم

سِپَلَاب چِي دَ سَتَر كُو پَه رِپ كَبْنِي جِهَانُونَه غَر قَوْلے شِي، كَلِي اَو

بِنَارُونَه وَرَانُو لے شِي -

اَرْمَان چِي دَ كَلَاب پَه رَنگِي

نِيَمَه نُو اَشَاه زَلْمُو نُو دَ نِيَاو كُونَدُو تُو سِي سَرُو

هَذَر سَلگِي اَوَرِيَدے شَوِي

بِي چِي كُو پِي سَه لگِي دَ اَوَرِيَد وِنكُو پَه زِي وَنُو كَبْنِي زَحْمُونَه اَو

پَر هَرُونَه جُو پُوِي -

اے دَ نِيَلِي مَوَر دَ سَتَر كُو تَوَرَه كَلَابَه

تَه كَبْنِي دَ نِيَلِي غَم شَرِيَلِي مَوَر فَرِيَاد نَه اَوَرِي

اے دَ نِيَلِي پِلَار دَ زِرُهٗ تِي كُو سِي كَلَابَه -

تَه كَبْنِي دَ نِيَلِي بُو جُو ا پِلَار دَ سَتَر كُو نَه رَوَان

دَ رَنُو رَنُو اَو بِنكُو سِپَلَاب نَه وِينِي

اے دِيَا تُو رَسَرِي دَ ثَرُونَد مَدگَرِيَه كَلَابَه تَه دَ نِيَلِي تُو رَسَرِي

دَ پَر هَر پَر هَر زِرِي كِي نَه دَ زَحْمِي زَحْمِي زِرِي كِي نَه رَاوَتے فَرِيَاد

نَه اَوَرِي -

اے بے غَمَه كَلَابَه دَغَه سَدكُو نُو تِيُول كَأَنَات پَه لِرِزَان كِرِي دے

دغه فریادونو نحو عرش په لیزان کرے دے -

دغه دیلار دسترگو او بنکے خو کانہی زرونه هم اوبه اوبه

کوی اوتہ .....؟

تہ بیا هم غبر نه کوپی،

تہ بیا هم خاموشه شوندری پروت پی!

گلابه خدائے گواه دے چي تا خوبه د پردو په سترگو کبھی اونبکی

نشوی یدے -

خدائے گواه دے چي تابه د نیلپی مورپه تندي کبھی د خفگان

گوبنچی نه شوپی یدے -

تہ به د پردو پیلارانو دیاره د او وپی

تہ خوبه د پردو تورو سرو دیاره د لاسه وپی

نوبیا اوس ؟

اوس وپی داسی غلے پروت پی

اوس دپی وپی داسی د صبرخادر اغوستے دے ؟

اے دپی غمی په خوابه خوب اوده شهیده سرپورته

کره او او گوره چي غمونو او خفگانونو دپی د مورپه تندي

کبھی شخه چي په تول مخ کبھی پی کندي کپری جوړ پی کپری -

ستانوب پیلار نحو هم ستا غم په نیل تا توان زبه پور پی بخت

نیوے دے - په هرچا ستا گمان کوی

د هرچا په مخ کبھی ستا نقشونه لستوی

خو گلابه !

اے بنکلیہ کلابہ !

ستاد تندي د نقشونو په شان نقشونه موندل خو گرانه
خبره ده - نامکنه خبره ده -

خکه چي ستاد تندي نقشونه خو

درحمت فرشتو په خپل لاس جوړ کړي وو

نوستاپلار خو د ورکي په تکل کښي دے - او په دې تکل

کښي ئي د هر مخ جائزه واخسته هر تندي ته ئي بڼه په

غوس او کتل د هر انسان جائزه ئي واخسته

خو کلابه ستاپه رنگي مخ د بل چا نشته

خو کلابه ستاپه رنگي تندي د بل چا نشته

ستاپه رنگي نقشونه هرو د بل چا کېدے نشي

نو خکه زه درته دا وایم چي ستاپلار به

ستاد تندي د نقشونو ارمان د خان سره قبر ته یوسي -

زه دا منم چي مري چري په ژبه انه دي ژوندي شوي

که مرو د پلار کونډي ملا چري پیدے شوے

که مرو د مور پر هر پر هر زړه چري کتے شوے

که مرو ته د خپلو تور سرو خيري گروان او بېر سرونه ښکاره

کېدے شوے نو د مور فریادونو به کلاب ونختي راژوندے کېدے و -

د پلار د سترگونه روان د اوښکو سپلار به کلاب ونختي

د قبر نه په راوتو مجبوس کېدے وے خو کلاب په داسي لوب

اوده شوے دے چي هغه د پلار د سترگو د اوښکو روان

سڀ لاپ نه ويني - چي هغه ته دنچيپي تور سر ڇي ڇيڙي گڙ پوان
 او پير سر نه بنڪاري - چي هغه چيپي نوږي مور له ڏيو ڇي ڇيڙي
 جواب هم نشي ورکولے - ارمان چي ڳلاب صرف دوه خبري ڏمور سره
 ڪرے وے .

چي ڏمور ڇي تسلي شوے وے

چي ڏمور ناقلاره زره ڇي لب په قلار شوے وے

ڳلابه ستامور ستا په قبر باندي هره ورځ څه ڏدي دياره اوښکي
 نه څڅوي چي گني ته ڏي ڏ قبر نه را پاسي او ڏدي ڏ زره دا وڏا
 ويچار کنڊر کور ڏي بيا آباد ڪري ستامور دا هم نه غواڙي چي
 ته ڏي بيا زره ماڻيگر مڪي مڪي په کوڙه را نٿو ڇي اوڏ
 مور زره ڏي درباندي بيا را ٿول شي .

ڳلابه ستامور هم لکه ڏنوس و ميانندو په رنگ مورده
 ڏدي هم په زره کڻي بس اڳي يو ارمان دے
 يو دا سي ارمان چي د پوره کڻو نه دے
 توڙه اوکري ڏنچي زره نه مجبور ده
 وڃي لو جن باقو او احساساتو نه مجبور ده
 ڏره مجبور ده .

ڇڪه جو هره ورځ ستا قبر ته ناسته وي

ڙها هم کوي او فریاد هم

دعا هم کوي او ٿپوس هم

چي ڳلابه پکيه سر را پور ته ڪره

او مالہ ددوارو، صرف ددوارو خیر و جواب راکرہ -

نو بیا اودہ شدہ خیر دے

بیا درسره زہ دا لوظ کوم

چچی بل تپوس بہ درنہ نہ کوم

بیا بہ دچی د خوب نہ نہ راوینموم

پچیه صرف دومره قدر لہ راتہ اووایہ

چچی پہ گولی، ذرہ ذسرد پاسہ خونہ وے نکیدک ہن ؟

تہ خوب شوے خونہ وے ہن ؟

چچی تا سداگرہ وھلی نو خیلہ مور دچی یادہ کری، وہ ؟

تا دا وٹیلی و وچی ” وئی مورے مرشومہ “

تا ذہ مور زار شدہ پچیه ! تا زما انتظار وپی نہ کولو

مگ تہ دچی داسی تادری وہ چچی خیلہ مور ہم درنہ ہیرہ وہ -

پہ دومره اوبزد سفر داسی بی تپوسہ لاری -

تا خوبہ د مور نہ د تپوس نہ بغیر بھر قدم ہم نہ انستو

کلابہ ! سر را پور تہ کرہ . پچیه

دا تمول حالونہ راتہ پہ یوساد اووایہ

نو بیا خیر دے اودہ شدہ

زہ درسره دا لوظ کوم چچی بیا بہ ستا مور

ستاپہ قبر او بسکی نہ ٹھٹھوی -

زہ درسره دا وعدہ کوم چچی بیا بہ

ستا مور ستاپہ آرام کبھی نخلل نہ اپوی

بيا به ستامور ڏنيل خدائے نه دا سوال کوي
 چي ما هم تاسره ملڪرے کري - اود لته
 تاسره نزدې - ساپه نحوا کني اوده شم
 چي زه هم را شم اڀه دي خوشي بيا بان کني - ڏمرو په دي قبرستان
 کني تاسره نحوا په اودده شم - او چي داسي اوشي، چي ما هم
 خدائے مره کري، چي زه هم تاسره په ٽنگ کني بنجه شم - نوزما
 زره ته به حومره سئي اوشي - او ستانوس وور زره به هم زما
 په راتلو دا ٿول نموندي شي - کنه کلابه .... ؟
 زويه ! په دي خوشي بيا بان کني - په دي تڪو تورو شيو کني
 په دي سيلی گلي او طوفا نونو کني - په دي غرمو په دي نرونو
 کني نحوي داسي يواڻي پپر زونشي .....
 روڻو - نحويد روڻو ! ڏکلاب ڏرونڊ در دپڻي قصه به
 دا وخت نه چپرم . ڏهغه ڏينه سري توب پاننه به هم دا
 وخت نه اڀوم - ڏهغه ڏخواني صفتونه به هم نه کوم دا
 خبره به هم پرېن دم چي کلاب په نچله سينه کني ديو انسان زره
 لرو - يوداسي زره پي کني ڏهرچا دپاره ڏميني محبت او همدرد
 نه سپو ابل ٿه نه وو -
 زه صرف دا تپس کوم چي بيا وڻي ديو پڻتون دتما چي نه وڻي
 گولي، ڏدغه نحوا نڀي انسان په سينه کني سري شوپي -
 بيا وڻي يو تش ڏنامي پڻتون را پاسپدو او ڏدي عظيم
 پڻتون او عظيم انسان په پاڪو وينو ڻي نچله لمن دا غداره کره -

د کلاب غوندي ۽ انسانان هم کني دداسي عمل لائق وي د کلاب غوندي
 پښتون سره هم کني شوک داسي د کي کي او نفرت نه دک سلوک
 کوي ۹

او ..... ! د پرداسي ناپو هه پښتانه شته - د پرداسي د
 ناپي پښتانه شته چي هغوي د بدگمانو او شکونو په بحر سپراب
 کښي لاهوشي او د کلاب غوندي د نپکو او غواڼو ډو انسانانو
 په وينو خيبي منگو لي سرې لري -

نه پو هپنم چي د لاکوم پښتوده - د لاکوم غپرت دے - زه
 نو دداسي غونرو دے اقدام ته پښتو نشم و پلے زه خو ددغه
 ظالمانو دې حرکت غپرت نشم و پلے - داسي قدم نو د پښتو او پښتون
 د پاره پښغور دے - د حرکت د بندلۍ او پي غپرتي يو ژوند دے
 ثبوت دے - حڪم چي کلاب انسان وه ..... بني آردمان خو د دې
 مزکي په مخ بي شمپه دي خو انسانان پکښي د شمپر دي - نو د
 يو انسان وژل خو د انسانيت وژل شول -

نه پوهپنم چي دا خلق ظالمان، انسانان و پي وژني ۽
 اے ناپو هو پښتو انسانان مه وژني ..... انسان گورک ډپو
 په مشكله پيدا کپري ..... د يو انسان نه په لکھونو بني آردمان
 قربان شه - د يو انسان نه په لکھونو بني آردمان لوگے شه -
 روڼو دغه عظيم انسان - دا د پاک زړه ځاوند - دا د مينې
 محبت او شرافت مجسمه کلاب، ..... د تن نه خلوس کاله ۽ کاهو
 يوه ورځ ..... د ماښام په حره کښي ..... سترے ستومانه په تندو

ٿڻدو قدمونو ڏ ٻنارنه ڪورته راروان وٺ - داسي معلومپده
 لڪه چي ڏ ڪلاب نن ڪورته ڊ ڀره تادي وه - خداڻي خبرچي ڇه
 چل وه خونن ڏ ڪلاب زره ڇه ڀي واره غوندي درزپدو - په
 سوچونو او فڪرونو ڪنڀي ورڪ ڪلاب وس چي ڇه ڇه زهره زري ڪڍي
 شي ڇي ڪورته اورسم ..... اوڇه وخت چي ڏ ڪر ڪنڀي شهيد
 ته راورسپدو نو ..... دري ڊوڀي ڊزي اوڇوڀي دري
 ڪولي ڏ تماچي ڏ ڇيپلي نه راووت، او ڏ ڪلاب په سينه ڪنڀي
 بنڀي شوڀي ..... ڪلاب راپرو تو ..... ڪلاب يو ڇو لتي
 او تڪوڀي - ڪلاب يو ڇو فر يارونه او ڪرل - او بيا ..... بيا ڏ
 مور نياز بين روڻي يوه سلگي او وهله او د هيش ڏ پارو
 غلے شو - ..... کلي ته خبر لارو - خلق په يو قو راو چلبدل -
 ٿول را غلل - واره - زاره بنڀي او سري ٿول را غلل .....
 ڀڻه دغه بنڀي ڪنڀي يوه ڏ ڪلاب مور هم وه - دغه مور سرتور
 سر او پڻي آبله پڻي داسي ڪو نٿي راروانه وه لڪه چي ڏ ملا
 ٿيڙي مات شوڻي وي ..... او واقعي چي ڏ ڪلاب ڏ مور ڏ
 ملا تير ڏ تماچي دريو ڪولو دري ڇاينه چپ چور ڪري وه .....
 مور را غل - ڇيڙن نياز بين روڻي ڇي ڇي په وينو ڪنڀي ڪڪر
 اوليدو نو ..... روڻو هغه نقشه زه نشم بيا نوڻي داسي
 الفاظ زما سره نشتر چي زه ڏ ڪلاب ڏ مور ڊ پونتوب حالت پڪنڀي
 احاطه ڪرم - ڊ ڀره درد ناله موقوعه وه ڊ ڀره بو ڪنو ونڪي لمح
 وه - ..... ڏ ڪلاب مور لڪه ڏ پونو ڀي واره او ڀي اختياره چي

او وهلي .... لويو ٿريل ماشومانو ٿريل. بنحو ٿريل - هر چا ٿريل
 ..... نحو پنه ٿريا نحو چرپي مري نه دي ٿروند ي شوي - مور د
 خپل روٽه، په وينولر لے سر په خپل پتون باندي اڀسود لي وه -
 او په ٿريا کښي ٿي د کلاب سره داسي خبري کولي ..... زما خواني
 مرگه کلابه تانوخه جرم نه وکړه چي ظالمانو در له دومره
 لويه سزا در کړه - تانوخه چي تخه يدي ووهغه دي په عدالت کښي
 ويئي ووه - چي تخه دي يدي ووه هم هغه گواهي دي ورکړي وه - نو
 د حقي وپناگني دومره لويه سزا وي .....
 دو ښو! د کلاب مور اوس هم ٿروند ده - د کلاب تور سري
 بي بي او د کلاب بودا پلار اوس هم ٿروند ي دي ټلور کاله د کلاب
 د مرگ روشول - په ټلور کاله کښي په دي کور کښي بيا د چاپه شونډو
 خندا نوره نه شوه هغه ورځ شوه او دا ورځ شوه چي د کلاب
 د مور د سترگو او ښکي او چي نشوي د پلار فريادونه او د
 کلاب د تور سري آهونه ساړه نه شول -
 نو اے د کلاب پاكي مورې او ښکي دي او چي کړه - اے
 د کلاب ښاغليه پلاره فريادونه دي په قلا کړه - او اے
 د کلاب پښتني تور سري آهونه دي بس کړه - کلاب مرنه دے
 ..... بني آدم مرکې دے شي نو انسان نشي مرکې دے - کلاب انسا
 وه - يو داسي انسان چي چا د دنيا خلقوله - د دي کلي او مالت خلقو
 له د انسانيت سبق ورکړه دے - کلاب پخپله يوه مينه وه - يو
 محبت وه يواځو ووه، نو مينه او محبت چرپي هم نه مري -

خلوص او شرافت هيٺ ڪلر نه مري .....

مختوري دي هغه مپند ۽ چچي ڪلاب پيه رنگ زامن ٿي
 زيرو ويلي دي. مختوري هغه پلارن چچي ڪلاب غوندي زامن ٿي
 لوڻ ڪري دي. مختوري دي هغه تورسري چچي ڪلاب غوندي
 ڪنهن انسان ڪ ثبنتن توپ نوم ورپوري دے ..... (و حڪم
 عوزة دا و ايم چچي ڪلاب ژوند دے دے. هغه به ژوند ۽ وي تر
 هغه وخته پوري چچي تر ٿو پوري ڪڍي ڪڍي ڪڍي ڪڍي ڪڍي ڪڍي
 هم ژوند ۽ وي. - او اے شهيد ڪلابه ڪ شهادت دا له يه مرتبه
 دي مبارڪ شه زمونن دا ايمان دے چچي ته پنهنجو اچيل خدا ۽
 په نيلو رحمتونو ڪنهي (نعتي ٿي) - نورا ۽ خدا ۽ بخشييه
 ڪلابه جنون نه دي مبارڪ شه -

دوڪا پاران

عَلَمَهُ يَوْمَ تَرْبِلُ حَارِبِينَ

دنيا فاني ده مپلمانته دي صورتونه

او دنيا فاني ده د دنيا صورتونه د ساعت گهري مپلمانته دي
 هتي پته نه لڙي ڇي ساعت له خه شي گهري له خه شي - هپچاته
 نه ده معلوم ڇي زه به ترصيا پوري ژوند ڇي يم او ڪه نه - ترصيا
 پوري خه ڇي دا هم چاته نه ده معلوم ڇي زه دا ساو، يو خل
 په نوله او ياسم نو ڇي دا به بيا زما وجود ته واپس هم راشي ڪنه
 نو..... نومره ڇي ا تباره د ژوند ڇي ڇڪه نو هو بنسپارا نو

تپه ڪري ده ڇي

عَلَمَهُ يَوْمَ تَرْبِلُ حَارِبِينَ

دنيا فاني ده مپلمانته دي صورتونه

نورا خي ڇي لب د دنيا د حالاتو جاج واخلو، ددي خلقو اندازه
 لږه واخلو - را خي ڇي او گورو ڇي دا دنيا خلق تر نومره حده
 پوري ديو بل ته قربا نپن بي - نومره ڪسان دي ڇي زرو نه
 ڇي انسان او انسانيت په مينه ڪنې ناقلا ره دي - نومره ڪسان
 دي ڇي د بل په غم غمڙنه دي - او د بل سره په زهه ڪنې مينه
 محبت او همدردي لري - په سلو ڪنې يو ڪس به گني دا سڀ وي، په

زړو کښې به یوکس گڼي داسې وي چې د هغه په زړه کښې د هر چا
 د پاره، د نوې انسان د پاره، صرف مینه او صرف محبت وي؛
 .... زما په خیال نو ناممکنه ده - زما په خیال نو ناشونې ده ....
 نشته روهو زمونږ په زړونو کښې مینه نشته، زمونږ په زړونو
 کښې همدري نشته .... مونږه دوستي کوو، مونږه تعاق ساتو،
 مونږه ورورولي کوو، نو دغه دوستي، دغه ورورولي او د
 دغه تعاق مزه دومره کچه وي، چې صرف په مټه مټه وټپه
 لوظونو باندې او شلپښي - ددې دوستي مزه دومره کچه وي چې
 په ډېره معمولي خبره هم په مټه مټه ځایه شي -
 دا حمد او کلاب مثال چې په مخکښې دے، .... د کلاب هغه غار
 غار سینه او د احمد هغه مات تخت به چې هېر نشي - او څنگه به چې
 هېر شي، که کلاب په شکل او نامه کلاب وه، نو احمد هم ترې څه
 کم نه وه، دا حمد په زلمی توپ کښې هم د گوتې اېښودو ځای
 نه وه .... دا دواړه زلمی همزولي وو، دواړو د دوه ویشتم کال
 په چوکاټ قدمونه اېښودلي وو، دواړه دیو کلي وو، دیو کندی
 وو، او دواړه یاران هم وو، .... شپه ورځې یو ځای گډل
 یو ځای کښناستل او یو ځای پاسېدل وو .... دواړه بڼه دوستان
 وو، ډېر نژدې دوستان .... ددغه خوږو دوستانو په یو
 کونتره جهگړه شوه، صرف په یو کونتره - احمد و چې
 زما په بڼه ناسته وه او کلاب و چې زما په بڼه ناسته
 وه .... خبرې گډې شوې .... او دغه گډې خبرې گډې

ڪر ۾ ڀڳي ڇي جهڳڙهه تر ڀي نه جوڙهه شو ه، او ڀيڪ دغه جهڳڙهه ڪڀي احمد
 دومره تاؤ واخستو ڇي لاپو ڪور ته توپڪ ڀي راڻو ڀرو ..... او خپل
 خوب دوست، دچو تي يار، هغه ڇي شپه ورڇي به يو ڄاڻ ڪر ڇڏل،
 د هغه ڪلاب ڀي لڙمون ڪڀي دغو ڪين خبر ڇي گولي سر ڀي ڪري او ڪلاب
 نڪه ڊڳور لندي او پور لڀدو، ڀي زمڪه راپر پوتو او نڪه د حلال ڪري چرگ او پر پڻدو
 ..... لارو احمد ديو ڀي ڪونتر ڀي دسره خپل دوست قربان ڪرو ..... د ڪلاب مور
 سرتوره راغله ..... ڀي زوئي راپر پوته ..... د ڪلاب نو پندا ڀي ڀي
 ڏرا انگولا راغلي، ڀي ڪلاب راپر پوت ڏ ڪلاب ماشوم دور ڏ
 دنيا د حال تو نه ناخبره ڏ ڪلاب سرتو ولاڙ وڻه - او ڀي ماشوم خوله
 ڀي لالا لالا ڪول - ماشوم ڄڻ خبر وڻه ڇي لالا ڪونتر ڀي ڀي ڀي
 ڪڀي لارو - د خپل دوست دلاسه ..... ارمان دے ڇي دغه وخت هو
 دا مزڪه چاؤر لے وے، ارمان دے ڇي دغه وخت خود آ سمان نه ڪا ڀي
 ور پڻ لے وے، خو ..... نه مزڪه او چاؤده، او نه ڏ آ سمان نه ڪا ڀي
 او ور پڻد ل نو ڀي چا چا به مزڪه چوي - ڀي ڪومه ڪومه واقع به
 د آ سمان نه ڪا ڀي ور پڻي - دا ڪڀي صرف ڪلاب وڻه ڇي خپل دوست
 د زير ڀي سر او وڻستو، نه ..... دا سڀي ڊپر ڪلابان احمد يانو د زير ڀي
 سر وڻستلي دي او لابه ڊپر احمد يان راپاسي او ڊپر ڪلابان به ڏ
 يو ڀي ڪونتر ڀي دسره زاره وي، ..... نو ڄڪه نوننه مزڪه ڀي
 چوي او نه ڏ آ سمان نه ڪا ڀي ور پڻي ..... لارو ڪلاب د دنيا نه
 تپرشو، ..... ٿواني ڀي خاور ڀي اير ڀي شو ..... مورهم ورله ڏ واده هغه
 جوڙهه راواخسته ڇي ڪومه به ڪلاب ڏ واده ڀي پائنگ اڇوله ..... او

هم هغه ډ واده کوله لنگي ټي ورتا، په سرکړه ټي په کوي باندي به
 ده ډ واده خهره تړله ..... دکلاب مړه، لکه د واده د زلمي خاورو
 ته او سپار له شو ..... راځي چې دکلاب د غم داستاني دلته پرېږدو
 ..... پرېږدي چې دکلاب مور لکه د لېونو د شپي په خوب کښي کلاب
 کلاب چغې وهي پرېږدي چې دکلاب نوښدي د دور په قبر خوري
 وري پر ټي وي ..... پرېږدي چې دکلاب پلار د زوځ په قبر هره
 ورځ دکلونو نوي نوي خهره غوروي او پرېږدي چې دکلاب
 ماشوم رور هم د غسي د لالا لالا ريښک غبروي ..... کورو
 به چې ترڅو به دکلاب مور په خوب کښي کلاب کلاب چغې وهي تر
 ټوبه دکلاب نوښدي د دور په قبر خوري وري غورېږدي وي
 ترڅو به ټي پلار هره ورځ د زوځ د قبر د پاره نوي نوي خهره
 راوري او ترڅو به دکلاب ماشوم رور لالا لالا کوي - د مړي مخ سور
 د هرقسم زخمو نه د وخت سره سره پخپله ټوله ورولي .....
 راځي چې لږ د احمد خبر واخلو .... د قاتل احمد د چالاسونه چې دخپل
 خوب دوست په وينولې شوي وو چا چې دخلور وروپود کونتر د پاره خپل
 يار وژله و - دغه قاتل احمد پوليس او نيو و .....
 ..... لاره مقدمه شروع شوه، درنا ورځي قصه وه، په دريمه
 پېښي کښي احمد شيشن شو - او شيشن احمد ته د پېهانسې فصله
 واوړوله - او احمد د پېهانسې په کوټه د ننه کېه شو ..... د لويو
 لويو فولادي ټمبو شاته، کوم ځاې چې په انسان د دنيا باد هم نه
 لږي - په هغه ځان له کوټه کښي ز ليم احمد چې ايله شونډه ټي شنه
 شوې وه، چې په سر ټي لاد واده خهره نه وه تړلې - چې لاپه پالنگ

نه وُه اودر پد لے - چچي په دولي پسي ئي چالا آلا نه وي ناري كسري،
 هغه احمد د پها نسي په كوتبه كښي بنديوان شو، دا احمد مور
 هم د زوئ د شهرې ليدو په ارمان وه، دا احمد نو پندي هم د
 رور د دولي په طمع وي، دا احمد پلار هم د زوئ د واده خوشحالي
 ليدل غوښتل، نو هر څه لارل تالا تر غه شول، د شكو كوټښي
 د سترگو په رپ كښي وړانه شوه، ..... احمد په ژوند وني لارو
 .... پلار ئي د پري منډي تر پري او وهلي، ا پيلونه ئي او كړل -
 رحم در خو استونه ئي او كړل، نو د كلاب خون احمد ته اونه بڅښلے شو،
 او د پها نسي حكم په ځاے پاتې شو، ..... تاريخ مقرر شو، چچي د
 راتلونكي مياشتي په څلورم تاريخ به احمد پها نسي كښي - نو احمد
 لا اوس هم د پها نسي په كوتبه كښي په دې انتظار ناست وُه چچي
 اپيل به منظور شي، نو هر كله چچي احمد خبر شو، نو د دنيا د ژوند
 نه ئي ټوله توجه آخرت ته او گس ځده، احمد په خپلو كړو پښمانه
 وُه، بي شانه د پښمانه، د هغه نه د كلاب شهر د يوې لحظي
 د پاره هم نه هېرېده - او څنگه به هېرېده؟ ولي كلاب كښي د
 احمد دوست نه وُه، ..... دوست ئي وُه، يار ئي وُه، نو ..... د دې
 باوجود هم د كلاب قاتل وُه ..... رو نو د پها نسي نه يوه ور ئي
 اكا هو ټول خپل خپلوان دا احمد د آخري ملاقات د پاره چېل ته
 لارل ..... هر چا ژرل ..... هر څوك خفه وُه ..... او احمد؟ د
 احمد په وجود كښي ساه نه وُه، تك زيريكه كور كمان، غونډه سونډه
 توره بديره ئي ساتلې وه، په لاس كښي ئي تسبي وي - څومره ښكلے

ڀنڪار ڀڏو احمد ؛ او ڀنڪلے به وڻي نه ڀنڪار ڀڏو ، آخر جوان وه ،
 زلمے وه .... احمد دتو لونه بجنده او غوڻننه ، دهر چانه ڻي بجنده
 او غوڻننه ، او چي زغم ڻي تمام شو ، نو ستر کي ڻي پتھي کسري ،
 آواز ڻي دد شو .... تھول خلق سري ستر کي دجهل نه داوا پس شول ...
 رونو ره تاسوته نشم و ڀيلے چي هغه شپه د احمد مور ، پلار اونو پندو
 په کوم قيامت کيني تهره کره .... توبه خدايه توبه دشمن ڻي
 دداسي شپي نه ساقي - نو ڻي مسلمان دداسي اوازنه ساقي د احمد
 مور نو توله شپه سک د پونو وازه نوله اسمان ته نيولي وه ، د
 احمد خو پندو و نو توله شپه آسمان په سر راخسته وه ، يقين
 او کري رو نو چي په دغه شپه تھول کلي خوب نه وه کرے .....
 خدا ئے خبر چي په احمد به دا شپه څڙکه تهره شو ڻي وي .. چي احمد
 له څه وخت دجهل عمله دا غاڻي وي ، د شپي په چپه چپيا کني ، چي
 تھول عالم په خوابه خوب اوده وه ، چي په دغه وخت کني دوئي
 احمد د پھانسي تختي ته روان کرے وي ، نو چي دغه وخت به
 دا احمد څه حال وه ، چي دغه وخت به احمد قدمونه څه رنگ پورته
 کول ، چي د پھانسي په تخته به څرنگ ولاړ وي - او چي څه وخت
 د پھانسي تختي دکرک سره مخ په ڀنڪته تلي وي نو چي دغه
 وخت به احمد څه ويئي وي ؛ .... توبه خدايه توبه - يا الله
 توبه - يا الله ال اولاد ڻي دداسي ورڻي نه اوساقي - نو ڻي مسلمان د
 داسي وخت نه اوساقي - آمين - سکر په توره نهره د احمد مري کلي
 ته را ڏرسولے شو ، .... تخت ڻي مات وه د احمد مور سور رومال د احمد

دمانا تخت نه چا پوره ڪسرو، زما په خيال چي دارو مال ٿي سور سائلي وه،
 چي د واده د نڪريزو په شپه به پري احمد له ڪجهه گوت ته ٿري -
 احمد مورهم زوئي ته د واده جو ره وانعوستوله اود واده قوله
 او لنگي ٿي ورته په سرڪرل - احمد په ڪت ڪنبي پروتا وه - په
 هج باندي ٿي د زمي توپ نخبني نبتا ٿي ٿرڪند ٿي بنڪار پي -
 دو ٺو دا احمد سور او نو پند و چي په دغه ساعت، په دغه
 وخت ٿه ڪري دي هغه نقشه ره تاسوته نشم بيا نولي - الله دي احمد
 او نخبني ..... ره منم چي هغه قاتل وه، تود انسان نه په غصه ڪنبي
 تل داسي حرڪتونه ڪنبي چي بيا په پنهنجهانه وي - الله دي ڪلا ب
 هم او نخبني ڪر چي هغه شهيد وه ،
 نو اے رو ٺو | اے د ٺو اني په مينه مستور ٺو - اے د
 غفلت په خوب اوده رو ٺو دخداي خاطر او ڪري چي لڙ ساره ٺوري -
 لڙ دوصاي نه ڪارا خالي، د انسان ويشتل د انسان و جل ڪه هر ٺو
 اسان دي نو انجام ٿي ڊپر عبرتناڪ دے - د داسي عبرتناڪ مرگ نه
 دي الله تعالي هر مسلمان سا ٿي - راشني په دي خپلو زبونو
 ڪنبي مينه محبت را پيدا ڪري د انسان سره مينه او ڪري چي خداي
 درسره مينه او ڪري چي دين او دنيا دوا ره مونعائسته شي -

عالمه يوتربل زار پڙي

دنيا فاني ده مپلمانئ دي صورتونه

ترپور

د ذره پرهرونه که په ژړا رغېدے شوے نو ما به د اوتیکو
 په خاکے په وینو ژړی وے - د ذره زخمونه که په ژړا جوړېدے
 شوے نو ما به په رتو رتو ژړی وو - خود ا زما ذره زخمونه
 چي زه ټي ناقلا ره کړے يم - او دا پرهرونه چي زما د شونډو نه ټي خندا را شوکولې
 ده د ا زخمونه او دا پرهرونه نه په ژړا رغېدے شي او نه په انگولا -
 ترخو پورې چي زمونږ په معاشره کېني غلطه پښتو شته - تر
 تو پورې چي زمونږ په معاشره کېني انصاف صداقت او مينه
 محبت نه وي را پېدا شوے - ترخو پورې چي يو انسان بل انسان
 خپلې سينې ته نه وي را نژدې کړے نو زمونږ په معاشره کېني
 قلا ري ده شي را پېدا کېدے - سکون نشي را پېدا کېدے -
 اطمینان نه شي را پېدا کېدے او د ما غونډې حساس طبيعت ^{ند} خاو
 به تل ناقلا ره وي - تل به پرېشانه وي او تل به ټي په سترگو
 کېني د غم او افسوس رنهي رنهي او بنکې خپلې بي - اے لويه
 خدايه دا انسان وې داسې بي مينې شو - د انسان ذره نه هغه
 مينه او محبت وې داسې اوو تل - انسان وې په حيواني خوڼونو
 کېني داسې را و نغښتے شو - انسان خولاړو حيوان شو بلکه په

حُني موقعو کڻي نوانسان دَ چوانيت ددرچي ته هم راپر پوتو
 اے لويه خدايا دا به تر کومه پورې يوانسان دَ بل انسان
 وينې تخني - تر کوهي پورې به انسان دَ انسان په وينو خپل
 لاسوته لري - انسان به دَ انسان په مري چاره راکادي ؟
 اے لويه خدايا ته په خپل فضل و کرم سره انسان صحيح انسان کري -
 چي ستا په دې بنکله اورنگينه دنيا کڻي سکون او اطمینان راپيدا
 شي - چي دا بنکله دنيا چي دَ بد رنگ والي او کنده والي په لور په
 تندی سره روانه ده چي دَ دې بنکله قائمه پاتي شي - چي دا دنيا
 ستاد مخلوق دپاره ددوزخ په حائے جنت شي هغه جنت چي هرخوا
 ته پکڻي خوشحالي او اطمینان وي - چي هرخوا ته پکڻي مينه او
 محبت وي - داسي دنيا چي يوانسان پکڻي بل انسان خپل سيني ته
 رانزدې کري - چي انسان پکڻي انسان ته دَ رور په سترگه او کوري
 چي يوتر بور په کڻي بل تر بور ته دَ تر بور په سترگه نه بلکه دور
 په سترگه او کوري تر بور زمونږه رور دے - تر بور زمونږ
 دشمن نه بلکه زمونږ مڙي دي - تر بور زمونږ دشمن نه بلکه
 زمونږ ملا تر دے - ديو نيکه اولاد هم چري ديو بل دشمن کڻي
 شي - په وينه شريک هم ديو بل وينه توپولو ته تيار پدے شي -
 خپله وينه هم شوک توپوي - دَ خپل رور په مري هم کڻي شوک چاره
 راکادي - دَ خپل تر بور سينه هم شوک په گولو غار غار کوي
 نه ... هڻم کله نه دا خبره عقل او دماغ نه مني چي يورور دې
 راپاسي اوبل رور له دې په دې وجه په مري زور کري چي معاشرې

هغه له د ترپور نوم ورکړے دے - يو رور دې د بل رور په سينه
 کښې شپږ گولي ځکه سرې کړې چې معاشرې دغه رور د ترپور
 په کرکجن نوم ياد کړے دے نو د دې دومره دليلونو باوجود
 هم د دې دومره حقيقتونو باوجود هم زمونږ په معاشره کښې
 ترپور ته د دشمن په سترگو کتے شي - ولې ډ ځکه چې ترپور مونږ
 نځپل ميراث خوښ گڼو - ترپور مونږ نځپل سيال گڼو - او پښتو
 هرڅه زغملے شي نو نځپل ميراث خوښ نشي زغملے - هرڅه برداشت
 کولے شي خو نځپل سيال نشي برداشت کولے - او دا زمونږ د تنگ
 نظری غټ ثبوت دے - دا زمونږ د ناپوهی ژوند ے ثبوت دے -
 دا خبره د دې ثبوت دے چې زمونږ په زړونو کښې بغض دے - حد
 دے بدگمانی ده - که چېرې زمونږ په زړونو کښې بغض او حسد
 نه وے که چېرې زمونږ په زړونو کښې بدگمانی نه وے نو مونږ
 به ترپور ته دشمن په سترگو نه کتل - ترپور به مونږ رور نځپل
 نو او نوبز ے او نځپل ملا تر گڼلو - نو ارمان چې مونږ د حقيقت
 نه سترگې پټوو - او زمونږ د حقيقت نه دې د سترگو پټولو عمل
 دېرې خوښي وړانې کړې - دېرې تور سرې ې کونډې کړې چې
 ماشومان ې یتيمانان کړل - او خداے خبر چې نورې به څومره
 خوښې د کرکې او نفرت په دې تنور کښې ورتپنې - ځکه نو
 مالہ ژر را راځي -

د دېرې مودې خبره نه ده - د کلونو خبره هم نه ده -
 د دوو مياشتو خبره ده چې يوه ورځ چې د ماښکر نر په زړه پورې

شو - ڇڏي تمرخيل مخ ڏ تاتري ڏ غرنه ڏ پناهه ڪولو ڏ ڀاره ڀه ٿندي
 ٿندي مخ ڀه قبلي روان وءَ - مارغان او ڪارغان ڀه ڀيره ڀيلو
 ڀيلو جالوته ڀه اوت وو الغاؤ تلغاؤ ڀي جو رکڙه وءَ - ڏ مارغانو
 ڀه ڏغه الغاؤ تلغاؤ ڪنڀي ملوڪ خان ڏ جوارو ڏ ڀٽي نه ر ڀي ڀه لاس راووتو -
 ڀه نولو ڪنڀي جب جوب وءَ - ڀه تندي ڀي لاس ڪنڀي نمر ڀي آءُ
 ته ڀي اوڪتل - خدا ئي خبر ڇي ڇه ڇل وءَ نن ملوڪ خان ڏ ڀر
 ستره ستره وءَ - ڀه ڏرنو قدمونو ڏ ڀٽي نه را اووتو - لاڙو ڏ
 لڱتي ڀه غاره ڪنڀي ناستو، اودس چار اندام ڀي اوڪرو - او هم ڏ
 جوارو ڀه ڀوله ڀي ڏ ماڻهام ڏ نمونج نيت اوٿرو - خدا ئي خبر ڇي
 ڇه ڇل وو نون ملوڪ خان ڀه نمونج ڪنڀي ڏ ڀيل خدا ئي سره ڀه
 خبرو ڪنڀي ڏاڀي ورڪ وءَ ڇي ڏ ڀر وختي وانستو - او ڏ نمونج نه
 ڀي ڀي يوه لنگره شان ڏعا اوڪڙه ... وو خدايا ايمان ڀي نصيب
 ڪڙي ، لاسونه ڀي ڀه مخ را بنڪل او ڀنڀ ڪورته را روان شو - خدا ئي
 خبر ڇي نن ڏ هغه ڪورته وڀي ڏاڀي تادي ده - وڀي ڀي ماشوم زو
 سڀنور، ڏاڀي ڏ ڀر ڀه زڙه را اوورڀو - لڪه ڇي ڏ ڀر ه موده شوڀي
 وي ڇي ڀيل نياز بين زوئ ڀي نه وي ليدلے - ڀه زڙه ڪنڀي ڀي
 ڏ سڀنور سره خبري ڪوڀي را روان وءَ اوڇي ڏ شهيد ڪندڙ و نه
 را و وڙڀو نو ناگهانه ڏ پور دل خان ڏ تماچي ڏ نلي نه سرڀي گولي
 لڪه ... بي لمبي، اووڀي او ڏ ملوڪ خان ڀه سينه ڪنڀي ڀي شوڀي -
 گولي ڀي شوڀي او ملوڪ خان هم ڀي شو - هيڻ ڀي او نه وے -
 ڇڏو ڏاڙه ڀي ڏ ڀوڀي نه او نه و ته صرف رومره قدر له ڀي اووے

دو خدايا ايمان ۾ نصيب ڪري ”

ملوڪ خان بنهه ٿوان وهه - او دغه بنهه او بنڪله ٿوان دپور دل خان
 تربور وهه - تربور! چي مون ورتنه د بيري بوري وايو - تربور چي
 مون ٿي دشمن ڪنو - دپينتوپه لغت ڪنبي تربور دشمن دوپم نوم
 دے - حالانڪي دخدا ئي په تين د انسانيت په نين تربور دشمن نه
 دے ورور دے - تربور د بيري بور نه دے ملا تر دے - تربور د يو
 نيڪه اولاد دے او ديونيڪه وينه ٿي په رگونو ڪنبي توپونه وهي -
 خوددي دومره نردي ترون باوجود هم پور دل خان راپاسپدو
 او خيل دتره زوے ٿي شيرن دزه اوويشتو - وٺي... ۹ ٽڪه چي
 ملوڪ خان په دڪه حجره ڪنبي پور دل خان ته خبري ڪري وي - دبدو
 چارو ٿي منع ڪرے وهه - خبري د بيري بنبي وي ٽوڪه ملوڪ خان نه
 وے ڪرے - دا خبري ڪه بل هرچا پور دل خان ته ڪرے وے نو خبر
 وهه خود ملوڪ خان دا حق نه وڃي پور دل خان ته ٿي دا خبري ڪرے
 وے - ٽڪه چي ملوڪ خان د پور دل خان تربور و - او د تربور خبرو
 پور دل خان دومره په غصه ڪرو چي خيله غصه ٿي داسي اوويسته
 چي د تربور په سينه ڪنبي ٿي شيرن کولي سر ڪري -

د ملوڪ خان ماشوم زوے د پلار د راتلو په طبعه ڪله ڪور
 ڪله ڪوڙي ته تلو راتلو - نن د سنفوس هم خيل پلار جوڙي دس
 يادپدو - ٽڪه خو ٿي داسي چي صبري ڪوله - نو ماشوم سنفوس
 نه وهه خبر چي دهغه پلار د تربور و لي د سره زار شو - ٿي پرما سختن
 چي د ملوڪ خان مرے ڪورته را ورتنه شو نو ماشوم سنفوس د پلار لاري

ته په ڪٿو ڪٿو ڪٿي اوده شوع وُه نو په خوب ڪٿي به ٿي اوچي
 اوچي سلگي وهلي ..... جوڙي دغه پاڪ ماشوم په خوب ڪٿي
 د پلار د مرگ ٿوله ننداره ليداله حڪم خو ٿي په خوب ڪٿي ٿرل -
 حڪم خو ٿي په خوب ڪٿي سلگي وهلي د اسي سلگي چي د راويندو نه پس هم
 په خندا بدلي نه ٿوي - د سڀور ٿرندو يوه سلگي شوه د اسي
 سلگي چي ٿول عمر به دده په ماشومو شونڊو و نوره وي - د
 تربورولي سلگي - د ڪرڪي او نفرت سلگي - د غلطي پڻتو او غلط
 احساس سلگي ... الله پاڪ د ڀي په موبن رحم او ڪري - الله پاڪ^{دي}
 زمونڊ د زرو نونه بفض حسد او ڪينه او باسي - چي دا د تربورولي
 په ناولو جذبو ڪٿي ٿاڻا شوع د نيا په موبن جنت شي - آمين

وی بابا

(اسو پیلے) دنیا د غمونو کوردے - او... واقعی چچی دنیا د غمونو کوردے، که دنیا د غمونو کوردنه وے نونن به سڀفور ماما داسی پونے سپیلنے نه گرجیدو، نن به سڀفور ماما داسی خیر پی گرجیدو نه گرجیدو، ... مال شته خود سڀفور ماما چا پی شلید لے دی - دولت شته خود سڀفور ماما پونے سپیلنے گرجی - وپی؟ د وپی جواب دارے چچی دولت گورے دهر مرض دارونه دی، دولت دهر مصیبت علاج نه شی کولے - اے په دنیا مپنو روپو راشی د سڀفور ماما د حال نه عبرت واخلی - اے په دنیا پسی ایمان نخرشوونکو راشی د سڀفور ماما د قصی نه سبق واخلی راشا وگوری چچی دولت د انسان نه غم نه شی اخیستے - صرف دولت انسان له خوشحالی نه شی ورکولے، بعضی وخت په شته دولت کبھی انسان پونے شی، په شته جا پیداد کبھی هم انسان بر بندر شی، د خندا شی ... زه تاسو شخص نگ پوئے کرم روپو، زه تاسو ته په کومو الفاظو کبھی اوو پم روپو، چچی راشی، اے په دنیا مپنو دولت ته سجدی نگول پرین دی ... دولت ته جکجگی او سلامونه کول پرین دی - دولت د پاره خیل ایمان نه مہ نخرشوئی - خیل انحراف مہ نخرشوئی دولت د پاره

ڇيل ضمير و نه مٿي ڇڙي ڪوئي، حڪم ڇي دولت هڻڻ ٿين نه دے،
 دولت هڻڻ نشي ڪولے، دولت دانسان نه هر غم نه شي انستے، هر
 مصيبت تر ڇي نشي انستے۔ هر نهوشحالي ور له نشي ور ڪولے، ڪه
 دولت او جا پُداد دا هر ٿڻه ڪولے شوے نونن به ڇي د سڀو
 ماما ذره ڀه پر هرونو باندي مرهمونه اڀسودلي وو، نن
 به ڇي د سڀو، ماما د دردمنه ذره ٿڻه درمان ڪرے وه
 ..... ٿومره لوڻ غم غريب ته ور تر غار ٿوے دے۔ انسان ڊپر
 سخت دے ڪني نو پڪار خود او ڇي سڀو، ماما هم هغه تماچه
 ڊي ڇيلي ڪپدي ته رارولے وے، يا ڇي د ڇيل ذره سرته نيولے
 وے، ڇي د ڇيل زوے سره دے هم دتوس لحد توس و ٿيو ته
 تله وے، نو سڀو، ماما نه سرته تماچه اونيوه اوننه ذره
 ته، حڪم ڇي خان خوب دے ڪنه، ..... ڊپر خوب دے۔ دمور پلار
 نه خوب۔ د بنڇي نه خوب، او د اولاد نه هم خوب، ڪه خوب
 نه وے نو ..... يوه ور ڪوز ما ٿيگر سڀو، خان ڊپتهي نه
 سترے ستومانه راغلو، .... لاپه ڪٿه نه وه ناست۔ ڇي خدا
 خير ذره ورته ٿڻه اووے ڇي نڀغ لارو ڪوتهي ته تماچه ڇي
 راوا نسته، په ڪٿه ڪنهي ڇي خان ته ڪڀنوده، او دا ڇي خيال وه۔
 ڇي لڊمه شي نو تماچه به صفا ڪوي ڊپر موده اوشو ڇي صفا
 ڪر ڇي ڇي نه ده، هسي نه ڇي زنگ شي ..... سڀو، خان غريب ٿڻه
 خروء ڇي ..... په ڊي ڪنهي د سڀو، ماشوم زوے شڪوس راغلو
 ..... در بابا ڊا ڇي هون ڇي ..... در تماچه ده ڊپر .....

چھُ کي هُن ۽ ” ..... ٻه ڊي به ڊڙي ڪوڙو بنهه “ ..... ” لاکه ڇي زه
 ٻه ڊڙي اوڪرم “ ..... نه ڀڳي ڇي ته لوڻ شي نو بيا به ڀري
 ڊڙي ڪوڙي بنهه “ ” نامالا اوس لاکه زه ڀري اوس ڊڙي ڪوم “
 ..... ” درته و ڀم ڇي لوڻ شي نو بيا به ڀري ڊڙي ڪوڙي “ ...

” هس هس مالا اوس لاکه “

” درته و ڀم ڇي مڙ ڪوه ورانے “

” نازه به ڀري ڊڙي ڪوم “

” نه منع ڪڀري ۽ ڪه ورانے ڪوڙي نو اوبه دلیم “

اڻ سڀوسر خان تماچه راوا خسته، دهغه دا خيال وه چي تشه
 ده اود زوڻي د ويرو لو ڊياره ڻي هغه ته اونيوه - اوپه ڊي ڪڀي
 ڊڙ شو، .... ماشوم پر ڀڳي را پر پوتو اود را پر پوتو سره ڻي چغه ڪڙه
 ” وي بابا بيا به نه ڪوم “ ..... ماشوم لکه د حلال ڪري چرگ
 ٻه مزڪه اولو غريپا و، مور ڻي رامندڙه ڪڙه ..... او سڀوسر هم ٻه
 وينو لپت پيتا زوڻي د مزڪي نه را پوس ته ڪڙه و، ڇيڻي سيني ته ڻي
 رانڙ ڊي ڪڙه و، ..... ماشوم ٻه وار خطا سترگو د پلار مخ ته اوڪتل،
 اوپه سترگو سترگو ڪڀي ڻي پلار ته اوڪي ڇي ..... و بيا به
 نه ڪوم بابا، زما ڊي توبه وي بابا - پام ڇي بل ڊڙا ونه ڪڙي
 بيا “ ..... او يوه سڱي ڻي او وهله ..... او ددغه سڱي سره
 ماشوم شڪور د پلار ٻه غيڻ ڪڀي رخ پڇ شو - مور ڻي ٻه مخ
 را باندي ڪڙي، د سرو پڻتھ ڻي (وشوڪول، جاڳي ڻي تار تار
 ڪڙي - او سڀوسر ڇيل ماشوم زوڻي هم هغه رنگ ٻه سيني پور ڻي

نیولے وه ..... حق، حیران وه چي دا خه وو او خه اوشو -
 داسي معلومده چي لکه سڀفوس خکه ماشوم زوئ په سيني پوري
 نیولے دے، چي دا خيله ساہ د هغه په وجود کيني دا خله کري -
 سڀفوس دا غوښتل چي زما ذريه حرکت دي بند شي نو چي دشکور
 ماشوم ذره بيا په ټوپونو شي، .... سڀفوس غوښتل چي زما
 سترگي دي پته شي نو چي د سڀفور رني رني اونه چي
 نوکي سترگي بيا او غريبي - تونه د سڀفور ذريه حرکت
 بند شو، اونه دشکور ماشوم ذره بيا په ټوپونو سرشو ..... نه
 د سڀفور سترگي پته شو، اونه دشکور رني رني اونه
 نوبني نوبني سترگي بيا او غريبي ..... سڀفور شکور بنکل
 کرو، په دواړه مخه ټي بنکل کرو، په دواړو سترگو ټي بنکل
 کرو، ..... د سڀفوس خوله دشکور په سرو سرو پاڪو وينو
 سره شوه ..... داسي ښکارده چي لکه سڀفوس دشکور وينې
 څښلي وي، د خپل نوب زوئ وينې، د خپل نياز بين زوئ وينې
 ..... او دته د سڀفور زغم تمام شو، حوصله ټي ختمه شوه يوه
 سپسه کريکه ټي او وهله - جاپي ټي اوشکولي اولاپه کوخه
 اووتو ..... سڀفوس پونه شو نه دشکور د جنازي نه خیر شو
 نه دشکور قبر له راغلو، نه ټي شکور لحد ته کوزکرو اونه
 ټي په لحد کيني دشهيد او نياز بين زوئ مخ اوکتو، سڀفور ماما
 چي هغه پونه دے، نولا خدا ئے خير چي ترڅو پوري به پونه وي...
 په لارو کوڅو کيني به کري - شلېد له جاپي سرتور سر - پيني ابله پيني

بالکل چپ خاموش، پتھي سترگي زور بند سر، لکھ چي دڄھ پھ تلاش
 کني وي، لکھ چي ڄھ لٽوي.... او! سڀ فور ماما دڄھ پھ لٽون
 کني دے.... د سڀ فور ماما نه شڪور ورک شو دے دے - ماشوم شڪور،
 نياز بين شڪور ماشومان نو ورکبي، تل ورکبي - او بيا را پيدا
 کبي،.... نواے بد قسمته سڀ فور ماما، شڪور به پيدا نه شي -
 شڪور پھ داسي لار ورک شو دے، چي د هغه لاري ورک شوي چري
 بيا واپس نه دي را غلي، هغوي بيا نه دي پيدا شوي - نوته ڄھ
 له زور بند سر او تپتھي سترگي گرڄي، ته وڻي داسي سرو هله برو هله
 گرڄي - ترڪو پي پوري به گرڄي.... اے بد نصيبه سڀ فور - اے
 بد قسمته سڀ فور، زه ڄھ او وڻم چي ته ڄومره بد قسمته ڄي....
 ستالاسونه دخيل ماشوم زوے پھ وينو لري شوي دي؛ تاخيل
 نياز بين زوے پھ غر پد لو سترگو پھ خيل لاس وڙلے دے؛ ڄڪه
 ته پونے شوے؛ ڄڪه ته داسي سرو هله برو هله گرڄي؛
 اے روڻو! اے پڻتو روڻو! داسو دومره بي احتيا طه
 وڻي ڄي، داد وسلي سره تاسو داسي لوڻي وڻي کوي - داد وسلي نه
 تاسو ڄھ جو رکري دي، چي هر چا به يو يو سسپار غاري ته اڇولے
 وي، چي هر چا به يو يو اور لٽونے پھ او به کري وي - او هر دتما چي
 او تويڪ خاوند به کوب کوب پھ نڄر وگرڄي - د شرافت معيار کني
 تماچھ او تويڪ شو - د موتبدي معيار کني وسله شو،
 مه کوي روڻو بي ضرورته وسله مه گرڄوئي - هڻم ضرورت نشته
 چي هر ڄوک د ڄاني سره وسله گرڄوئي - ڄومره هوني دي تويڪو

تماپو وراڻي ڪري - ٿومره تور سري ٿي ڪو بندو ڪري، ٿومره ڪلهي
 ٿي ڊڪل ڪيو نه اڪاهو اورڙو ٿي - نوا ۽ دوسلو خاوتدا نو دخدا ٿي
 خاطر اوڪري او وسلي سره لوپي مه ڪوئي - حڪه چي وسله ڊيس
 ٻي اعتباره ٿيند ۽ -

او ات پفور ماما خدا ٿي ڊي ستا ڊي غم ٿي ٿوند
 خاتمه اوڪري - الله ڊي تاله صبر ڊڪري - او الله ڊي ستا دا
 پون توب په هود توب بدل ڪري - دنيا د غمونو ڪور د ڊله
 غم شته - مصيبت شته - پر پشاني شته، او ڊي غم - مصيبت
 او پر پشاني علاج نه ستا دولت ڪول شي او نه ستا جا پنداد -
 په عقل ستا دنن علاج ڪران د ۽ - هغه چا تپه ڪري ده چي -

۽

دخدا ٿي په لوئي ڪرم به ڪپي
 په عقل ڪرانه ده زما د جانا مينه

أحمد

(اسو پيلے) احمدہ خدا ئے گواہ دے چي ستا پيه سترگو کبني د او بيگو
 سڀلاب د انسان زره زره اوبه اوبه کري - زه هه اوکرم، که دا
 غم دا خستو وے نو مابه درنه هه قدرې کم کرے وه.....
 که زما وس کپدے نو مابه ستا دې پرهر پرهر زره له تیکور
 ورکرے وه - مابه پرې مله مونه او پا هي ايسود لے وے -
 مابه ستا د زره دا سپرې سپرې سرپکي لبې قلارې کرې
 وې..... نو هه اوکرم.... زه هه نشم کولے.... محکه هغه
 سوزي چي اور پرې بلپني.... زره هغه نو کيني چي
 پرهرونه پکني جور شوي وي.... سترکي هغه زريني چي
 د زره تسکين او آرام ئي چا لوتلے وي.... ته نومره
 يد قسمته ئي احمده!..... ستا پيه بد قسمتي نو مال زره
 را ئي..... چي ته زره نو خدا ئے شته چي ماته دا خپل
 زره وايي چي زه هم درسه په چغو چغو او زارم -.....
 حکه چي ستا غم زما زره هم ناقلا ره کرے دے.... زما د
 شپي خوبونه ئي هم زمانه راشوکولي دي.... زه منم چي
 آفتاب ستازو ئے دے.... زه منم چي آفتاب ستا د زره تیکره
 وه.... زه منم چي آفتاب ستا د امیدونو مرکز وه، حکه چي

ستا مشرے زوئے وءُ ..... د تہو لونه مشرے ..... تا د آفتاب سرد
 ثومره خواری کرپی وپی - ثومره شوا خون دپی ورسره کرے وءُ
 ..... او اوس ؛ اوس ایله ستا د اوگونه پپتے لب سپک شوے
 وءُ ..... اوس آفتاب تانہ ستا غمونه پہ خپلی ماشومی تختی انستی
 وءُ ..... آفتاب د پروان وءُ کنہ ؛ د پر شوخ وءُ کنہ ؛ .....
 تابه د هغه نہ ہمیشہ سرتیکولو کنہ ؛ .... وپی بیا ہمچی دکله
 نہ د هغه شونڊه شنہ شوپی وه ، نو ستا د ملا تیر مضبوط
 شوے غونڊی وءُ .... تا پہ خپلو مٹیو کبھی طاقت غونڊی محسوسو
 .... حکه چي آفتاب ستا مشرے زوئے وءُ ..... او مشرے زوئے د
 مور پلار د ملا تیر وی ..... خون ستا د ملا تیر مات شو، نن
 تہ بیا خپلی مٹی کمزوری محسوسے .... حکه چي آفتاب ستا د
 سترگو تور آفتاب .... د وختانہ اکا هو .... تہ غمونو او
 مصیبتونو تہ یوا چي پر پینسوری .... لاپرو آفتاب پہ قول عمری
 نوابه نوب اوده شو، او تاتہ ئی یونہ هپریدونکے غم .... یونہ
 قلا رپونکے درد .... یونہ ختمیدونکے مصیبت پر پینسودو .... احمد!
 ستا غم کہ هرتونہ هپریدونکے دے، خودا غم به تہ هره وپی .....
 ستا درد کہ هرتونہ قلا رپونکے دے، خودا درد به تہ په خپل
 همت او په خپلی حوصلی قلا ره وپی ..... تہ به دپی غم ته غاره
 عمری ور چي .... تہ به دپی درد له سینہ په سینہ ور چي .... تہ انسان
 ئی ..... تہ سلمان ئی ..... انسان د هر مصیبت مقابله کولے شی .....
 سلمان هرې سختی ته غاره بدوی ..... راجه روره راجه .....

د آفتاب د قبر په خازو او بنگي مه تويوه ..... د آفتاب قبر ته ژر
 مه کوه ..... پر پزده چي دا زلمه شهيد ..... پر پزده چي دا ماشوم
 شهيد د دنيا د لاجونه بي غمه د جنت په رنگينو کبني د آرام او اطمینا
 ژوند تپو کړي .... را پاسه .... را حه ...

روڼو! دا احمد زمونږ د کلي - زمونږ د چم کاوندو یونړه
 نرو چکي کمزورې سرې دے ..... نو دې نري نرو چکي انسان له
 قدرت پر همت ورکړے دے - په دې مانده هډوکو کبني لويه
 حوصله او لوئے زغم پروت دے .... د احمد د ژوند نوي حالات به
 پر پزده - زاره واقعات او زاره حالات به نه را ياده وو ..... خود
 نن نه پنځلس ورځي آگاهو د دې احمد مشرے زوئے آفتاب سحر وختي
 په ساپکل سور د کورنه خوشحاله خوشحاله مگر وسره سکول ته
 روان شو .... توله ورځ ئې په سکول کبني سبق او وپلواو ما سپڼين
 پاؤ باندي يوه بجه د سکول نه چهټي شو ..... په ساپکل سور د
 کلي په لور روان شو ..... د تپولي ورځي سبق د آفتاب مخ مراوے
 کړے وه ..... په خپل ترنگ کبني کورته روان وه ..... په خپل فکر
 کبني د کور په لوري روان وه ..... خدائے خبر چي دغه وخت به د آفتاب
 په زړه کبني کوم خيالونه او کوم فکرونه په غور زنگ وو .....
 خدائے خبر چي دغه وخت به آفتاب په زړه کبني خه کرل او خه رپل
 .... خوچي د مېچني په تارک ته ورنزدې شو ..... چي دخپل کلي او
 کورنه لادوه ميله لرې وه ..... نو د مخي نه يو تهرک نکه دا جل په
 صورت د آفتاب مخي ته راغلو ..... اوچي ماشوم آفتاب د خان د

حاله خبر ڀڄو و خبر ڀڄو و ..... نودغه نونري تهرک لکه ديو مست
 هاتهي بياد نچلو پا يو د لاندې پنجنري کري و ه ..... يو درز
 اوشو او په دغه درز کني يوه نري غوندي کريکه يوه زره
 بوگنو و نڪي غوندي کريکه راپورته شوه .... ثومره هبت
 وه په دغه کريکه کني ثومره درد وه په دغه کريکه کني
 ..... توبه خدايه توبه ..... دغه کريکي نو د نوا و شامو جو
 خلقو زرونه هم په ليزان کري ..... خلقو را مندي کري او
 چي آفتاب له دا ورسيدل ..... نو ماشوم شهيد په خاورو کني
 خريپ ..... په وينو کني پت پت خيل خدايه ته رسيدل و
 ..... د ماشوم آفتاب س د نونري تهرک پا يو پنجنري کري
 وه ..... هرچا دا نقشه او کته هرچا دا زره بوگنو و نڪي ننداره
 اوليده ..... د هري سترگي نه او بنڪي شچيدې هرچا ڌرل ...
 او آفتاب! ماشوم آفتاب د دنيا او دنيا د اوسيد و نکو د حاله
 بي خبره په خاورو کني پروت داسي بنڪار ڀڄو و چي لکه مسکه وه
 تابه نه وے چي آفتاب مردے ..... تابه نه وے چي آفتاب
 يو بي پرواه د راپور د خيل تهرک د پا يو د لاندې پنجنري کري
 دے ..... پلار ته خبر لارو چي راشه ستا آفتاب تهرک او وهلو
 ..... مور ته جواب لارو چي راشه ستا دسترگو تورا تانه د ٿول
 عمر د پاره جدا شو ..... پلار پيني ابله پيني را مندي کري
 ..... او مور ..... د مور په زره تياره را غله ..... مور بي هوشه
 شوه .... مور دغه غم برداشت نه کري شو ..... مور دغه سپر

آواز او نه ز غمیلے شو .... مور پي هو شه ، د خان د حاله پي خبره
 کور پرته وه ، او پلار سرتوس سر او پېښې ابله پېښې دخپل زوئ
 دکتو دپاره په منډه را خلاص وه .... روڼو هغه نقشه درته نشم
 بيانولے - د انسان زړه درغه نقشې د ليدو او ورپدوتوان
 نه لري - لارو د احمد سترگو توردتول عمر دپاره جدا شو...
 شهيد خاوروته او سپارلے شو... مور دپري و پناگانې وکړې ....
 دپري چغې او سورې پي او وهلي - نومري په ژرا چري نه دي
 ژوندي شوي - د احمد د زړه دنيا ورانه شوه ، د آفتاب د
 مور د زړه دنيا ويجاړه شوه .... چا ويجاړه کړه ؟ .... د تهرک
 د يو دراپور بن پي غوندي پي احتياطي .... د تهرک د دراپوس
 بن غوندي غفلت يو کور وران کړو .... د يو پلار د ملا تير پي
 مات کړو .... د يور مور د زړه په سرکېښې پي زخم جوړ کړو ....
 شموره کورونه د تهرکونو او لارو دراپورانو وران کړل .... شموره
 کلونه پي اورژول .... شموره کلې پي د خاورو سره خاورې کسري
 ..... اے روڼو وپي ! .... دا وپي داسې کوئي .... دا وپي د زړونو
 آزارونه اخلي .... دا وپي مياندي بوري کوئي پلاران ژړوي ....
 دا وپي تورسري کنډه وئي .... دا وپي د تورسرو خوڼي وړانوي ...
 مه کوئي روڼو مه کوئي - اے د تهرکونو او بسونو خاوندانو د
 خدايے خاطر اوکړي .... بن روشي بن په قلا رشي - داسې په هوا
 مه الوخي .... دخپلي بزې غوندي فائدي دپاره تاسو شموره
 لوئے جرمونه کوئي .... داسې جرمونه چي د معاف کولو نه دي ....

اے دھڻي تيرڪ خاوندہ چي آفتاب دڀي دخيل تيرڪ دلاندي پڇري
 ڪرے وءُ .... ته ٿه ڄڻه ڄي اجد بڳاه و باران سيلی او
 طوفان دا هبتناکه شپه داده دخيل زوے په قبن په ٿرا تپه
 ڪري ده .... ته ٿه ڄڻه ڄي ڏده ڏرپه نه ٿومره فریادونه
 ختلي دي .... ته نه ڄي ڄي ڏده ڏرپه ڏتل نه رانختلو سوو
 لوو فریادونو بڳاه دقبن ستان سري هم آرام ته نه دي پرپڻو
 ..... احمد مڃوڻ وءُ .... هغه په دڀي زول او طوفان کڻي ڄڻه نیاز
 آفتاب په دڀي لويي ٿو شي بيابان اديره کڻي يوا ڄي نه شو پرپڻو
 ..... نو ڄڻه ٿو په نيمه شپه کڻي رانغله دے او دشهيد زوے په
 قبر دادے ٿو وور پروت دے .... نواے دتيرڪ خاوندہ ،
 راشه ليد دا احمد ڏرپه په پردو کڻي او گوره چي ستالڙي غوندي
 بي احتياطي په کڻي ٿومره پرهرونه جو رکري دي .... ڏه دا
 منم چي دابه ڏاقتاب په قسمت کڻي وو - دابه ڏاقتاب په تقدیر
 کڻي يڪله شوي وو - نواے دتيرڪ ڏرا پوءِ په دڀي ديل به ته گڻي د^{الله}
 په حضور کڻي دسترانه پڇ شي - نه تانه به ستاد غفلت او ستاد
 ڄي پروا هي ٿيوس کولے شي - الله تعالیٰ به تاله دخيلو ڪرو ستاد رکوي
 او اے احمده راپاسه - رانجه چي کورته لار شو مري چري په ٿرا
 نه دي ٿوندي شوي - تاله دڀي خداے صبر درکري روستا په زخمي
 زخمي ڏرپه دڀي الله دخيل فضل او مهرباني په کڻي دي - آمين

ژوند

(اسو پلے) ه سحر شي، ما پښتخين شي، ما ځيگر شي ما سختن شي

د ژوند گهري کمپني ناکهانه به پور شي

او د ژوند گهري کمپني - ژوند دخپل منزل په لور په تندي سره

روان دے ... شوک خپل منزل ته رسېد لي دي او شوک بس ور رسېدونکي دي

د چا د ژوند د يوه پخوا کل شوې ده او د چا د ژوند د يوه بس په سلگو

ده ..... د کل کېدو په انتظار ده ..... د مر کېدو په انتظار ده .....

بس د باد يوه نري غوندي چپه ..... د هوا يوه نري غوندي چپه

به ږي کل کړي ..... او بيا ..... د دې آبادي او ودانې دنيا نه به .....

د غمونو مصيبتونو او تکليفونو د دې دنيا نه به ..... د دې نيکلي بنائته

اور نيکني دنيا نه به ..... د گورستان هغه خوشي خوشيا ته اورسي ..

د قبرستان هغه چپي چپيا .. ته اورسي ..... دوه لاس او دوه پښي به

د منونو منونو خاورې د لاندې بنخ کړي شي ..... او بيا ..... ؟

بيا په دغه تور، لحد کېني ..... بيا د مرو په دغه خپل خانه کېني .....

نه شوک د فرياد اورېدو شته ..... نه شوک د ژبا د اورېدو شته

نه شوک د تسلي شته او نه شوک د دوا کيرني .... زوئ نشته چې د فرياد

سره رامنډې کړي چې ..... « وپي بابا ..... خه تکليف دے درته - سر

درله او منډوم پښي درله او منډوم » ..... لور نشته چې د وي سره رامنډې

ڪري ڇڏي .... » ڇڏو ته باپا - و ڀي پايا ... ڇڏو ڏي؟ «
 مور نشته .... ڇڏو نشته - پر دے نشته .... يو خان .... يو د لحد
 تو، ٿيپ توره تياره، او يو عمل .... عمل زمونڊن د لاري مل .... عمل زمونڊن
 د قيد ملگرے دے .... عمل زمونڊن دستختي او اساني سبب دے .... عمل
 به په مونڊن د لحد سنڃي اسانه وي .... تو ٿيپ لحد به راله رو خانه کوي
 عمل به راته د لحد نه سرې سرو ٿيکي جوړه وي .... سو رتنور به راته
 ترې نه جوړه وي .... او په دغه سرو ٿيکي به مونڊن تر قبن و
 په دغه سو رتنور کڻي به مونڊن وري ٿين و .... ڇڏو سخت مقام
 دے روڻو ڇڏو سخت .... د دويم ژوند ابتداء ڇڏو ڇڏو ده ....
 د ابدي ژوند د شروع ڇڏو ڇڏو مقام ڇڏو سخت دے .... را حئي روڻو
 ڇڏو هغه سنڃي خان ته آساني ڪرو .... را حئي روڻو ڇڏو د لحد سرې سرو ٿيکي
 په سرو گلونو بدلي ڪرو .... را حئي ڇڏو د لحد توري تيري په رها کا نو
 بدلي ڪرو .... را حئي .... را حئي .... اے مسلمانانو ڇڏو سم مسلمانان
 شو .... را حئي ڇڏو د ڇيلو زرو نونه بغضونه او باسو، او د بغض ڪڻي
 او حسد په ڄاے .... د غوڻي په دغه کور کڻي د غوڻي په دغه بوٽي
 کڻي مينه راپيدا ڪرو ..... د حسد په ڄاے محبت
 راپيدا ڪرو .... د کڻي په ڄاے الفت راپيدا ڪرو .... هغه مينه!
 ڇڏو انسان پرې د انسانيت معراج ته رسيد لے شي .... هغه مينه، ڇڏو
 انسان پرې انسان ڇيلو لے شي .... ڇڏو انسان پرې انسانيت ڇيلو لے
 شي .... هغه مينه ڇڏو د خداے غوڻه ده .... هغه مينه ڇڏو د رسول الله
 صلي الله عليه وسلم غوڻه ده را حئي ڇڏو د ميني په برکت دا ٿول معراجو
 نه

خپل کړو .... را حئی چې د مینې په برکت په معاشره کېنې خان له هغه
 مقام را پیدا کړو .... چې د مرگ نه پس .... زموږ په جنازه باندې د
 کلونو د خهرې په ځای د انسانانو د کورنۍ رنځر او پاکې پاکې او شیکې
 خهرې شي .... کلونه شي .... اېلونه شي .... د پاک ضمیر د خاوند
 په جنازه ... د کلونو د اېلونو ضرورت نشته .... د مینه ناک زړه د
 خاوند په جنازه باندې د کلونو د خهرو ضرورت نشته .... ځکه چې
 کلونه د محبت د اوبنکو سیالي نشي کولې .... کلونه د عقیدت د اوبنکو
 سیالي نشي کولې .... کلونه د چا مېن د اوبنکو سیالي نشي کولې ... را حئی
 روڼو چې صحیح انسان شو، چې انسانیت را باندې سرمسکه شي ..... را حئی
 چې صحیح مسلمانان شو چې اسلام را باندې سرهسکه شي .... را حئی چې
 سم مخلوق شو چې خداي پاک زموږ په تخلیق ویاړ او کړي ..... دا موږ
 د خان نه څه جوړ کړي دي .... دا موږ د ژوند په کوم ډگر روان
 یو .... دا موږ د کلکېچونو ..... پېچمونو او کندو کپرو په کومه
 لار روان یو .... موږ په نامه انسانان د انسانیت نه نومره لري شوي
 یو .... موږ په نامه مسلمانان د اسلام نه نومره انخوا شوي یو ....
 سمه لار مو پرېښې ده .... په کندو کپرو سړیو .... پنغه لاره مو پرېښې
 ده په ککو وگوروان یو .... آخر تر کومه به موږ د غسې تېکړې نورو ....
 تر کومه به موږ د حقیقت نه سترگې پټوو .... اے عافله انسانه ....
 اے ناپوهه انسانه .... زموږ هر قدم موږ مرگ ته یو قدم ورنزدې
 کوي .... زموږ هر پل موږ لحد ته ورنزدې کوي .... دا منزل به آخر
 یوه ورځ ختم شي .... دا لار به آخر یوه ورځ اووهلې شي .... اوهر

کله چي منزل ختم شو... لار ختمه شوه نوبيا! .... مخ په وروستو هڅ
 هم نشته.... مخ په شاهڅ هم نشته.... بيا مخکښي قبرستان د د
 او په دغه قبرستان کښي يوه وره غوندي تکره په کچ کچري
 دوه نيم گزره مزکه يو ژور ډپر ژور.... لکه کوه لحد.... دغه زمونږ کوا
 د د.... دا بنگلي موپرونه به شاته پاتې شي.... دا مزکي جا پيدا وونه
 به شاته پاتې شي... په دغه تک تور لحد کښي به دولت زمونږ په کارنه
 شي.... سره سپين به زمونږ پکارنه شي.... بلکه په ناجائزه گتله دولت
 به زمونږ د پاره لږمانان شي.... د يتيم حق به راته خاماران شي.... د
 مظلوم آه به راته سرې لمبې شي.... د مزدور سوپله به راته لوگه لوگه او تور
 تپري شي.... نواک اشانه.... اے مسلمان که خان د قبر د لږمانانو
 نه په امان کول غواړي نو ناجائزه گتله پرېږده، په شودو کښي او په چول
 پرېږده، ناجائز کارو بار پرېږده، ملاوت پرېږده، غل بازاری پرېږده-
 که خان د قبر د لږمانانو مارانو ته ساتل غواړي نو يتيم ته خپل حق
 واپس ورکړه.... يتيم خان ته رانزدې کړه.... د يتيم په سر د مينې
 همدردی او محبت هلاس راکاږه.... روڼو او ویرېڼي د يتيم د ژرانه
 .... د يتيم دسترگوهره او نښکه کورسے طوفان دے.... د يتيم دسترگو
 هره او نښکه کورسے عذاب دے.... د مظلوم هر آه.... په خپله لمن
 کښي سرې لمبې لري.... د مزدور هر سوپله به موکورسے لوگه لوگه او
 ايره ايره کړي.... په دې فاني دنيا پورې زړونه مه تړي.... په
 دې نيمگړې دنيا دومره مه مښپښي.... د مرگ خيال د زړه نونه مه
 اوباسي.... مرگ!.... يو حقيقت دے... مرگ!.... د هر ژوندي په

قسمت کبني يڪلے دے .... نو دد اسپ حقيقت نه ستر کي پرتول گني هونبنيار
 ده ۹ .... دد اسپ حقيقت نه پي پروان کپدل گني عقل مندي ده ۹ .....
 نه! دي ته هونبنيار تيا نشي وٺلے - دي ته عقل مندي نشي وٺلے
 .... بلڪه دا زمونن غفلت دے .... دا زمونن ناپو هي ده .... او د دي
 غفلت او دي ناپو هي ا نجام به دپر خراب وي .... دپر ... دپر ....
 اوس هم وخت شته - اوس هم موقع شته .... اے انسانه که ته
 اوس هم صحيح مسلمان شوپي نو ا مبارکه دي شه .... اے خدايه!
 ته انسان په صحيح معنو کبني انسان کرپي .... اے خدايه ته مسلمان
 په صحيح معنو کبني مسلمان کرپي .... چي انسان ستاپه دي دنيا کبني
 د ژوند په خوندي پوٺے شي - آمين

ۛ

سکر شي - ما سپنجين شي ما چگر شي ما سختن شي
 د ژوند گهری کمپزي ناگهان به پوره شي
 (سمندار)

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**